

Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing

Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing, een evaluatie

S.J. Rooseboom
F.M.H.M. Driessen
B.G.M. Völker

Bureau Driessen
Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek
Utrecht 2006

ISBN-10: 90-73259-43-6
ISBN-13: 978-90-73259-43-0

© 2006 WODC, Ministerie van Justitie. Auteursrechten voorbehouden.

Bureau Driessen
Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek
Hiëronymusplantsoen 8
3512 KV Utrecht
tel. : 030-2334779
site : www.bureaudriessen.nl
email : bd@bureaudriessen.nl

Woord vooraf

In Nederland zijn 23 Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's) werkzaam. RPC's zijn samenwerkingsverbanden tussen onder meer het bedrijfsleven, de Kamer van Koophandel, de politie en gemeenten. Meestal schuiven verschillende andere partijen bij het samenwerkingsverband aan, om door publiek-private samenwerking (PPS) maatregelen te bedenken en vorm te geven tegen op het bedrijfsleven gerichte criminaliteit.

Het WODC heeft ten behoeve van de Directie Sanctie- en Preventiebeleid van het Ministerie van Justitie de bestaande RPC's laten evalueren. Op grond van dit evaluatieonderzoek kunnen verbeteringen worden aangebracht in de opzet van de RPC's. De onderzoeksbevindingen kunnen ook van belang zijn voor andere publiek-private samenwerkingsverbanden.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de RPC's met een zeer bescheiden budget het nodige ondernemen op het gebied van de criminaliteitspreventie. Vooral de publiek-private samenwerking is redelijk succesvol en de deelnemers aan de RPC's zijn hierover goed te spreken. Enkele RPC's blijven achter qua activiteiten en PPS.

Het onderzoek werd begeleid door een commissie, die al volgt was samengesteld:

mr. dr. O.J.D.M.L. Jansen	Voorzitter - Hoofddocent Universiteit Utrecht/Disciplinegroep Staats- en Bestuursrecht
mr. E.C. van Ginkel	Ministerie van Justitie, WODC
drs. W.S. Buwalda	Ministerie van Justitie, Directie Sanctie- en Preventiebeleid
C. van Zwam, RSE	Centrum voor Criminaliteitsbeheersing en Veiligheid

De commissie gaf uitvoerig commentaar op een eerdere versie van dit rapport, waarvoor mijn hartelijke dank. Uiteraard zijn alleen de auteurs verantwoordelijk voor de inhoud van het rapport en voor de resterende onvolkomenheden.

Drs. Sanne Rooseboom nam voortvarend uitvoering en rapportage van het onderzoek voor haar rekening. Dr. B.G.M Völker en drs. Jolijn Broekhuizen leverden door hun kennis van netwerktheorieën en netwerkanalyses een belangrijke bijdrage aan het onderzoek.

Zonder de ruimhartige en vriendelijke medewerking van de contactpersonen van de Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing was het onderzoek niet mogelijk geweest. De leden van de RPC's reageerden boven verwachting op een verzoek een uitgebreide vragenlijst in te vullen, waarmee ze het onderzoek mede mogelijk hebben gemaakt.

Utrecht, 26 April 2006
dr. F.M.H.M. Driessen

Inhoud

SAMENVATTING

1. INLEIDING	1
Achtergrond van het onderzoek	1
Opbouw van het rapport	4
Opzet van het onderzoek	4
2. ACHTERGROND VAN HET ONTSTAAN VAN DE RPC'S	6
Achtergrond van de RPC's	6
Criminaliteit in Nederland	8
Criminaliteit tegen het bedrijfsleven	8
Criminaliteitspreventie	9
Publiek-private samenwerking en veiligheidsbeleid	10
Veiligheidsbeleid van de gemeenten	12
Veiligheidsbeleid van de politie	13
Keurmerken	13
Succes- en faalfactoren bij PPS projecten	15
Netwerken en organisaties	17
Samenvatting	19
3. RPC's IN DE PRAKTIJK	21
Regio	22
Oprichting van het RPC	24
Taakopvatting en doel	26
Deelnemers	27
Budget en financiering	31
Vorm van het RPC	36
Projecten	40
Andere activiteiten	49
Samenwerking met de gemeente	49
Monitoring	50
Knelpunten	51
Samenvatting	53
4. DE RPC'S VOLGENS DE DEELNEMERS	55
RPC-deelnemers	55
Activiteiten van de RPC-deelnemers	59
Doelstellingen	60
Het RPC binnen de eigen organisatie	62
Samenwerking	63
Netwerken	71
Samenvatting	75

5. RESULTATEN VAN DE RPC'S	76
Resultaten volgens de projectleiders	76
Beoordeling van de effecten van het RPC door de RPC-leden	79
Projecten	80
Resultaten van de RPC's in termen van output	82
Resultaten in termen van perceptie van succes	84
Resultaten en kenmerken van het RPC	86
Verschillende soorten RPC's	95
De RPC's en theorieën over PPS	97
Knelpunten en suggesties	100
Samenvatting	102
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	104
SUMMARY	108
BIJLAGEN	111
1. Deelvragen uit de startnotitie	113
2. Netwerken van de RPC's	115
3. Personen met wie voor het onderzoek is gesproken	123
4. Enquête over de RPC's	125
LITERATUUR	131

Samenvatting

In Nederland zijn 23 Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's) werkzaam (per januari 2006). RPC's zijn publiek-private samenwerkingsverbanden van onder meer het bedrijfsleven, de Kamer van Koophandel, de politie en de gemeente. Ze richten zich op de preventie van op bedrijven gerichte criminaliteit.

De manier waarop de samenwerking binnen de RPC's is vorm gegeven, verschilt per platform en niet ieder RPC is succesvol. Het WODC heeft ten behoeve van de Directie Sanctie- en Preventiebeleid van het Ministerie van Justitie de bestaande RPC's laten evalueren. Nagegaan is hoe de RPC's in de praktijk functioneren, welke resultaten zij behalen en welke succes- en faalfactoren er zijn voor het functioneren.

Werkwijze

Om inzicht te krijgen in het functioneren van de RPC's en de onderlinge verschillen in kaart te brengen, is op verschillende manieren informatie verzameld, namelijk via literatuurstudie, geschreven bronnen over de RPC's, gesprekken en een enquête. Er zijn dertig gesprekken gehouden met contactpersonen van alle RPC's in Nederland en met enkele andere betrokkenen. Aan alle 351 leden van de RPC's in Nederland is een vragenlijst gestuurd over het RPC. De respons was 70%.

RPC's in de praktijk

Het initiatief tot de oprichting van een RPC komt bijna altijd van de Kamer van Koophandel en/of de politie. Deze twee partijen leveren aan de meeste RPC's twee deelnemers. Een gemiddeld RPC heeft daarnaast twee deelnemers van gemeenten, één van het Openbaar Ministerie, één van het MKB of van VNO/NCW en vier andere ondernemers. De publieke en private partijen zijn in de RPC's meestal in evenwicht.

RPC-leden bekleden over het algemeen hoge functies. De grootste groep RPC-deelnemers is leidinggevend binnen de eigen organisatie of onderneming. De tijdsinvestering van de leden blijft beperkt, meestal wordt tussen de 1 en 5 uur per maand besteed aan de RPC-activiteiten. RPC-voorzitters besteden wat meer tijd aan het RPC. De tijdsbesteding van de verschillende partijen ontloopt elkaar niet veel.

Als startsubsidie kreeg elk RPC 10.000 euro van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. De RPC's hebben verder geen vaste bron van inkomsten en vragen nooit een vaste bijdrage aan de deelnemers. De meeste RPC's ontvangen bijdragen van een of meerdere partijen, voor een specifiek project of voor alle RPC-werkzaamheden. Twaalf RPC's hebben een vaste projectleider, tien hiervan zijn vrijgesteld door de politie voor 0.4 fte of meer. Alle RPC's hebben een secretaris. Deze heeft meestal een halve dag en soms twee dagen per week te besteden aan RPC-werkzaamheden en wordt meestal beschikbaar gesteld door de Kamer van Koophandel.

Per RPC lopen er tussen de één en zes projecten en er worden daarnaast verschillende andere activiteiten, zoals voorlichting aan ondernemers, ondernomen. Een groot deel van de projecten die de RPC's hebben gestart in 2005

zijn gericht op informatievoorziening aan ondernemers. Er lopen begin 2006 rond de 245 Keurmerk Veilig Ondernemen projecten in Nederland. De rol van het RPC hierbij is meestal enthousiasmeren en faciliteren.

Het RPC volgens de deelnemers

Het doel van de inspanningen van de RPC's is daling van de criminaliteit, maar het effect van preventieve maatregelen is lastig meetbaar en slechts enkele RPC's verzamelen systematisch gegevens. Daarom wordt de mening van de deelnemers in dit onderzoek ook als een resultaatindicator gebruikt.

Volgens de meeste RPC-leden is het realiseren van publiek-private samenwerking (PPS) het voornaamste doel van het RPC. Effecten van PPS worden door de deelnemers dan ook vaak als resultaat genoemd. Veel partijen hebben door deelname aan het RPC bijvoorbeeld een beter inzicht gekregen in het werk van andere partijen. Ook de geïnterviewde projectleiders en secretarissen wijzen op de effecten van het RPC-werk. Men vindt dat de RPC-deelnemers elkaar gemakkelijker weten te vinden in het dagelijks werk en men merkt vaak een toename in de interesse van ondernemers voor preventie. Door de combinatie van verschillende partijen binnen de RPC's ontstaan er netwerkstructuren tussen organisaties die er vóór deelname niet waren. Dit blijkt uit een netwerkanalyse die voor elk RPC is uitgevoerd. Wat betreft de publiek-private samenwerking blijken de RPC's partijen dus dichter bij elkaar te brengen. De RPC-leden vinden dat vooral de politie, de gemeenten en ondernemersverenigingen veel baat hebben bij de samenwerking in het RPC.

Succes-en faalfactoren

In dit onderzoek zijn vier globale indicatoren voor succes opgesteld die gebaseerd zijn op de hoeveelheid activiteiten en op de mening van de RPC-leden. Deze vier indicatoren zijn geanalyseerd op samenhang met verschillende verklarende aspecten.

De hoeveelheid beschikbare fte blijkt de meest invloedrijke factor voor de hoeveelheid activiteiten van een RPC, vooral wanneer de fte gekoppeld is aan een vaste projectleider. Het budget heeft ook effect op de activiteiten van de RPC's, maar dit effect is minder groot. RPC's zonder deling in een stuurgroep en een werkgroep, scoren iets beter dan RPC's mét deze indeling. Een vaste structuur, in de vorm van een stichting en/of een projectleider, blijkt de prestaties van het RPC te bevorderen. RPC's waaraan vooral hoge functionarissen deelnemen hebben iets minder resultaat dan andere RPC's. RPC's met een voorzitter uit het bedrijfsleven hebben meer resultaat. De afwezigheid van bepaalde partijen blijkt niet cruciaal voor het functioneren van een RPC, al missen enkele deelnemers de Provincie. Het valt op dat de vrije beroepen een marginale rol spelen in de RPC's.

Conclusie

Het algemene beeld van de RPC's is bepaald niet ongunstig al is het effect van het werk van de RPC's door gebrek aan monitoring moeilijk na te gaan. Vooral de publiek-private samenwerking is redelijk succesvol en zowel deelnemers als projectleiders en secretarissen van verschillende deelnemende partijen zijn hierover goed te spreken. Het inzicht in het werk van partijen die deelnemen aan een RPC is toegenomen. Met een zeer bescheiden budget wordt daarnaast het

nodige ondernomen op het gebied van de criminaliteitspreventie. Enkele RPC's blijven achter qua activiteiten en PPS. Deze RPC's hebben weinig fte beschikbaar en de inzet van enkele partijen laat te wensen over. Volgens betrokkenen geldt voor de meeste RPC's dat vooral ondernemers en gemeenten nogal eens weinig inzet en financiering voor de RPC's leveren.

Hoofdstuk 1

Inleiding

In Nederland zijn 23 Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's). RPC's zijn samenwerkingsverbanden tussen onder meer het bedrijfsleven, de Kamer van Koophandel, de politie en de gemeente. Meestal schuiven verschillende andere partijen bij het samenwerkingsverband aan, om door publiek-private samenwerking maatregelen tegen criminaliteit die op het bedrijfsleven gericht is te bedenken en vorm te geven. In dit hoofdstuk zullen we eerst de achtergrond en opbouw van het onderzoek beschrijven, en daarna de werkwijze behandelen.

Achtergrond van het onderzoek

Aanleiding van het onderzoek

Volgens de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2005 (TNS NIPO 2005) werd, afhankelijk van de bedrijfssector, tussen de 25% en 50% van de Nederlandse bedrijven en instellingen in 2005 geconfronteerd met criminaliteit. In 2004 gaven particulieren en bedrijven ongeveer 3.3 miljard euro uit aan preventieve maatregelen (Eggen 2004).

Sinds 2002 is de criminaliteit tegen bedrijven in Nederland overigens flink gedaald. Uit de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2005 blijkt dat het percentage bedrijven in de detailhandel dat slachtoffer is geworden is gedaald ten opzichte van 2004. In 2004 liep de criminaliteit al terug met gemiddeld 8 procent, in de detailhandel zelfs 18 procent ten opzichte van 2003 (Oomen e.a. 2004).

Ondanks deze daling kan gesteld worden dat het bedrijfsleven nog steeds vaak geconfronteerd wordt met criminaliteit. In januari 2004 lanceerde het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC), een samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijfsleven, daarom het Actieplan Veilig Ondernemen. Het doel van dit plan is de criminaliteit tegen het bedrijfsleven met 20% terug te dringen in 2008. Volgens het actieplan is criminaliteit tegen het bedrijfsleven lange tijd onderbelicht als aparte categorie van criminaliteit door politie en overheid. Ondernemers voelen zich volgens de analyse van het NPC vaak in de steek gelaten door de overheid wanneer het aankomt op criminaliteit.

Het Actieplan van het NPC sluit aan op de kabinetsnota *'Naar een veiliger samenleving'* uit 2002. Een van de streefpunten van het Actieplan Veilig Ondernemen was het bewerkstelligen van een landelijke dekking van Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing. Deze spelen in datzelfde plan een rol om de criminaliteit tegen het bedrijfsleven terug te dringen.

In dit rapport gaan we uit van de 23 RPC's die er eind 2005 bestaan. Begin 2006 is er één bij gekomen en de verwachting is dat er binnenkort in nog een regio een RPC komt. Hiermee zal er in alle regio's van Nederland een Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing zijn.

De platforms zijn autonoom en zijn opgezet en ingericht volgens lokale inzichten en wensen. Er wordt alleen een startsubsidie van 10.000 euro verstrekt, verder dienen de platforms plaatselijke financiering te vinden¹.

Het NPC heeft in 2001 een *'Handreiking oprichting Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing'* opgesteld, die tips biedt voor de organisatie, de samenstelling, de financiering en de activiteiten van een RPC en gebaseerd is op de ervaringen bij de oprichting van toen bestaande RPC's. Deze handleiding legt een zwaar accent op strategische keuzen. Zo zijn er tal van adviezen over de te benaderen samenwerkingspartners, over de opzet van de organisatie en over het vinden van financiering.

De manier waarop de samenwerking binnen de RPC's is vorm gegeven, verschilt sterk per platform. Het aantal deelnemers, de partijen die ze vertegenwoordigen, de frequentie van de vergaderingen, de organisatiestructuur, de uitvoeringsmogelijkheden, het budget, de doelstellingen en de projecten die worden gestart, zijn overal anders.

Niet ieder RPC is succesvol. Sommige RPC's zouden weinig projecten van de grond krijgen of lopen tegen obstakels in de samenwerking en uitvoering aan. Enkele knelpunten waar de RPC's mee kampen zijn:

- de regionale samenwerking laat vaak te wensen over,
- de organisatie schiet tekort,
- er zijn moeilijkheden om de financiering rond te krijgen,
- er is weinig deskundigheid bij het analyseren van problemen en het formuleren van oplossingen.

Mede om deze problemen aan te pakken heeft het WODC in opdracht van de Directie Sanctie- en Preventiebeleid van het Ministerie van Justitie de bestaande RPC's laten evalueren. Op grond van dit evaluatieonderzoek kunnen verbeteringen worden aangebracht in de opzet van de RPC's en kan het functioneren van de RPC's op een hoger plan worden getild. Daarnaast kunnen de onderzoeksbevindingen van belang zijn voor andere publiek-private samenwerkingsverbanden of situaties waarin men een vergelijkbare decentrale organisatievorm heeft gekozen of overweegt te kiezen. Dit rapport bevat de resultaten van deze evaluatie.

¹ Daarnaast was er in 2002-2004 subsidie voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU).

Probleemstelling

- *Hoe zouden op grond van de actuele beleidsdoelen en -theorieën de RPC's dienen te functioneren en in hoeverre voldoen de RPC's daaraan in de praktijk? Wat zijn succes- en faalfactoren voor het functioneren van RPC's?*
- *Hoe worden resultaten met betrekking tot het terugdringen van de criminaliteit gemonitord? Is het mogelijk op grond van deze monitoring de bijdrage van de RPC's aan het terugdringen van de criminaliteit weer te geven in cijfers en/of percentages? Zo niet, welke signalen krijgt men daaromtrent?*

De eerste vraag gaat over de discrepantie tussen ideaal en werkelijkheid. In hoeverre is de verwachting dat met de RPC's een bijdrage geleverd wordt aan de preventie van criminaliteit verwezenlijkt? Daarop aansluitend kan vervolgens worden nagegaan of verschillen in effectiviteit tussen de verschillende RPC's te verklaren zijn uit bepaalde kenmerken van die RPC's.

Om de eerste vraag te kunnen beantwoorden en met name om succes- en faalfactoren op te sporen, is de gang van zaken bij de RPC's uitvoerig in beeld gebracht. Zo zijn de projecten die zijn gestart door de RPC's geïnventariseerd en is uitgebreid gevraagd naar de mening van de deelnemers over het RPC. Er is een beeld geschetst van de organisatievorm van elk RPC en van de doelstellingen die aan het samenwerkingsverband ten grondslag liggen. Per RPC is nagegaan wat het onderneemt, met welk budget en wat eventuele belemmeringen zijn voor een goede publiek-private samenwerking. Ook de rol van de deelnemende partijen is tegen het licht gehouden.

De tweede vraag gaat in op de meting van de effectiviteit van en door de RPC's. Doet men iets aan monitoring en wat is de (vermoedelijke) effectiviteit van de RPC's, verschillende indicaties bijeennemend?

Deelvragen

De algemene probleemstelling is uitgewerkt in een groot aantal deelvragen. Deze deelvragen zijn onder te brengen in zeven categorieën, namelijk vragen over:

- beleidsdoelen en theorieën,
- organisatie en inrichting van het RPC en de financiering,
- samenwerking met het bedrijfsleven,
- samenwerking met gemeenten en politie,
- communicatie,
- projecten,
- het terugdringen van criminaliteit.

De bespreking van en antwoorden op deze deelvragen komen door het gehele rapport aan de orde. Zie voor alle deelvragen bijlage 1.

Opbouw van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt het theoretisch kader van publiek-private samenwerking besproken, alsmede de theorie van netwerken in organisaties. In dit hoofdstuk wordt bovendien een overzicht gegeven van op basis van eerder onderzoek bekende knelpunten bij publiek-private samenwerking. In hoofdstuk 3 wordt de werkwijze van de RPC's besproken. Op basis van informatie uit documenten en gesprekken worden verschillende aspecten van de RPC's behandeld. Ook de projecten worden besproken en het aantal activiteiten dat werd ondernomen in 2005. In hoofdstuk 4 wordt de uitkomst van de enquête besproken. De meningen van RPC-leden en de netwerken van deze leden worden hier opgetekend.

Op basis van de uitkomsten van hoofdstuk 3 en 4 worden vervolgens in hoofdstuk 5 de RPC's op verschillende manieren ingedeeld naar de mate van succes en aan de hand hiervan wordt onderzocht of er succes- en faalfactoren aan te wijzen zijn. Hoofdstuk 6 bevat tenslotte de conclusie van het onderzoek.

Opzet van het onderzoek

Voor dit onderzoek is op verschillende manieren informatie verzameld. Er is literatuurstudie verricht, er zijn achtergrondgesprekken gehouden, gesprekken met één of twee contactpersonen van elk RPC, er is schriftelijk materiaal over elk RPC verzameld en er is een enquête gehouden onder alle RPC-leden.

Literatuur studie

Voor het onderzoek is een literatuurstudie uitgevoerd naar theorieën over onderzoek naar publiek-private samenwerking en over sociale netwerken. Het volgende hoofdstuk bevat de weerslag van deze literatuurstudie.

Geschreven bronnen van en over de RPC's zijn verzameld via de contactpersonen en via websites. Enkele RPC's hebben veel informatie op de website staan, bij andere RPC's is materiaal opgestuurd of meegegeven door de contactpersoon. Het gaat hierbij om jaarverslagen, foldermateriaal, projectmateriaal, onderzoeken, oprichtingsdocumenten en notulen. Niet alle RPC's hebben dergelijke documenten. In zes gevallen is de informatie alleen via het interview met de contactpersoon verkregen.

Gesprekken met RPC's

Er is een inventarisatie van organisatievorm, projecten en werkwijze van de RPC's gemaakt. Om informatie te verzamelen is eind september, oktober en november 2005 gesproken met contactpersonen van alle 23 RPC's in Nederland. Elk RPC heeft één of twee personen die als contactpersoon fungeren. Meestal zijn dit de projectleider en de secretaris. De gesprekken duurden tussen de één en anderhalf uur. Drie interviews zijn telefonisch afgenomen.

In tien gevallen was het een gesprek met de secretaris van het RPC, in zeven gevallen met de projectleider, in drie gevallen met de projectleider en de secretaris samen, in twee gevallen met de secretaris en de voorzitter van het RPC en in één

geval met twee secretarissen die samen het secretariaat van het RPC voor hun rekening nemen. Bij twee RPC's die in 2005 nog niet waren opgericht maar waartoe wel pogingen zijn gedaan, de regio Kennemerland en de regio Drechtsteden, is gesproken met betrokkenen bij de eventuele oprichting.

De informatie uit de interviews is gesystematiseerd. Ontbrekende informatie is in november en december in telefoongesprekken achterhaald. Alle contactpersonen die zijn benaderd hebben meegewerkt aan het onderzoek. De respons van de gesprekken is dus 100%. Behalve met de contactpersonen van de RPC's zijn er gesprekken gevoerd met andere betrokkenen. Een lijst met namen en functies van mensen met wie in het kader van het onderzoek is gesproken, is te vinden in bijlage 3.

Enquêtes

Aan alle deelnemers aan de RPC's is een schriftelijke vragenlijst gestuurd. Via deze enquête is de deelnemers gevraagd naar hun mening, inzet, contacten en beoordeling van het functioneren van het RPC.

De 40 vragen waar de enquête uit bestaat zijn op te delen in drie categorieën: vragen over de respondent en het RPC, vragen over de samenwerking binnen het RPC en vragen over de mening van de respondent over het RPC. De vragen in de enquête zijn deels gebaseerd op de literatuurstudie en deels op informatie van de contactpersonen. Tijdens de gesprekken met de projectleiders en secretarissen kwamen bepaalde knelpunten en werkwijzen van het RPC-werk vaak terug. Deze aspecten zijn in de enquête voor de RPC-deelnemers opgenomen. De lijst is in overleg met de begeleidingscommissie opgesteld en enkele contactpersonen hebben een proefversie ingevuld.

Veldwerk en respons

Van de contactpersonen is een lijst verkregen met de adressen van alle leden van de RPC's, in totaal 351. Begin januari 2006 zijn aan hen enquêtes verstuurd en ook aan de vaste projectleiders en aan de secretarissen van de RPC's. Ook al zijn zij in sommige RPC's strikt genomen geen lid van het RPC, deze sleutelfiguren hebben vaak veel kennis van zaken en hebben een mening over het functioneren van het RPC. Een bijgevoegd adresblad maakte het mogelijk te registreren wie de enquête heeft ingevuld, terwijl de enquête anoniem bleef. Er zijn drie rappèls verstuurd.

De uiteindelijke respons is 70%. Wanneer ook degenen die wel reageerden, maar de lijst niet invulden omdat zij bijvoorbeeld nog maar kort lid waren worden meegeteld, heeft 77% gereageerd. Bij geen van de RPC's is de respons lager dan 40%.

Hoofdstuk 2

Achtergrond van het ontstaan van de RPC's

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wat een Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing is en waar publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg vandaan komt. Enkele cijfers betreffende criminaliteit en het bedrijfsleven geven een beeld van de veiligheidssituatie voor ondernemers in Nederland. Vervolgens worden ontwikkelingen in het beleid omtrent veiligheidszorg besproken en bekende succes- en faalfactoren van publiek-private samenwerking worden behandeld. De rol van gemeente en politie in deze samenwerkingsverbanden zal hierna kort worden toegelicht. Dit hoofdstuk eindigt met een toelichting op de theorie van netwerken in organisaties.

Achtergrond van de RPC's

Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing zijn zogenaamde publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS). Er zijn 23 RPC's in Nederland¹, waarmee bijna heel Nederland een RPC in de regio heeft. De platforms zijn bedoeld bij te dragen aan de strijd tegen criminaliteit die gericht is tegen het bedrijfsleven. De publieke partijen binnen de RPC's zijn vertegenwoordigers van de gemeente, de politie, vaak het Openbaar Ministerie en soms de Provincie. De private partijen zijn ondernemers, vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen en de Kamer van Koophandel. In sommige RPC's nemen ook andere partijen deel, zoals vertegenwoordigers van de vrije beroepsgroepen (advocatuur en notariaat), zorg- of onderwijsinstellingen, verzekeraars, brandweer, beveiligingsbedrijven, de media of het openbaar vervoer.

Het eerste RPC werd in 1995 opgericht in Rotterdam. Al eerder werd in 1992 het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) opgericht, ook een publiek-privaat samenwerkingsverband, dat tot doel heeft om die vormen van criminaliteit aan te pakken waarvan het bedrijfsleven slachtoffer wordt. Deelnemers aan het NPC zijn VNO-NCW, MKB-Nederland, het Ministerie van Justitie, het Verbond van Verzekeraars, de Raad van Hoofdcommissarissen, het

¹ Uitgaande van de situatie eind 2005- begin 2006.

Ministerie van Economische Zaken, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Koninklijk Horeca Nederland, De Nederlandse Vereniging van Banken, de Detailhandel, het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het NPC heeft vier doelstellingen geformuleerd, die de basis vormen voor de doelstellingen van veel RPC's:

- Het bestuderen en analyseren van criminaliteitsproblemen die de Nederlandse samenleving en in het bijzonder het bedrijfsleven en instellingen in Nederland bedreigen.
- Het versterken van de beveiligingsfunctie in de breedste zin van bedrijven en instellingen.
- Het bijdragen aan een effectieve preventie en rechtshandhaving met betrekking tot tegen het bedrijfsleven gerichte criminaliteit.
- Het bevorderen van de onderlinge samenhang tussen de beveiligingsinspanningen van de overheid ter vergroting van hun doelmatigheid en effectiviteit.

Het NPC voert zelf weinig projecten uit, maar faciliteerde onder meer de oprichting van de Regionale Platforms.

In januari 2004 lanceerde het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing het Actieplan Veilig Ondernemen. Het doel van dit plan is de criminaliteit tegen het bedrijfsleven met 20% terug te dringen in 2008. Een van de aandachtspunten is het streven naar een landelijke dekking van RPC's. De RPC's moeten daarnaast een rol spelen in de uitvoering van het plan en kunnen in meer of mindere mate aanhaken bij de tien onderwerpen die het NPC in het plan onder de aandacht brengt. In het vervolg op dit actieplan, het Actieplan Veilig Ondernemen deel 2 werd in 2005 een nieuwe impuls gegeven aan de inspanningen.

Behalve de startsubsidie ontvangen RPC's geen subsidies van het Rijk. De bedoeling is dat de verschillende regionale partners voor de nodige financiën zorgen. Wat de Regionale Platforms aan activiteiten ontplooiën verschilt per RPC. De RPC's zijn geheel vrij te besluiten hoe en wat.

Sommige RPC's hebben een stichtingsvorm, andere hebben geen formeel profiel. Een RPC heeft geen formele taken en bevoegdheden. Elk RPC kan partners om de tafel brengen om de criminaliteitsproblematiek tegen het bedrijfsleven aan te pakken.

Volgens de *Handreiking oprichting Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing* die het NPC in 2002 publiceerde ligt de meerwaarde van een RPC in de makelaarspositie die het kan innemen in de regio door haar neutrale en niet-bedreigende positie (NPC 2002: 25). Het RPC Noord-Oost Gelderland (2004: 3) bepaalt haar positie bijvoorbeeld als volgt: 'In het kader van het integraal veiligheidsbeleid werken publieke en private partners al enkele jaren op lokaal niveau samen aan veiligheidsproblemen. Het is niet de bedoeling dat het RPC de rollen van de diverse partijen gaat overnemen (...) het RPC kan wel partners op regionale schaal aan tafel brengen!'

Criminaliteit in Nederland

Sinds 2002 heeft zich een lichte daling van de criminaliteit in Nederland ingezet. Volgens de zesde voortgangsrapportage van het veiligheidsprogramma van de Tweede Kamer (2005) is het percentage geweldsdelicten tussen 2004 en 2002 met 10% gedaald, evenals het aantal vermogensdelicten. Naast een daling van de criminaliteit is ook de criminaliteitsbeleving, de subjectieve veiligheid, licht verbeterd. In 2002 voelde 31% van de Nederlanders zich wel eens onveilig, in 2003 gold dit voor 28% van de bevolking en in 2004 voor 27% (Politie-monitor 2004: 38).

Ondanks deze daling is zowel in de media als in de politiek 'veiligheid' een hoofdonderwerp geworden waarbij feit en fictie soms moeilijk van elkaar te onderscheiden lijken. Zo wordt in *Veiligheid als Bestuurlijke Opdracht* van de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (2006) het onveiligheidsgevoel van de tegenwoordige Nederlander een 'veiligheidsobsessie' genoemd, die bijdraagt aan wat de auteurs een 'veiligheidsdrama' noemen. Boutelier bespreekt ditzelfde maatschappelijke verschijnsel (2002: 1, 2), waarbij hij de nadruk legt op de spanning tussen de hoge verwachtingen van de Nederlandse samenleving met betrekking tot zowel veiligheid als de overheid.

Criminaliteit tegen het bedrijfsleven

De algehele daling van de criminaliteit van de laatste jaren is niet aan het bedrijfsleven voorbij gegaan. Over het algemeen is er in 2005 bij de Nederlandse bedrijven een flinke daling te zien in slachtofferschap ten opzichte van 2002. Waar deze daling aan is toe te schrijven is niet helder. Een van de redenen zou zijn dat veel criminaliteit verschuift naar nieuwe vormen van criminaliteit zoals internetfraude en acquisitiefraude¹, waar minder makkelijk aangifte van wordt gedaan. Daar staat tegenover dat meer bedrijven criminaliteit als een probleem beschouwen. Volgens de *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2004* (Oomen e.a. 2004) is criminaliteit voor veel bedrijven een *fact of life* geworden. 30 tot 50% van alle bedrijven (afhankelijk van de sector) is wel eens slachtoffer geworden van criminaliteit. Bedrijven zijn in verhouding twee keer zo vaak slachtoffer van criminaliteit als burgers.

Criminaliteit kost het bedrijfsleven veel. Naast persoonlijk letsel en leed is er sprake van materiële schade en de kosten van preventieve maatregelen. Ook kan het voor bedrijven die vaak slachtoffer zijn van criminaliteit lastiger worden personeel te werven of te behouden. In bepaalde branches, zoals de juweliersbranche, is het financieren en verzekeren van een bedrijf moeilijker geworden door het grote gevaar voor overvallen (RPC Midden- en West Brabant 2004: 4).

¹ Acquisitiefraude is het [...] stelselmatig benaderen van ondernemers door malafide advertentie bureaus, uitgeverijen, adviesbureaus of personen, [...] met als doel het onder valse voorwendselen verkrijgen van advertentieopdrachten door het oplichten en misleiden van werkzame personen binnen die organisaties, teneinde daar een financieel voordeel mee te behalen. Bron: <http://www.fraudemeldpunt.nl>

De *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2005* meldt dat 6 tot 19% van de ondernemers die slachtoffer zijn geweest van criminaliteit meervoudig slachtoffer is. Bedrijven die meervoudig slachtoffer worden van criminaliteit delen verschillende kenmerken: ze liggen aan de rand van de stad, proberen actief criminaliteit tegen te gaan en horen tot het grootbedrijf. Diefstal richt zich vaak op detailhandels of vervoerbedrijven die al eens eerder slachtoffer zijn geweest.

De mate waarin bedrijven last hebben van criminaliteit verschilt daarbij per sector. 28% van de bedrijven uit de bouw en zakelijke en financiële dienstverlening is slachtoffer van criminaliteit. In de transportsector, detailhandel en horeca ligt dit tussen de 39 en 49%. Een recente studie van PricewaterhouseCoopers (Mikkers en Bussman 2005) laat zien dat het aantal ondernemingen dat slachtoffer is geworden van fraude¹ en andere economische delicten de afgelopen twee jaar is gestegen, namelijk van 37% naar 45%. De helft van de fraudeplegers is afkomstig uit de eigen onderneming. Een vierde daarvan bekleedde een functie als topmanager.

Fraude, en zeker interne fraude, is voor veel ondernemingen een taboe. Uit het onderzoek van PricewaterhouseCoopers blijkt bovendien dat ondernemers niet geloven dat het hen zal overkomen: vier op de vijf ondervraagden dacht niet dat zijn of haar onderneming met fraude te maken zou krijgen en nam dan ook geen preventieve maatregelen.

Criminaliteitspreventie

Steeds meer bedrijven doen aan preventie om het tij te keren. Zo neemt momenteel tussen de 65 en 82% van de bedrijven preventieve maatregelen tegen criminaliteit (TNS NIPO 2005). In de bedrijfssectoren detailhandel, horeca, vervoer, communicatie en diensten neemt tussen de 72 en 82% preventieve maatregelen en 65% van de bouwbedrijven neemt dergelijke maatregelen. Bij preventieve maatregelen ter voorkoming van criminaliteit kan men denken aan hekken om bedrijventerreinen, alarminstallaties, cameratoezicht in winkels, het samenwerken aan een veiligere werkomgeving of het inhuren van een beveiligingsbedrijf. Volgens Eggen (2005: inleiding) gaven particulieren, bedrijven en instellingen in 2004 samen 3.3 miljard euro uit aan criminaliteitspreventie. De uitgaven van de overheid zijn in deze berekening niet opgenomen.

De bedrijven die in 2005 preventieve maatregelen namen, deden dit voornamelijk met behulp van technische middelen. 13% tot 24% van de bedrijven, afhankelijk van de sector won preventieadvies in en slechts 4% tot 8% van de bedrijven nam deel aan een samenwerkingsproject (TNS NIPO 2005). Elektronische preventie en diefstalpreventie overheersen als maatregelen die men tegen criminaliteit neemt. Ook het aantal ondernemers dat beveiligingsbedrijven inhuurt om een bedrijventerrein in de gaten te houden neemt toe. Uit gegevens over de omzet van de beveiligingsindustrie blijkt dat deze omzet in acht jaar tijd verdubbeld is (Eggen 2004: 212).

¹ Fraude is geen juridisch begrip, maar een verzamelnaam voor verschillende strafbare feiten zoals valsheid in geschrifte, diefstal, verduistering, oplichting en andere te kwader trouw verrichte handelingen. Bron: <http://www.fraudemeldpunt.nl>

Fraude is niet tegen te gaan met het inschakelen van een beveiligingsbedrijf. Voor deze vorm van criminaliteit zijn preventiemaatregelen nodig als klokken-luiderregelingen, ethische gedragscodes en betere controle. Volgens Mikkers en Bussman (2005) werken dergelijke preventiemaatregelen goed: door fraudepreventiemaatregelen lopen meer criminelen tegen de lamp. Nederlandse ondernemingen lopen voorop met preventieve maatregelen op dit vlak.

Wanneer de preventieve middelen niet hebben geholpen en een ondernemer slachtoffer wordt van fraude of welk ander misdrijf ook, dan doet deze lang niet altijd aangifte bij de politie (TNS NIPO 2005). Van tussen de 22% en 37% van de delicten werd in 2005 aangifte gedaan. Inbraak wordt in circa 80% van de gevallen bij de politie gemeld, maar hier volgt lang niet altijd een aangifte uit. Het melden van een delict wordt in de Monitor onderscheiden van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier wordt opgemaakt en ondertekend. Het melden van een delict is slechts het op de hoogte stellen van de politie.

De voornaamste reden die wordt gegeven voor het feit dat ondernemers geen aangifte doen, is dat men verwacht dat de aangifte geen resultaat zal opleveren (Oomen 2004, TNS NIPO 2005). Deze verwachting is niet onrealistisch: in een onderzoek van de Kamer van Koophandel Amsterdam in 2003 naar criminaliteit onder bedrijven zei 80% van de respondenten die ooit aangifte van criminaliteit hadden gedaan, dat ze daar nooit meer wat van hadden gehoord (2004: 8). Andere redenen om geen aangifte te doen zijn de veronderstelling dat de verzekering de schade toch wel dekt, het gevoel dat het probleem al is opgelost of het gebrek aan bewijs (Oomen 2004, TNS NIPO 2005).

Publiek-private samenwerking en veiligheidsbeleid

In de komende paragrafen wordt ingegaan op veranderingen in het overheidsbeleid ten aanzien van criminaliteit en de rol van verschillende partijen in de bestrijding ervan. Door toenemende aandacht voor criminaliteit en een veranderd beleid van de overheid, nemen de publiek-private samenwerkingsverbanden in de veiligheidszorg toe. Ook Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing zijn vormen van publiek-private samenwerking (PPS). In deze paragraaf wordt daarom ingegaan op deze samenwerkingsvorm. Eerst wordt gekeken naar wat PPS is, en naar de rol van PPS in de veiligheidszorg, vervolgens worden ontwikkelingen in de veiligheidszorg en het veiligheidsbeleid besproken.

Overheid en ondernemers werken al eeuwen samen wanneer dat beide partijen iets oplevert. Zo was de organisatie van de Verenigde Oost Indische Compagnie (VOC), net als de RPC's, een samenwerkingsverband van publieke en private partijen. Economische motieven brachten in 1602 de raadpensionaris van Holland, Johan van Oldenbarnevelt, en stadhouder Prins Maurits ertoe om kooplieden tot samenwerking te dwingen (Beliën en Van Hoogstraten 2005: 53). Burgemeesters maakten deel uit van de VOC besturen en ondernemers waren betrokken bij gemeentelijke zaken.

Publiek-private samenwerking kan gezien worden als een oplossing voor het probleem dat er een groeiende behoefte is aan collectieve activiteiten, terwijl de overheid niet onbeperkt door kan groeien. Bovendien wordt algemeen aan-

genomen dat de overheid een inefficiënte producent is van collectieve diensten. Door PPS zou dit probleem ondervangen worden.

Publiek-private samenwerking wordt inmiddels toegepast op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk, Europees en internationaal niveau, maar over de precieze definiëring bestaat geen eenstemmigheid. Ondanks verschillende definities (zie Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie 2006, Kenniscentrum PPS van het Ministerie van Financiën 2006, Van Bohemen 2005, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Nabu en Norton Rose 2004, Ponjee 2003, Rovers en Bleijendal 2003, Van Dijk en De Waard 2001) kan geconcludeerd worden dat er bij publiek-private samenwerking altijd sprake is van:

- minstens één partij vanuit de publieke sector,
- en één partij uit de private sector,
- een samenwerkingsverband dat een redelijke looptijd heeft,
- met een gemeenschappelijk doel,
- waar alle betrokken partijen belang bij hebben,
- waar taken onder de partners verdeeld worden,
- en waar geen sprake is van hiërarchische verhoudingen tussen deelnemers.

Publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg staat sinds medio jaren tachtig op de politieke agenda vanuit het besef dat veiligheidszorg niet alleen een zaak van de overheid is (Van Dijk en De Waard 2001: 3). In 1985 introduceerde het kabinet Lubbers II dit idee in het beleidsplan *Samenleving en criminaliteit*. Volgens Van Dijk en De Waard (2001: 10) richtte het kabinetsbeleid zich vervolgens vanaf midden jaren tachtig op privatisering, deregulering en eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheid. Deze nadruk legde de basis voor een toename van de publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg.

In de veiligheidsnota van het Kabinet Balkenende uit 2002 *Op weg naar een veiliger samenleving* staat inmiddels over criminaliteit en veiligheid nadrukkelijk te lezen: 'Er is dan ook niet alleen verhoogde inspanning nodig van de overheid, maar ook van burgers en bedrijfsleven, die op hun bijdragen zullen worden aangesproken' (2002: 16).

De oprichting in 2004 van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) is een illustratie van de toenemende publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg. Het CCV is een initiatief van de ministeries van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en vloeit voort uit kabinetsbeleid met betrekking tot veiligheid. Het CCV heeft een groot deel van de taken met betrekking tot de RPC's van het NPC overgenomen. Het beheert het Keurmerk Veilig Ondernemen, faciliteert de RPC's en organiseert bijeenkomsten voor RPC-secretarissen en voorzitters.

Hoogenboom en Muller (in Ponjee 2003: 120) vinden het idee dat PPS een enorme vlucht heeft genomen overigens een misvatting. Volgens hen bestaat er een grote kloof tussen theorie en praktijk: op papier staat publiek-private samenwerking mooi, maar dit staat niet garant voor daadwerkelijk praktische samenwerking.

Veiligheidsbeleid van de gemeenten

In het kader van de toenemende nadruk op criminaliteitsbeleid is in 1996 de nota *Integraal Veiligheidsbeleid* en in 1999 de opvolger het *Integraal Veiligheidsprogramma* uitgebracht, beide door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze nota's leggen de basis voor het begrip 'integraal veiligheidsbeleid'. Ook het veiligheidsprogramma *Naar een veiliger samenleving* van het kabinet-Balkenende uit 2002 heeft het over een integrale, effectieve aanpak van de onveiligheid.

Integraal veiligheidsbeleid betreft veiligheid in de meest brede zin van het woord en heeft betrekking op verschillende beleidsterreinen: openbare orde, criminaliteit, verkeersveiligheid, terrorisme, milieuveiligheid, huiselijk geweld, brandveiligheid, rampen- en ongevallenbestrijding. Volgens de bovengenoemde kabinetsnota's dienen deze terreinen in beleid en uitvoering in onderling verband te worden gebracht. Om dit mogelijk te maken is constante samenwerking tussen politie, brandweer, maatschappelijke organisaties, gemeenten, ondernemers en anderen nodig. Elke gemeente zou volgens de huidige kabinetsplannen een ambtenaar integrale veiligheid moeten hebben die bovenstaande beleidsterreinen met elkaar kan verbinden en die een regisserende rol heeft met betrekking tot lokale veiligheidsinitiatieven op het preventieve vlak.

Volgens onderzoek van TNS/NIPO had eind 2005 tweederde van de gemeenten een veiligheidsnota en driekwart reserveert vanuit deze nota haar middelen voor veiligheid¹. Het merendeel van de gemeenten heeft 1 fte voor integrale veiligheid in dienst en heeft een budget van 50.000 euro. 75% van de gemeenten zegt als regisseur te fungeren (Nikkels e.a. 2005).

Deze regierol hebben Pröpper e.a. (2004) onderzocht. 'Regie' wordt door de onderzoekers gedefinieerd als 'een bijzondere vorm van *sturen* [...] gericht op de afstemming van actoren, hun doelen en handelingen tot een min of meer *samenhangend geheel*, met het oog op een bepaald resultaat' (2004: 17). Onder meer maatschappelijke organisaties verwachten een dergelijke regierol van gemeenten. Volgens de onderzoekers is het gebruik van de term niet alleen een hype, maar gaat er een doordacht bestuurlijk concept achter schuil (2004: 6). De onderzoekers vinden geen uitgesproken verschil tussen kleine en grote gemeenten in de mate waarin deze regierol met betrekking tot onder meer veiligheid wordt opgepakt (2004: 98).

Terpstra en Kouwenhoven (2004: 289) belichten in hun onderzoek de rol van de publieke partijen in lokale samenwerkingsverbanden. Volgens de auteurs is veiligheidszorg niet meer mogelijk zonder maatschappelijke organisaties, ondernemers en buurtbewoners, maar blijven politie en gemeente noodzakelijke partners in de samenwerking. Zij beschikken immers over middelen die nodig zijn om projecten te laten slagen en die ander partners niet hebben, zoals informatie en bevoegdheden. Ook legitimeert de aanwezigheid van deze twee overheidsinstanties de samenwerking voor andere partijen, wat stimuleert om mee te doen. Ook Rovers en Bleijendaal (2003: 66) concluderen dat projecten beter lopen wanneer de overheid actief meedoet.

¹ Bij nog eens een kwart van alle gemeenten (25%) is de veiligheidsnota nog in ontwikkeling. Het merendeel hiervan zal in 2006 gereed zijn (Nikkels e.a. 2005).

De regierol van gemeenten in publiek-private samenwerkingsverbanden in de veiligheidszorg laat nog te wensen over. Bij zes van de acht door Terpstra en Kouwenhoven (2004: 193) onderzochten samenwerkingsverbanden worden de gemeenten als de zwakste partner in de samenwerking aangewezen.

Veiligheidsbeleid politie

In hetzelfde onderzoek waarin de gemeente de zwakste partner in het samenwerkingsverband wordt genoemd, komt de politie als voortrekker uit de bus. In vijf van de acht door Terpstra en Kouwenhoven (2004: 182) onderzochte samenwerkingsverbanden werd de politie aangewezen als voortrekker in de samenwerking. Maar uit ditzelfde onderzoek blijkt ook dat de samenwerkingsverbanden misschien nooit waren opgezet, als er geen onvrede bij de andere partijen over de rol van de politie zou zijn geweest. Een samenwerkingsverband start vaak uit onvrede met een bestaande veiligheidssituatie. Wanneer een buurt zich bijvoorbeeld samen inzet voor veiligheid, kan dit onder meer komen doordat de politie er niet in geslaagd is de buurt veiliger te maken.

In tegenstelling tot de gemeenten, heeft de politie een leidende rol gespeeld in veiligheidsnetwerken sinds deze zijn opgekomen (SMVP 2006: 49). Volgens Terpstra en Kouwenhoven bestaat bij de politie een principiële opvatting dat andere partijen ook verantwoordelijkheid moeten dragen voor veiligheid. Garland (1996) noemt dit de 'responsabiliseringstrategie' van de politie. Bedoeld wordt dat de politie andere partijen, zoals burgers, ondernemers, gemeenten en instellingen, wijst op hun eigen verantwoordelijkheid in het tegengaan van criminaliteit.

Naar aanleiding van *Naar een veiliger samenleving* ondertekenden de politiekorpsen in de eerste helft van 2003 contracten met het kabinet waarin de korpsen zich verplichten zich meer op kerntaken te richten en een bepaald aantal meetbare prestaties af te leveren. De korpsbeheerders beloofden dat zij in 2006 40.000 extra zaken zullen aanleveren bij het OM en 180.000 extra boetes zullen uitschrijven (Naar een veiliger samenleving 2002: 63). 'Meetbare prestatiecontracten met de politiekorpsen moeten leiden tot een doelmatiger inzet van de politie,' aldus de regering op haar website (regering.nl).

De prestaties die de korpsen geacht worden te leveren zijn per definitie meetbaar. Terwijl preventie of samenwerking geen meetbare resultaten oplevert, doet een proces verbaal of de opheldering van een zaak dat wel. Volgens het Centraal Planbureau kunnen de prestatiecontracten zodoende ten koste gaan van misdaadpreventie (Vollaard 2003: 14).

Keurmerken

Behalve dat in het veiligheidsprogramma *Naar een veiliger samenleving* de nadruk wordt gelegd op zichtbare prestaties bij de Nederlandse politie worden ook tientallen maatregelen beschreven die tot een daling van de criminaliteit moeten leiden. De criminaliteit en de overlast op straat en in openbare gebouwen moet volgens het plan 20 tot 25% dalen. Deze verbetering moet in de periode 2008-2010 volledig zijn bereikt. In de nota benadrukt het kabinet de rol van een aantal

bestaande middelen die op lokaal niveau gebruikt kunnen worden bij het veiligheidsbeleid. De voornaamste zijn twee certificeringregelingen die samenwerking tussen verschillen partijen vereisen. Deze twee worden hieronder kort besproken.

Het Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een certificeringregeling waarbij samenwerking tussen verschillende organisaties centraal staat. Lokale publieke en private partijen ontvangen een certificaat indien ze door middel van een aantal effectieve en bewezen maatregelen erin geslaagd zijn de veiligheid in een winkelcentrum of op een bedrijventerrein structureel te verbeteren. Er zijn twee verschillende KVO's: het KVO_b voor bedrijventerreinen¹ en het KVO_w voor winkelcentra². Begin 2006 zijn er rond de 245 bedrijventerreinen en winkelcentra waar een KVO certificaat aan is uitgedeeld of die in het traject op weg naar certificering zitten. De gedachte achter het KVO is dat alle partners voordeel van de samenwerking hebben.

In 2003 en 2004 kregen RPC's een subsidie via het NPC die besteed kon worden aan KVO-projecten, aan projectbegeleiding, nulmetingen en veiligheidsadviezen. Deze regeling stopte in januari 2005. Nu kan een lokaal samenwerkingsverband dat het KVO certificaat wil behalen projectbegeleiding krijgen van MKB Nederland of van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD). Op de website van het HBD valt een standaard KVO convenant te downloaden waarmee de samenwerking geformaliseerd kan worden.

Soms blijkt het moeilijk ondernemers mee te krijgen en enthousiast te houden voor KVO-projecten (vergelijk RPC-Haaglanden 2004:1; Rovers en Bleijendaal 2003).

De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan

Koninklijk Horeca Nederland, diverse ministeries, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad van Hoofdcommissarissen hebben gezamenlijk een handreiking ontwikkeld die als basis kan dienen voor lokale samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven betreffende veilig uitgaan. Ook hier is het de bedoeling dat publieke en private partijen op lokaal niveau met elkaar om de tafel gaan zitten om samen de uitgaanssituatie veiliger te maken. Publiek-private samenwerking komt in de uitgaansbranche al langer voor. De Kwaliteitsmeter is bedoeld als extra motivatie bij de aanpak van criminaliteit. De ontwikkelde handreiking bevat een overzicht van uitgangspunten, maatregelen, randvoorwaarden en relevante regelgeving. In de praktijk lopen er nog niet veel officiële KVO-trajecten in Nederland, bij het CCV zijn er achttien geregistreerd. Met het

¹ Volgens het MKB, dat sinds 2005 de projectbegeleiding doet, lopen er sindsdien 35 KVO_b projecten. Gegevens van het CCV laten zien dat er tot eind 2004 79 projecten liepen. In het totaal zijn begin 2006 rond de 110 Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerrein trajecten lopende of afgesloten.

² Volgens het HBD, dat sinds 2005 de projectbegeleiding doet, lopen er sindsdien 40 KVO_w projecten. Uit gegevens van het CCV blijkt dat er tot eind 2004 94 projecten waren gestart. Begin 2006 zijn er derhalve in het totaal rond de 135 Keurmerk Veilig Ondernemen Winkelgebied trajecten lopende of afgesloten.

overgaan van de subsidieregeling voor dit instrument naar de Koninklijk Horeca Nederland vanaf 2006, krijgt het initiatief wellicht een nieuwe impuls.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen is een derde toepassing van publiek-private samenwerking voor de veiligheid. Het Keurmerk kent twee varianten: één voor nieuwbouw, waar voor aanvang van de bouw PPS overleg plaatsvindt, en één voor bestaande bouw. Beide vallen onder het takenpakket van de politie. De RPC's hebben met dit Keurmerk verder niets te maken.

Succes- en faalfactoren bij PPS projecten

Hoe komt het dat het ene publiek-private samenwerkingsproject goed van start gaat, door blijft lopen en resultaten boekt, terwijl het andere ondanks goede bedoelingen nooit van de grond komt? Er is een gebrek aan systematische theoretische kennis over dit functioneren van PPSverbanden in de veiligheidszorg. Hoewel een toenemend aantal studies zich de afgelopen jaren heeft gericht op publiek-private samenwerking en op de veranderende veiligheidssituatie in ons land, is dit een relatief nieuw verschijnsel. Over de RPC's is nog nauwelijks gepubliceerd¹.

Rovers en Bleijendaal (2003: 75-81) stellen dat het belang van elke partij om mee te doen aan een PPS-verband duidelijk moet zijn. Bij het Keurmerk Veilig Ondernemen zijn de belangen voor sommige partijen helder: de samenwerking scheelt de politie werk en ligt in het verlengde van de taken voor de gemeente. Voor de ondernemers zijn de belangen wisselend en voor de brandweer zeer klein, aldus de auteurs. Bij het opzetten van een KVO-traject doen ondernemers makkelijker mee wanneer er helderheid is over zaken als criminaliteitscijfers en kosten.

Ook onenigheid over verantwoordelijkheden kan een mogelijk probleem zijn. De politie vindt bijvoorbeeld dat de ondernemers of burgers meer verantwoordelijkheid en initiatief moeten nemen, terwijl deze juist vinden dat dit de taak van de politie is. Ditzelfde geldt natuurlijk ook voor andere mogelijke partners aan een PPS. De Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (2006: 78) stelt vast dat bij de start van een publiek-private samenwerking in de veiligheidszorg vast moet staan welke partij als 'trekker' fungeert.

Zoals te zien is aan de definitie van PPS, wordt een gelijke taakverdeling binnen de samenwerking erg belangrijk gevonden. Een ander aspect dat van belang is bij PPS is de inbedding van de samenwerking in een bestaande netwerkstructuur. De Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (2006: 77) zegt hierover: 'dat de meeste (lokale) netwerken van onderaf tot stand komen is een groot goed. Het is de beste garantie voor betrokkenheid bij de deelnemers - men kan zich 'eigenaar' voelen van het probleem-, voor onderling vertrouwen en

¹ Van Bohemen (2005) en Ponjee (2003) die beide een afstudeerscriptie schreven over initiatieven tegen respectievelijk winkelcriminaliteit en interne criminaliteit, hebben daarbij de rol van RPC's onderzocht. Rovers en Blijendaal die in 2003 het Keurmerk Veilig Ondernemen evalueerden noemen de RPC's eenmaal. BFK Management Consultants hebben in 2003 in opdracht van de Kamer van Koophandel van Zuid-Limburg een verkenning gedaan naar de mogelijkheden bij de opstart van een RPC. RPC's worden ook enkele malen genoemd in *Veiligheid als bestuurlijke opdracht* van de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie dat in concept is gelezen en dat in 2006 zal uitkomen.

voor snelle, informele interactie. Bovendien bevordert het een praktische, probleemgerichte oriëntatie.'

Het helpt wanneer de deelnemende partijen het belang van de contacten binnen een organisatie op waarde schatten. In haar onderzoek naar publiek-private samenwerking en interne criminaliteit concludeert Ponjee (2003: 104) dat 'vertegenwoordigers van zowel publieke als private partijen aangeven dat het netwerk dat men opbouwt door deel te nemen aan een publiek-privaat samenwerkingsverband kan worden gebruikt ten voordele van de eigen organisatie. Men verkrijgt contacten die men ook buiten het samenwerkingsverband om aanwendt.'

Elke partij in een PPS moet bijdragen aan de samenwerking. Dit lijkt nog belangrijker wanneer het draait om de rol van de publieke partijen. Terpstra en Kouwenhoven (2004: 290) concluderen dat een samenwerkingsverband zijn legitimiteit verliest wanneer de publieke partijen hun rol niet goed vervullen.

Ook verwachtingen spelen volgens Terpstra en Kouwenhoven een belangrijke rol (2004: 242). Uit gesprekken met deelnemers aan de acht door hen onderzochte lokale netwerken bleek dat bijna iedereen hoge verwachtingen had van de bijdrage van andere partijen in de samenwerking. Men had van minstens één andere partij verwacht dat deze meer zou bijdragen dan in de praktijk gebeurde. Dit werkte frustrerend voor de partijen: men ging minder zijn best doen omdat het idee heerste dat de andere partijen ook niet voldoende deden.

Van Bohemen (2005: 24-29), die in haar afstudeerscriptie over samenwerkingsverbanden ter verbetering van de veiligheid in winkelgebieden RPC's in haar analyse heeft meegenomen, noemt verschillende voorwaarden voor een goede samenwerking. Men moet een gezamenlijk probleem erkennen, goede projectleiding hebben, de ondernemers moeten goed georganiseerd zijn, en het helpt als er concrete regels en een inspanningsverplichting zijn. Van Bohemen concludeert dat goede samenwerking tijd kost omdat de partijen elkaar moeten vertrouwen (2005: 94). Door communicatie moet duidelijk gemaakt worden dat samen meer bereikt kan worden dan alleen. In deze communicatie is het volgens Ponjee belangrijk dat alle partijen open zijn in de informatie-uitwisseling (2003: 55).

In de handreiking voor RPC's, uitgegeven in 2000 door het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, staan ook verscheidene adviezen voor beginnende RPC's. Deze zijn deels gebaseerd op de ervaring van de negen RPC's die toendertijd bestonden. Men wordt aangeraden snel een goede voorzitter aan te stellen, met gezag binnen het bedrijfsleven, de Kamer van Koophandel zo snel mogelijk bij het initiatief te betrekken, een evenwichtige verdeling van publieke en private partners te vinden en om klein te beginnen. Men wordt bovendien aangeraden vertegenwoordigers van partijen te vinden op een zo hoog mogelijk niveau en om gebruik te maken van de netwerken van betrokken partners om budget te vergaren. Er wordt gewezen op het risico dat een RPC een praatclub wordt. Daarom is het van belang, volgens de handreiking, dat het RPC een eigen uitvoeringsinstantie in het leven roept. Men wordt daarnaast aangeraden goed gebruik te maken van de media en de eigen activiteiten regelmatig te evalueren.

Vóór er in Zuid-Limburg een RPC werd opgezet, is de hulp ingeroepen van een adviesbureau dat in opdracht van de Kamer van Koophandel een plan van aanpak heeft geschreven mede op basis van ervaringen van al bestaande platforms. In dit plan wordt benadrukt dat het RPC moet bestaan uit hoog-

geplaatste figuren en veel partijen. Om de taken van een RPC te kunnen uitvoeren is volgens het plan een fulltime procesmanager nodig, secretariael ondersteund voor 2 dagen per week (2003: 5). Het RPC in oprichting heeft zich hier uiteindelijk niet letterlijk aan gehouden en koos bijvoorbeeld voor een veel kleiner RPC dan werd aangeraden door het adviesbureau.

Naar aanleiding van bestaande onderzoeken en theorieën kunnen enkele factoren worden opgesomd die noodzakelijk worden genoemd voor een goede publiek-private samenwerking.

- Er moet een gemeenschappelijk belang zijn (SMVP 2006, Van Bohemen 2005, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Rovers en Bleijendaal 2003).
- Alle partijen moeten dit belang inzien en het gevoel hebben dat hun partij gebaat is bij de samenwerking (SMVP 2006, Rovers en Bleijendaal 2003, BFK 2003, Van der Meij e.a. 2000).
- De deelnemende partijen moeten met ongeveer dezelfde verwachtingen de samenwerking ingaan (Terpstra en Kouwenhoven 2004, NABU 2004).
- De inspanningen die iedere partij levert moeten min of meer van dezelfde orde zijn (Van Bohemen 2005, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Rovers en Bleijendaal 2003).
- De samenwerking moet inbedding vinden in een bestaande netwerkstructuur (SMVP 2006, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Ponjee 2003, NPC 2002).
- Interne communicatie moet helder zijn (Van Bohemen 2005, Rovers en Bleijendaal 2003).
- Daarnaast zijn er veel praktische zaken die een samenwerking kunnen helpen of belemmeren. De keuze van de voorzitter, een hoge organisatiegraad van de deelnemers, goede projectleiding en beschikbare financiën kunnen bijdragen aan een succesvolle publiek-private samenwerking (Van Bohemen 2005, Ponjee 2003, NPC 2002).

Wat tenslotte moet worden opgemerkt is dat deze succes- en faalfactoren niet zeer systematisch zijn onderzocht. Het betreft vooral in kwalitatief onderzoek opgedane indrukken van de onderzoekers.

Netwerken en organisaties

Door de combinatie van verschillende partijen binnen de RPC's ontstaan er sociale structuren tussen personen en tussen organisaties die er vóór de deelname aan het RPC niet waren. De rol van sociale structuren en netwerken binnen organisaties komt uitvoerig aan de orde in de sociale netwerktheorie, die recent is ontwikkeld, en in een aantal onderzoeken die we hier kort zullen bespreken.

De onderlinge afhankelijkheid van werknemers dwingt deze bijna tot het aangaan van sociale relaties met elkaar (Baron en Pfeffer 1994). Onderzoek naar deze relaties en netwerken in organisaties heeft de laatste jaren laten zien dat de productiekraft van veel bedrijven niet zozeer in hun financiële of menselijke kapitaal ligt, maar vooral in het sociale kapitaal. Hiermee worden de informele

netwerken tussen de medewerkers bedoeld. Deze netwerken zijn essentieel voor een productieve samenwerking (Burt en Ronchi 1990).

In Nederland is de onderzoeksinteresse voor informele netwerken in arbeidsorganisaties pas de laatste jaren flink gegroeid. In de Verenigde Staten heeft dergelijk onderzoek een veel oudere traditie (zie Lammers 1987 voor een overzicht). Een eerste golf van onderzoek naar netwerken binnen bedrijven richtte zich op de verschillen tussen de informele netwerken en de formele structuur van de organisatie.

De interesse voor onderzoek naar netwerken binnen bedrijven verzwakte na de jaren 50 toen bleek dat belangrijke ideeën niet zonder meer waar bleken te zijn, zoals het idee dat aangename relaties op het werk leiden tot een grotere arbeidstevredenheid of dat arbeidstevredenheid tot betere arbeidsprestaties leidt (Perrow 1986: 79-118). Ook technische problemen met de verzameling, verwerking en analyse van netwerkgegevens maakten het onderzoek lastig. Aan de vernieuwde ervaring van het netwerkonderzoek hebben de vooruitgang in analysetechnieken en de ontwikkeling van software sterk bijgedragen (zie Borgatti e.a. 1999, Krackhardt e.a. 1993, Scott 1991 voor een overzicht van analysemogelijkheden).

In het moderne onderzoek naar sociale netwerken binnen organisaties worden tal van specifieke vragen onderzocht. Er is veel onderzoek gedaan naar mogelijke gevolgen van netwerken in organisaties. Zo is er gekeken naar promotiekansen, de verspreiding en adoptie van innovaties, naar rekrutering, ziekteverzuim en verloop van personeel, naar toewijding, arbeidsmotivatie en tevredenheid, collectieve besluitvorming, naleving van arbeidscontracten, sociale controle en verloop van conflicten, stress en burnout, de omzet, winst en naar prestaties (zie bijv. Burt 1987, Raub 1997, Weesie en Raub 2000). De effecten van netwerken op al deze uitkomsten zijn inmiddels aangetoond, maar dit effect is lang niet altijd rechtlijnig en de causale volgorde is in veel onderzoek twijfelachtig. Arbeidstevredenheid kan bijvoorbeeld zowel een oorzaak zijn van bepaalde relaties op het werk, als een gevolg. Ook is het van belang niet alleen naar netwerkstructuren, zoals de mate van dichtheid, te kijken, maar ook rekening te houden met de inhoud van relaties.

Als het klopt dat informele netwerken op het werk zo veel effect hebben, dan is het belangrijk de determinanten van die netwerken te kennen. Wat dat betreft, is er tegenwoordig steeds meer aandacht voor de gevolgen van de sociaaldemografische samenstelling van afdelingen en bedrijven, hun formele organisatie, de technologie die ze gebruiken en de markt waarvoor ze produceren (Flap e.a. 1998, Nohria en Eccles 1992, Leenders en Gabbay 1999).

Het belang van onderzoek naar informele netwerken in organisaties zal de komende jaren groeien. Het arbeidsproces wordt steeds flexibeler en organisaties kennen minder hiërarchie. Tegelijkertijd groeit de internationale concurrentie, veranderen technologieën en verschuift de economie meer en meer van de industriële naar de dienstensector (Kalleberg e.a.1996). Het is niet precies te voorspellen welke gevolgen dit zal hebben voor relaties in bedrijven. Aan de ene kant lijken netwerken nog belangrijker te worden voor het functioneren van een organisatie, steeds vaker wordt bijvoorbeeld in teams gewerkt. Aan de andere kant hebben mensen steeds meer alternatieven voor hun werk, bijvoorbeeld in de vrije tijd of men heeft twee banen en de partner heeft ook een baan, wat vroeger niet het geval was.

Het bedrijfsleven zelf heeft het economisch belang van netwerkonderzoek binnen bedrijven inmiddels onderkend. Opdrachtonderzoek van bedrijven naar hun interne informele netwerken begint enige omvang aan te nemen. Een netwerkanalyse van een afdeling behoort inmiddels tot de standaard producten van de grote organisatieadviesbureaus. Zo'n analyse vergelijkt de formele blauwdruk van relaties met het informele netwerk van relaties (Bulder e.a. 1995).

In dit onderzoek zal het sociale netwerk dat rond een RPC ontstaat in beeld worden gebracht en er wordt nagegaan of bepaalde netwerkkenmerken verband houden met de resultaten van het RPC-werk.

Samenvatting

Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing (RPC's) zijn publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS), bedoeld om bij te dragen aan de strijd tegen op bedrijven gerichte criminaliteit. Het eerste RPC werd in 1995 opgericht, begin 2006 bestaan er 23.

RPC's zijn opgekomen tegen een achtergrond van stijgende aandacht voor criminaliteit en een veranderde rol van de overheid. Sinds de jaren tachtig benadrukt de overheid dat de strijd tegen criminaliteit ook een verantwoordelijkheid van de burger en de ondernemer is.

Door deze ontwikkeling is er ruimte ontstaan voor lokale en regionale samenwerkingsverbanden zoals RPC's, maar ook meer lokale PPS initiatieven als het Keurmerk Veilig Ondernemen en de Kwaliteitsmeter Veilig uitgaan. Het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, een publiek-privaat samenwerkingsverband op nationaal niveau, lanceerde in 2004 het *Actieplan Veilig Ondernemen*. Hierin staat dat de criminaliteit tegen het bedrijfsleven in 2008 met 20% moet zijn gedaald en dat er in 2006 een dekkend netwerk van RPC's moet zijn.

Een officiële definitie van publiek-private samenwerking is er niet maar er kan worden gesteld dat er sprake is van een PPS-verband als:

- minstens één partij uit de publieke sector en één partij uit de private sector deelneemt,
- het samenwerkingsverband een redelijke looptijd en een gemeenschappelijk thema heeft,
- alle betrokken partijen belang hebben bij de samenwerking,
- taken onder de partners verdeeld worden,
- de partijen zich niet hiërarchisch tot elkaar verhouden binnen de samenwerking.

Aan de hand van bestaande literatuur kan een overzicht worden gegeven van de factoren die noodzakelijk gevonden worden voor een vruchtbaar PPS-verband:

- er moet een gemeenschappelijk belang zijn,
- alle partijen moeten dit belang inzien,
- de deelnemende partijen moeten min of meer dezelfde verwachtingen hebben,
- de partijen moeten een gelijkwaardige inspanning leveren,

- er moet goede communicatie zijn,
- er moet aan bepaalde praktische voorwaarden voldaan worden.

Door de combinatie van verschillende partijen binnen de RPC's ontstaan er sociale structuren tussen personen en tussen organisaties die er vóór de deelname aan het RPC niet waren. Het onderzoek naar sociale netwerken is in ontwikkeling en richt zich onder meer op deze sociale structuren en de gevolgen daarvan voor het succes van een organisatie.

Hoofdstuk 3

RPC's in de praktijk

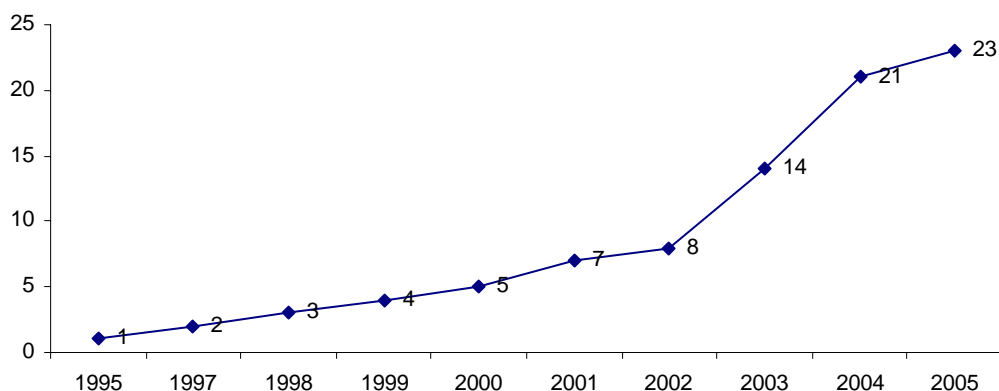
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het reilen en zeilen van de Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing. Eerst zal worden gekeken naar de beginfase, de regio's die de RPC's beslaan en de doelstellingen. Daarna wordt ingegaan op de deelnemers, het budget en de vorm waarin het RPC opereert. Vervolgens komen de lopende projecten en andere activiteiten van de RPC's aan de orde. Ten slotte zal worden gekeken naar knelpunten bij het RPC-werk. De informatie voor dit hoofdstuk is verkregen door middel van gesprekken met RPC-contactpersonen: projectleiders, secretarissen en een enkele voorzitter en aan de hand van documenten, projectuitwerkingen, voorlichtingsmateriaal en jaar-rapporten van de verschillende RPC's.

Er is veel diversiteit onder de platforms. Zowel qua samenstelling, als qua werkwijze, budget en projecten, verschillen ze in meer of mindere mate van elkaar. Maar het doel van alle RPC's is verlaging van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven en de manier om dit te bereiken is bij allemaal publiek-private samenwerking. Daarom zijn er ook veel overeenkomsten.

Per januari 2006 zijn er 23 RPC's in Nederland¹. Daarnaast bestaat er een Provinciaal Platform Criminaliteitsbeheersing in Gelderland. Dit Platform is in 1999 begonnen als RPC. Het werk van dit RPC kwam echter niet van de grond en in 2003 en 2004 zijn de drie politieregio's van Gelderland eigen RPC's begonnen. Het Gelderse platform is nu een Provinciaal Platform Criminaliteitsbeheersing. Eén keer per jaar komt het bij elkaar om de Commissaris van de Koningin in te lichten over de activiteiten van de drie regionale platforms. In de analyse is dit Provinciaal Platform Criminaliteitsbeheersing niet als RPC meegenomen.

¹ Het RPC Schiphol is inmiddels opgegaan in het Platform Beveiliging en Publieke Veiligheid Schiphol. Dit is het gevolg van veranderingen in het veiligheidsbeleid op Schiphol. Eén van de werkgroepen in dit nieuwe platform heet 'criminaliteit, orde en veiligheid' en in deze werkgroep zijn alle lopende projecten van het RPC opgenomen. Het platform bevat bijna alle partijen van het oude RPC plus een aantal bij Schiphol betrokken Ministeries. In dit onderzoek is uitgegaan van de situatie in 2005, vóór deze veranderingen zijn doorgevoerd. Daarnaast moet worden opgemerkt dat het RPC Utrecht zich geen regionaal platform criminaliteitsbeheersing noemt, maar regionaal platform criminaliteitsbestrijding.

Figuur 3.1. Aantal functionerende RPC's per jaar.

In twee regio's waar in januari 2006 nog geen RPC actief is, zijn wel pogingen ondernomen om een RPC op te zetten. In de regio Kennemerland zijn de initiatieven nog niet van de grond gekomen omdat niet alle partijen enthousiast zijn over een Regionaal Platform. Volgens betrokkenen zal deze regio misschien in 2006 een RPC krijgen. In de regio Drechtsteden is in februari 2006 een RPC opgericht¹. Er is nu bijna een dekkend netwerk van RPC's in Nederland. Behalve de regio Kennemerland blijft alleen in de regio Zuid Holland Zuid een gebied ongedekt, aangezien het RPC Drechtsteden niet heel Zuid Holland Zuid beslaat en het RPC Hollands Midden ook niet zo ver reikt².

Enkele RPC's bestonden al ver voor de datum die ze nu opgeven als startdatum. Vier van de nu bestaande RPC's hebben een vorig leven gekend als niet functionerend RPC. In alle vier de gevallen is een nieuwe secretaris aangetreden en zijn er nieuwe leden aangetrokken. Bij twee van deze pre-RPC's zijn zelfs alle leden nieuw aangetreden bij de tweede start. De huidige contactpersonen van deze RPC's vertelden dat de vorige groep zelden bij elkaar kwam en weinig besluiten nam als RPC. Twee contactpersonen noemden het pre-RPC 'een borrelclub', één zei dat het vorige RPC 'alleen op papier bestond'.

Regio

Op vier RPC's na volgen alle RPC's de politieregio's³. In tien gevallen loopt de regio van de Kamer van Koophandel gelijk met de politieregio. In deze tien gevallen beslaat het RPC-gebied het gehele gebied van een Kamer van Koophandel (KvK). De andere 13 RPC's hebben te maken met meerdere KvK gebieden in de regio van het RPC. Vijf RPC's beslaan een hele provincie. Op

¹ Dit RPC is niet in het onderzoek opgenomen.

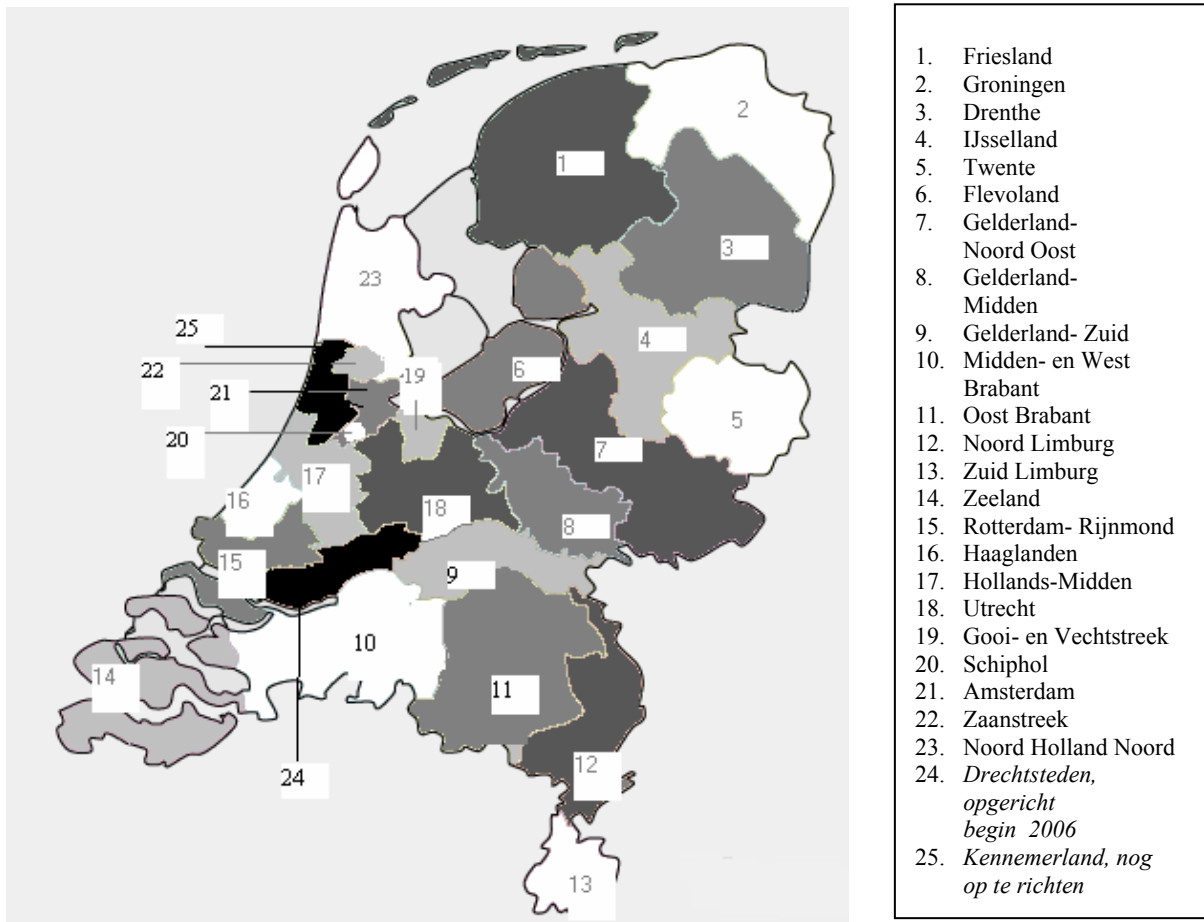
² Het is wel de bedoeling dat het RPC Drechtsteden zich uitbreidt tot de hele regio Zuid Holland Zuid.

³ Het RPC Noord Holland Noord heeft te maken met drie politieregio's, het RPC Oost Brabant beslaat sinds Brabant Noord is toegetreden, twee politieregio's, het RPC Zaanstreek is kleiner dan de politieregio en het RPC Schiphol beslaat een eigen regio waar de Koninklijke Marechaussee de politietoek op zich neemt. In de analyse wordt de marechaussee geteld als politie.

figuur 3.2 zijn alle RPC's aangegeven. De twee zwarte regio's (de nummers 24 en 25) hebben ten tijde van het onderzoek nog geen RPC.

Het aantal gemeenten per RPC regio is terug te vinden in tabel 3.1. Daar is te zien dat tien RPC's een regio dekken met meer dan 20 gemeenten, zeven RPC's in een gebied werkzaam zijn waar 10 tot 20 gemeenten liggen en zes RPC's te maken hebben met minder dan tien gemeenten.

Figuur 3.2. RPC's in Nederland.

Tabel 3.1. Aantal gemeenten per RPC-regio.

Aantal Gemeenten in de RPC-regio	Aantal RPC's
< 10	6
10 – 20	7
20 – 30	6
30 – 40	3
> 40	1
Totaal	23

Het aantal gemeenten binnen de regio van een RPC kan invloed hebben op het RPC-werk. Wanneer een RPC te maken heeft met een groot aantal gemeenten, vinden verschillende contactpersonen het ingewikkelder de juiste personen aan tafel te krijgen. Hetzelfde geldt voor meerdere Kamers van Koophandel en verschillende politieregio's.

Oprichting van het RPC

Het oprichtingsjaar

Het eerste RPC werd opgericht in 1995. De jaren daarna kwamen er één voor één RPC's bij, tot er in 2002 acht waren¹. Zoals eerder uiteen is gezet splitste in 2003 één van deze acht op in drie RPC's.

In 2003 werd gestart met een subsidieregeling vanuit het Ministerie van Justitie en begon het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing aan een actieve campagne om tot een landelijke dekking van RPC's te komen. Het resultaat was dat er in 2003 zeven RPC's werden opgericht en in 2004 weer zeven. Sinds er in 2005 nog twee RPC's bij zijn gekomen, is de landelijke dekking bijna verwezenlijkt.

Initiatief tot oprichting

Het idee om een RPC op te starten en de eerste actie voor de opzet kan komen van verschillende partijen. De ondervraagde contactpersonen noemden meestal één of twee partijen van wie het initiatief voor een RPC kwam. Uit tabel 3.2 blijkt dat het initiatief voor de oprichting in 14 gevallen van de Kamer van Koophandel kwam en in 14 gevallen van de politie. Acht keer waren het de Kamer van Koophandel en de politie samen. Gemeente, Provincie en ondernemers waren drie maal onder de initiatiefnemers en het OM twee maal. Negen van de 23 keer dat een RPC werd opgericht kwam het initiatief van een publieke en een private partij gezamenlijk.

Tabel 3.2. Initiatief voor oprichting van het RPC.

Deelnemende partij	Aantal RPC's
Kamer van Koophandel	14
Politie	14
Gemeente	3
Provincie	3
Bedrijfsleven	3
Openbaar Ministerie	2
Gezamenlijk publiek-privaat initiatief	9
Alleen publiek initiatief	8
Alleen privaat initiatief	6
Totaal	23

¹ De bovengenoemde pre-RPC's die later her-opgericht zijn, zijn bij deze telling niet meegeteld.

Acht keer was het een initiatief van een publieke partij alleen, of meerdere publieke partijen, en zes maal kwam het initiatief uitsluitend van de private kant. De Kamer van Koophandel wordt hier als private partij beschouwd omdat ze de belangen van private partijen in de samenwerking vertegenwoordigt¹. Wanneer politie en KvK samen het initiatief namen tot de oprichting van een RPC, geldt dit als een publiek-private samenwerking.

Het initiatief voor het oprichten van een Regionaal Platform kwam dus voornamelijk van de politie en de Kamer van Koophandel. Slechts in drie gevallen waren deze twee partijen niet bij het eerste initiatief betrokken.

De voorbereiding

Voordat een RPC daadwerkelijk wordt opgericht hebben de initiatiefnemers zich voorbereid. De secretarissen en projectleiders kunnen verschillende stappen ondernemen om na te gaan wat de beste manier is om een RPC in de regio te starten. Er worden bijvoorbeeld gesprekken gevoerd met mogelijke partners, er wordt rondgekeken bij andere RPC's, advies ingewonnen bij andere organisaties of er wordt onderzoek gedaan.

In de meeste gevallen hebben de initiatiefnemers in eerste instantie gesproken met mogelijke partners om te zien of deze geïnteresseerd waren in een RPC in de regio. Een volgende stap is rondkijken hoe andere RPC's zichzelf vorm hebben gegeven. Opvallend is dat er vooral is gekeken bij de RPC's in de directe omgeving en deze RPC's lijken soms ook meer op elkaar dan op andere RPC's. Ook is het opvallend dat zeven contactpersonen zeggen dat het RPC IJsselland als voorbeeld heeft gediend bij het starten van het RPC of nog altijd als voorbeeld dient. In de handreiking van het RPC wordt ook het RPC Rotterdam als voorbeeld genoemd.

Secretarissen van nieuwe RPC's zijn in sommige gevallen gaan kijken bij de landelijke bijeenkomst van secretarissen, georganiseerd door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Ook heeft het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC), en later het CCV, een belangrijke rol gehad bij de start van veel RPC's.

Vier RPC's hebben rondom de oprichting of in het eerste jaar van hun bestaan onderzoek gedaan onder ondernemers. Naar aanleiding van de resultaten van de enquêtes of nulmetingen hebben ze vervolgens hun beleid vastgesteld. Zo is met behulp van enquêtes bij drie RPC's een beeld verkregen van wat de eerste prioriteit zou moeten zijn volgens de ondernemers in de regio. In één regio (met twee RPC's) bleek een probleem met afpersing te bestaan, bij een ander bleek dat ondernemers in de regio vaak geen aangifte deden en meer politieagenten op straat wilden zien. Een ander RPC hield een uitgebreide nulmeting onder ondernemers, om zo een beeld te krijgen van de werkelijke criminaliteit vóór er met de RPC-werkzaamheden werd begonnen.

De meeste contactpersonen zeggen echter dat de Kamer van Koophandel wel wist wat er speelde bij ondernemers en zij hebben zodoende geen structureel onderzoek gedaan. Wel is er veel rondgevraagd voor en tijdens de startfase.

¹ De leden van het algemeen bestuur van de KvK worden benoemd door de regionale ondernemers-, werkgevers- en werknemersorganisaties. De Kamer noemt zichzelf op haar website 'de organisatie van en voor het bedrijfsleven'.

Eén RPC heeft een adviesbureau onderzoek laten doen naar de beste structuur voor het RPC. Het Plan van Aanpak dat het resultaat was van dit onderzoek biedt een geschatte begroting, oppert een taakverdeling, biedt randvoorwaarden en noemt mogelijke deelnemers.

Taakopvatting en doel

In de inleiding is besproken dat RPC's in het leven zijn geroepen om bij te dragen aan de strijd tegen de criminaliteit die is gericht tegen het bedrijfsleven. Deze taakstelling hebben alle RPC's in hun oprichtingsdocument opgenomen, als er zo'n document is. De drie RPC's zonder oprichtingsdocument zijn begonnen op basis van afspraken die niet op papier zijn vastgelegd.

Twintig RPC's hebben de samenwerkende partijen wel een dergelijk oprichtingsdocument of oprichtingsconvenant laten ondertekenen. In dit document staat wie er deelnemen aan het RPC, wat de taken van het RPC zijn en hoe er zal worden gewerkt. De oprichtingsdocumenten zijn niet bindend. Volgens het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing kan het document duidelijkheid verschaffen over de rol en taak van een platform.

In al deze documenten is het format van het NPC aangehouden. In de handreiking voor de oprichting van een RPC noemt het NPC de vier taken van het Nationaal Platform zelf en deze zijn in alle oprichtingsdocumenten terug te vinden als de taken van de RPC's. Deze vier taken zijn:

1. Het bestuderen en analyseren van criminaliteitspatronen, die de samenleving in de regio en in het bijzonder het bedrijfsleven in de regio bedreigen.
2. Het bijdragen aan een effectieve preventie en rechtshandhaving.
3. Het bevorderen van de onderlinge samenhang tussen de beveiligingsinspanningen van het bedrijfsleven en de rechtshandavinginspanningen van de overheid ter verhoging van de doelmatigheid en effectiviteit door middel van onder andere prioriteitstelling, advisering, voorlichting en het opzetten en adopteren van projecten.
4. Het versterken van de beveiligingsfunctie van bedrijven en instellingen door middel van onder meer advisering, deskundigheidsbevordering en voorlichting.

Daarnaast heeft de meerderheid van de RPC's een vijfde taak toegevoegd:

5. Het mede ontwikkelen, vormgeven en implementeren van initiatieven op het gebied van integrale veiligheid.

Contactpersonen noemen het oprichtingsdocument een goed beginpunt dat duidelijkheid gaf bij de oprichting. De RPC's werken niet aan de hand van de letterlijke tekst van dit document. Enkele hebben het oprichtingsdocument op de website staan. De ondertekening moet voornamelijk gezien worden als een heldere start voor de samenwerking waarin duidelijk wordt wat het uiteindelijke doel is.

Tabel 3.3. Aantal leden per RPC.

Aantal leden van het RPC	Aantal RPC's
< 10	3
10-15	8
15-20	9
>20	3
Totaal	23

Deelnemers

Aantal deelnemers

RPC's hebben tussen de 7 en 27 leden. De grootte van het RPC hangt onder meer af van de structuur. Sommige contactpersonen van grote RPC's zeggen dat het goed is dat het RPC een zo breed mogelijk spectrum aan partijen vertegenwoordigt. Kleinere RPC's vinden juist dat een beperkt aantal leden het RPC daadkrachtig maakt.

Partijen

In ieder RPC zitten vertegenwoordigers van publieke en private partijen. De samenstelling verschilt per RPC. In tabel 3.4 is te zien welke verschillende partijen lid zijn van een RPC en hoeveel personen van die partij zitting hebben in een RPC. De Kamer van Koophandel is deelnemer in elk RPC, net als de politie en één of meerdere gemeenten. Gemiddeld zitten er iets meer dan twee vertegenwoordigers van de Kamer van Koophandel, twee van de politie en ook twee van de gemeenten in een RPC. Het Openbaar Ministerie is vertegenwoordigd bij 19 RPC's, meestal met één persoon.

Het bedrijfsleven is in de RPC's vertegenwoordigd door MKB-Nederland, VNO-NCW, door voorzitters van andere ondernemersverenigingen en door ondernemers. Vaak vallen deze classificaties samen. De lokale voorzitter van VNO-NCW is zelf ondernemer en bijvoorbeeld ook voorzitter van een lokale ondernemersvereniging. In 20 RPC's zitten vertegenwoordigers van MKB-Nederland en in 11 een vertegenwoordiger van VNO-NCW. Daarnaast zitten er 72 ondernemers in de RPC's, waaronder drie van een beveiligingsbedrijf, soms op eigen titel, soms als voorzitter van een ondernemersvereniging of van een bedrijventerrein. Er is één RPC dat geen ondernemers, MKB vertegenwoordigers of VNO-NCW vertegenwoordigers heeft. In dit RPC vertegenwoordigen de leden van de Kamer van Koophandel het bedrijfsleven.

De verhouding tussen publieke en private partijen verschilt per RPC. In tabel 3.5 is te zien hoe de verhouding ligt wanneer de Kamer van Koophandel wordt meegerekend als private partij en er gekeken wordt naar het aantal personen in het RPC. 12 RPC's hebben een meerderheid aan private deelnemers en dus een minderheid publieke deelnemers. Vijf RPC's bestaan half uit publieke en half uit private deelnemers.

Tabel 3.4. Deelnemende partijen.

Deelnemende partijen	Aantal RPC's met deze partij	Totaal aantal deelnemers van deze partij	Gemiddeld Aantal deelnemers
Kamer van Koophandel	23	51	2.2
Politie	23	49	2.1
Gemeente	23	49	2.1
Openbaar Ministerie	19	23	1.2
MKB Nederland	20	27	1.4
Bedrijfsleven overig	18	69	3.8
VNO-NCW	11	16	1.5
Provincie	7	12	1.7
Vrije beroepen	7	8	1.1
Verzekeraars	4	5	1.3
Koninklijk Horeca NL	4	5	1.3
Onderwijsinstelling	3	5	1.7
Veiligheidsstichting	4	4	1.0
Beveiligingsbedrijven	3	3	1.0
Openbaar vervoer	2	2	1.0
Media	2	2	1.0
Transport	2	2	1.0
Douane	2	3	1.0
Brandweer	1	1	1.0
Anders	1	1	1.0
Totaal	23	336	

Zes RPC's hebben meer deelnemers vanuit publieke partijen dan uit private. Als de Kamer van Koophandel buiten beschouwing wordt gelaten is er verhoudingsgewijs een grotere vertegenwoordiging van de publieke partijen.

Wanneer alleen wordt gekeken naar het aantal partijen dat deelneemt in het RPC (onafhankelijk van het aantal deelnemers vanuit die partij), blijkt dat zes RPC's een private meerderheid hebben. Vijf RPC's hebben een publieke meerderheid en 12 RPC's hebben een gelijke verdeling van publieke en private partijen. In geen enkel RPC zit meer dan 70% individuele deelnemers of partijen van de publieke of de private sector. De verhoudingen zijn wat dat betreft redelijk in balans.

De bijdrage van de verschillende partijen

Op de vraag of er een partij is die te weinig bijdraagt aan het RPC noemt geen van de geïnterviewden de KvK of de politie. Twee contactpersonen zeggen juist dat ze

Tabel 3.5. Publiek-private verdeling van personen met KvK als privaat.

Percentage personen van private partijen in RPC	Aantal RPC's
>50%	12
50%	5
< 50%	6
<hr/>	
Percentage private partijen in RPC	
>50%	6
50%	12
< 50%	5
Totaal	23

vinden dat de Kamer van Koophandel het RPC te veel trekt, twee anderen geïnterviewden zeggen dat de politie het RPC te veel trekt. Zeven vinden dat de politie en Kamer van Koophandel samen het RPC te veel trekken. Deze contactpersonen komen zelf overigens allemaal van de Kamer of de politie. Niemand vindt dat het OM te weinig bijdraagt aan de RPC's. Wel zeggen acht contactpersonen dat ze de rol van de Provincie in het RPC te klein vinden. Zeven van de RPC's waar dit over gaat hebben geen deelnemer van de Provincie in het RPC. De contactpersonen verwachten zowel qua geld als qua menskracht meer van de provincies.

14 geïnterviewden vinden de rol van de gemeenten te klein of ze vinden dat de gemeenten hun regierol beter moeten opnemen. Anderen vinden het jammer dat de gemeenten geen geld aan het RPC willen bijdragen of dat de gemeenten veiligheidstaken te veel aan het initiatief van anderen over laten. Ook wanneer één of meer gemeenten goed meedoen aan het RPC, kan er ontevredenheid bestaan over de rol van de gemeenten omdat een RPC met meerdere gemeenten heeft te maken.

Tabel 3.6. Bijdragen van partijen volgens contactpersonen.

Deelnemende partijen	Aantal RPC's	
	Bijdrage wordt te klein gevonden	Bijdrage wordt te groot gevonden
Kamer van Koophandel	0	9
Politie	0	9
Gemeente	14	0
Ondernemers	14	0
Provincie	8	0
Openbaar Ministerie	0	1

14 contactpersonen willen dat de ondernemers meer meedoen met het RPC. Veel van hen vinden het jammer dat ondernemers niet vaker zelf met initiatieven komen, omdat het RPC daar de uitgelezen instantie voor is. Twee contactpersonen zeggen bovendien dat onder ondernemers het verloop van RPC-leden groter is.

De contactpersonen zijn dus grotendeels te spreken over de rol van de politie en de Kamer in het RPC maar een meerderheid heeft kritiek op de rol van de gemeenten, de provincie en de ondernemers.

Andere partijen

Er zijn een paar partijen die soms met een RPC meedoen maar meestal niet. Deze partijen die in minder dan vijf RPC's zitting hebben worden hieronder kort besproken. In vier RPC's zitten vertegenwoordigers van verzekeringsmaatschappijen. De maatschappijen stellen bepaalde eisen aan bedrijven op het gebied van criminaliteitspreventie en keren alleen uit bij schade ten gevolge van criminaliteit als er aan die eisen voldaan is. Het kan daarom van belang zijn dat ondernemers, maar ook publieke partijen, met de verzekeringsmaatschappijen overleggen over criminaliteitspreventie.

Koninklijk Horeca Nederland (KHN) is deelnemer in vier RPC's. KHN is de grootste ondernemersvertegenwoordiger in de horecabranche. Bedrijven in de horeca hebben net als andere bedrijven last van criminaliteit. Vanaf januari 2006 heeft KHN de procesbegeleiding van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan overgenomen, waarover later meer.

In vier RPC's zitten vertegenwoordigers van een lokale of regionale veiligheidszorgstichting. Beveiligingsbedrijven zijn partner in drie RPC's. Drie RPC's hebben een of meer onderwijsinstellingen als deelnemer. Twee deelnemers komen van het Regionaal Opleidingscentrum (ROC), drie van Universiteiten. Eén RPC werkt actief samen met het ROC. Door jongeren kansen te bieden en in te lichten over criminaliteit zullen ze op latere leeftijd minder bevattelijk zijn voor misstappen, meent men. Drie andere RPC's betrekken scholen bij het werk van het RPC zonder dat deze scholen deelnemer zijn van het RPC. Zo gebruikt een RPC studenten van de lokale Hogeschool om bij nulmetingen op bedrijventerreinen te helpen, is er bij een RPC een prijs voor een scriptie over veiligheid en worden er stagiairs gebruikt voor het bijhouden van de website van enkele RPC's.

De media zijn in twee RPC's vertegenwoordigd. Beide deelnemers zijn van een regionaal dagblad. De RPC's in kwestie vinden het handig iemand van de krant in hun midden te hebben voor marketingtips en publiciteitsdoeleinden.

Het openbaar vervoer, namelijk de NS en busmaatschappij Connexxion, neemt deel in twee RPC's. Voor deze partijen geldt hetzelfde als voor onderwijsinstellingen: ook zij hebben te maken met criminaliteit en kunnen de adviezen van het RPC gebruiken.

De transportsector is vertegenwoordigd in twee RPC's, één keer door een regionale tak van het European Transport en eenmaal door Transport en Logistiek Nederland. Deze laatste partij is betrokken bij één specifiek project dat betrekking heeft op de transportsector. Ondernemers werkzaam in de transportsector nemen deel aan verschillende RPC's.

De brandweer zit in slechts één RPC. In de praktijk is de brandweer vaker betrokken bij RPC-activiteiten. Bij veel van de Keurmerk Veilig Ondernemen

projecten zit een afgevaardigde van de brandweer. In 14 RPC's wordt de brandweer wel eens betrokken bij RPC projecten.

De douane neemt deel aan twee RPC's. Deze partij neemt deel aan een RPC dat een groot havengebied in de regio heeft en aan het RPC op Schiphol. In één RPC zit een bestuurder van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) op persoonlijke titel. Dit is de voorzitter van het RPC. Het RPC heeft deze voorzitter aangetrokken wegens zijn omvangrijke lokale netwerk.

Er zitten geen vertegenwoordigers van zorginstellingen in de RPC's. Wel worden zorginstellingen betrokken bij activiteiten van vijf RPC's. Meerdere RPC's merken dat de veiligheidsproblemen van onderwijs- en zorginstellingen lijken op die van ondernemers. Sommigen vertellen dat ze steeds vaker worden gebeld door deze instellingen omdat de expertise die wordt opgebouwd over criminaliteitsbeheersing voor bedrijven ook toepasbaar is op andere instellingen. Informatie over bijvoorbeeld cameratoezicht of omgaan met agressie of fraude zijn voor ziekenhuizen, scholen of bejaardentehuizen relevant. Verwacht wordt dat in de toekomst onderwijs- en zorginstellingen vaker zullen worden betrokken bij het werk van de RPC's. Volgens een contactpersoon afkomstig van de politie is de samenwerking met een zorginstelling soms zelfs gemakkelijker dan de samenwerking met ondernemers, omdat zorginstellingen zonder winstoogmerk werken.

Vrouwelijke RPC-deelnemers

De RPC's blijken voornamelijk een mannelijke aangelegenheid te zijn (tabel 3.7). Het percentage vrouwen is laag. Van alle RPC-leden is 12% vrouw. In acht RPC's zitten zelfs helemaal geen vrouwelijke deelnemers. Wanneer de vier RPC's uit de grote steden niet mee worden geteld is 8% van de RPC-deelnemers vrouw.

Budget en financiering

Als startsubsidie heeft elke RPC van Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, of na 2005 van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, een bedrag van 10.000 euro gekregen. Dit geld kan gebruikt worden voor opstartkost-

Tabel 3.7. Percentage vrouwelijk deelnemers aan RPC's.

Percentage vrouwen	Aantal RPC's
0%	8
0-10%	4
10-20%	5
20-30%	4
30-40%	1
40-50%	1
Totaal	23

Tabel 3.8. Jaarbudget van de RPC's exclusief gerichte projectfinanciering.

Jaarbudget 2005 in Euro	Aantal RPC's
Geen budget	7
10.000	9
25.000 - 35.000	3
50.00 - 60.000	2
> 60.000	2
Totaal	23

en als er bijvoorbeeld gekozen is voor een stichtingsvorm of het kan opgaan aan projecten.

Het staat de RPC's vrij een financiële bijdrage te vragen aan de deelnemende partijen maar geen van de RPC's doet dit. Ook kan een RPC besluiten dat het alleen voor projecten geld nodig heeft of dat het alles 'met gesloten beurs' wil afhandelen. Als er weinig projecten zijn en de nadruk ligt op overleg, dan is er zelfs helemaal geen budget nodig.

Het jaarbudget van de RPC's in 2005

Met (jaar)budget worden hier de niet geormerkte bijdragen (bijvoorbeeld voor een project) die een RPC tot zijn beschikking heeft bedoeld. Behalve de startsubsidie van 10.000 euro hebben de RPC's geen vaste bron van inkomsten voor een jaarbudget.

Zoals te zien is in tabel 3.8 hadden zeven RPC's in 2005 geen jaarbudget. Negen RPC's hadden 10.000 tot hun beschikking, waarvan vijf dit geld over hebben van de startsubsidie. Vijf RPC's hadden in 2005 een jaarbudget tussen de 25.000 en 60.000 euro. Twee RPC's hadden een budget van meer dan 60.000. Deze twee betalen een (extra) projectleider van het budget.

Ook als de bijdrage aan het RPC eenmalig is, wordt dit meegeteld als jaarbudget omdat het erom gaat dat het budget besteed kan worden waaraan het RPC het wil besteden. Geen van de 'jaarbudgetten' loopt overigens structureel door. Soms heeft een partij een bijdrage toegezegd voor een periode van twee of drie jaar of is er een bedrag aan het RPC ter beschikking gesteld waar het RPC alle activiteiten van moet betalen.

Twaalf contactpersonen zouden als eerste verbetering aan het RPC het liefst een groter budget willen. Het gebrek aan financiën, maar ook het gebrek aan deelnemers bij de samenwerking, werkt volgens hen als een storende factor. Er gaan echter ook stemmen op voor een klein budget. Enkele RPC's vinden een budget maar 'gedoe' en vinden dat je met alleen overleg, wat niets kost, ver genoeg komt.

Projectbudget in 2005

Projectbijdragen zijn bijdragen in de kosten van een specifiek project, georganiseerd door het RPC. In 2005 is een bedrag van 225.300 bijgedragen door partijen en enkele andere bronnen voor RPC-projecten.

14 RPC's hebben in 2005 geen projectbijdragen ontvangen. De activiteiten zijn door deze RPC's vanuit het eigen budget betaald of brachten geen kosten met zich mee. Negen RPC's hebben projectbijdragen ontvangen voor projecten in 2005. Bij drie RPC's gaat het om bedragen tussen de 1.000 en 2.500 euro, vier RPC's ontvingen bijdragen tussen de 10.000 en 25.000 en twee RPC's hebben voor verschillende projecten samen rond de 70.000 euro ontvangen. De projecten waar in 2005 bijdragen voor zijn verstrekt zijn onder meer een fraudevertrouwensman, enkele workshops, een congres en bijdragen aan projecten met camerabeveiliging. Later in het rapport wordt verder ingegaan op de projecten.

Totale financiering

Het budget van RPC's, geormerkt en niet geormerkt geld samen, is terug te vinden in tabel 3.10. Drie RPC's hadden geen jaarbudget in 2005 en hebben ook geen geld uitgegeven aan projecten. Als er wel projecten georganiseerd zijn, zijn de kosten hiervoor in natura gedragen door deelnemende partijen. Negen RPC's hadden in 2005 tussen de 1.000 en de 25.000 euro tot hun beschikking, vijf RPC's tussen de 25.000 en de 50.000 euro en zes RPC's meer dan 50.000 euro in het totaal.

Tabel 3.9. Financiering voor projecten

Projectbijdragen 2005 in Euro	Aantal RPC's
Geen financiële bijdragen	14
1.000 – 2.500	3
10.000 - 25.000	4
> 60.000	2
Totaal	23

Tabel 3.10. Totaal budget 2005.

Totaal budget 2005	Aantal RPC's
0	3
1.000-5.000	1
10.000-25.000	8
25.000-50.000	5
50.000- 75.000	3
> 75.000	3
Totaal	23

Bronnen van financiering

In tabel 3.11 is te zien dat de Kamer van Koophandel de grootste bron van inkomsten is voor de RPC's. Zeven RPC's krijgen een jaarlijkse bijdrage van de Kamer. De politie draagt vooral aan de RPC's bij in menskracht. Meer dan de helft van alle beschikbare fte's¹ die RPC's tot hun beschikking hebben, komt van de politie. Door flinke bijdragen in drie RPC's leverden gemeenten als partij 115.000 euro aan structurele bijdragen in 2005. Het Openbaar Ministerie financierde geen projecten in 2005 en leverde ook geen vaste bijdrage aan een jaarbudget. Wel heeft het 0.2 fte beschikbaar gesteld.

Tabel 3.11. Bijdragen van partijen aan RPC's en andere inkomensbronnen.

Deelnemende partij	Structurele bijdragen 2005			Projectbijdragen in 2005			Beschikbaar gestelde fte ²
	Aantal RPC's waaraan deze partij fin. bijdrage leverde	Totale jaarlijkse financiële inbreng project bijdragen	Gemiddelde bijdrage per RPC als bijdrage van deze partij	RPC's waaraan bijdrage voor projecten is geleverd door deze partij	Totale incidentele financiële inbreng in 2005	Gemiddelde incidentele bijdrage per RPC	
KvK	7	97.000	13.857	2	45.000	22.500	3.8
Politie	1	10.000	10.000	0	0	0	8.1
Gemeente	3	115.000	38.333	2	17.000	8.500	0.6
OM	0	0	0	0	0	0	0.2
MKB NL	0	0	0	0	0	0	0.0
Bedrijf. overig	0	0	0	2	20.800	10.400	0.0
VNO-NCW	0	0	0	0	0	0	0.2
Provincie	4	78.000	18.375	3	80.000	26.666	0.0
Verzekeraars	0	0	0	2	7.500	3.750	0.0
Beveilig. bedr.	1	20.000	20.000	1	10.000	10.000	0.0
Andere inkomensbronnen							
Rente	1	2.000	2.000	--	--	--	--
Startsubsidie	5	50.000	10.000	--	--	--	--
Lokaal fonds	1	30.000	30.000	2	45.000	22.500	--
Over van 2004	5	60.000	12.000	--	--	--	--
Anders/onbekend	2	30.000	15.000	--	--	--	--
Totaal/aantal RPC dat bijdrage kreeg	16	492.000	nvt	12	225.300	nvt	12.9

¹ Fte staat voor fulltime equivalent, 40 uur per week.

² Naast de door deelnemende partijen beschikbaar gestelde fte, hebben enkele RPC's fte ingekocht met het RPC-budget. Dit gaat om 3 fte totaal.

Het MKB en VNO/NCW dragen weinig bij in geld of menskracht. Het overige bedrijfsleven heeft bij twee RPC's financieel bijgedragen aan een project. Verzekeraars hebben ook aan twee projecten bijgedragen. Beveiligingsbedrijven zorgden bij één RPC voor een vaste bijdrage en bij een ander RPC voor een bijdrage aan een project. Eén RPC ontvangt geld uit de ontwikkeling van producten door de eigen stichting, dit staat in de tabel onder 'anders'. Het verdere bedrag in deze categorie is geld waarvan de herkomst onbekend is.

Totale bijdragen aan RPC's

In tabel 3.12 zijn de totale bijdragen per partij in 2005 op een rijtje gezet. De bijdragen aan het jaarbudget van de RPC's zijn hier opgeteld bij de inkomsten voor projecten. Bij elkaar opgeteld hebben de RPC's in 2005 gezamenlijk 717.300 in geld ter beschikking gehad.

Als er wordt uitgegaan van circa 60.000 euro salariskosten voor één fte¹, staan de 12.9 vrijgemaakte fte's samen voor 774.000 euro. In het totaal is er met de RPC's in 2005 dus een bedrag van 1.491.300 euro gemoeid. Naast deze berekenbare kosten zijn er kosten die moeilijk te berekenen zijn. Zo zijn er verschillende projecten met gesloten beurs georganiseerd, waarbij alle deelnemende partijen aan het project bijdragen hebben geleverd. Zo kan een partij bijvoorbeeld een zaal of kantine openstellen voor een vergadering of themabijeenkomst, nemen partijen soms de portokosten van een mailing op zich of stelt een partij een it-specialist ter beschikking voor de opbouw van de website van het RPC. Ook de ingezette fte voor deelname aan vergaderingen en ondersteuning van projecten en voor de deelname aan het RPC en dergelijke is niet meegenomen. Alleen de formeel beschikbare fte is berekend.

Tabel 3.12. Totale bijdragen per partij in 2005 in euro.

Deelnemende partij	Totale bijdrage in 2005
Politie	496.000
KvK	370.000
Gemeente	168.000
Provincie	158.000
Lokaal fonds	75.000
Bedrijf. Overig	20.800
Beveiligingsbedrijven	30.000
OM	12.000
VNO-NCW	12.000
Verzekeraars	7.500
Overig (zie tabel 3.11)	142.000
Totaal	1.491.300

¹ Voor de fte's van de RPC's is anderhalf keer het modaal inkomen genomen, 30.000 per jaar (Nibud, Nederlands Instituut voor Budgetvoorlichting, 2006) plus circa 30% overheadkosten.

Vorm van het RPC

De RPC's hebben verschillende organisatievormen, hoewel bepaalde elementen bij ieder RPC aanwezig zijn, zoals een overleggroep ('werkgroep', 'stuurgroep', 'bestuur') waar de publiek-private samenwerking zijn beslag krijgt en een centrale coördinator ('secretaris', 'projectleider') die onder meer als aanspreekpunt fungeert. Hieronder worden de verschillende varianten nader besproken.

Stichting

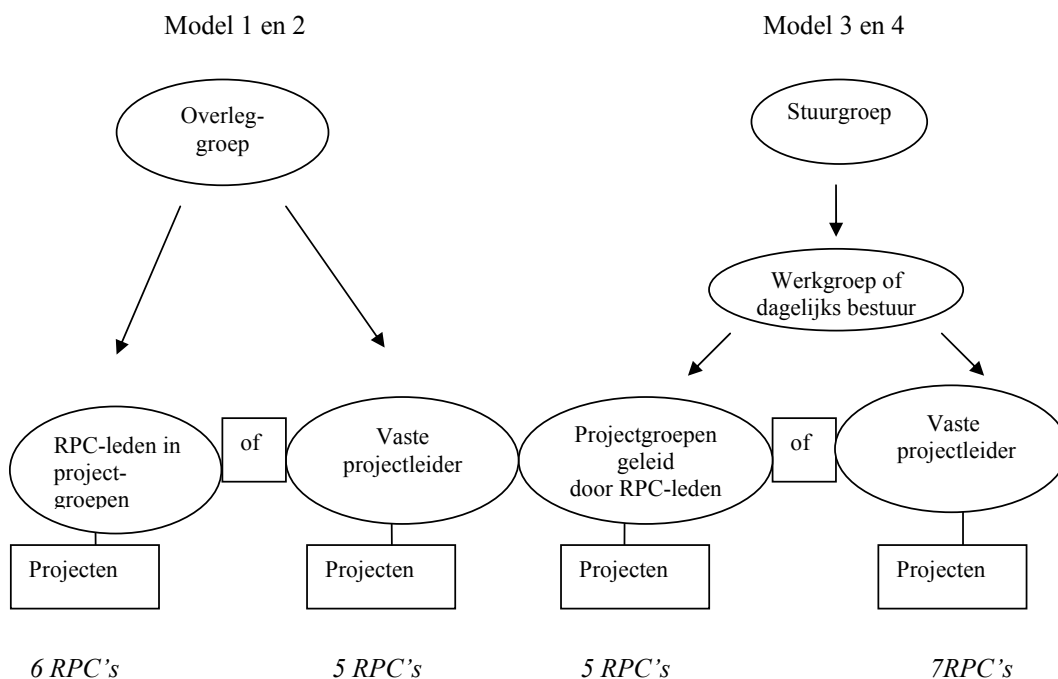
Zes RPC's hebben gekozen voor een stichtingsvorm. Een stichting kan contracten aangaan en de keuze voor een stichtingsvorm kan (financiële) structuur bieden. Daarnaast brengt het lidmaatschap van een stichtingsbestuur duidelijke verplichtingen mee. Twee RPC's gebruiken de stichting ook als uitvoeringsorgaan. Eén van deze twee RPC's deelt een uitvoerend bureau met een stuurgroep integrale veiligheid, waarbij de stichting van het RPC zich richt op de ondernemers en de stuurgroep op de beleidsmatige zaken.

17 RPC's hebben geen stichtingsvorm. Een veel gehoord argument is dat een stichting 'maar gedoe' zou zijn. Ook zegt men dat een RPC juist een informeel samenwerkingsverband is en een stichtingsvorm daarom niet nodig is.

Structuur van het RPC

De RPC's zijn hieronder in twee groepen verdeeld naar de wijze waarop zij de samenwerking hebben gestructureerd.

Figuur 3.2. Modellen van RPC's.

Het 'simpele RPC', model 1 en 2, bestaat uit een groep mensen die het RPC vormt zonder werk-of stuurgroep. De RPC-leden voeren in kleine groepjes projecten uit, soms samen met mensen van buiten het RPC. Bij vijf RPC's is er sprake van een (fulltime) projectleider, bij zes RPC's worden projecten uitgevoerd door projectgroepjes zonder vaste projectleider.

In een RPC dat overeenkomt met model 3 of 4 worden de meer beleidsmatige en financiële beslissingen genomen door de stuurgroep, terwijl de beslissingen over de uitvoering genomen worden door de werkgroep¹. De stuurgroep geeft het RPC legitimiteit doordat er hoge vertegenwoordigers van partijen inzitten. De werkgroep gaat beleidsmatiger en praktischer te werk en bestaat vaak uit mensen die dicht bij het dagelijkse werk staan. De secretaris maakt deel uit van deze werkgroep en helpt meestal bij de uitvoering van projecten. Voor de uitvoering van projecten zijn er twee mogelijkheden. De daadwerkelijke uitvoering van projecten kan worden gedaan door leden van de werkgroep die een project op zich nemen. Er is in dat geval geen vaste projectleider. Vijf RPC's zijn op deze wijze vormgegeven. De andere mogelijkheid is een vaste projectleider voor de uitvoering van projecten. De mate waarin leden van de werkgroep betrokken zijn bij projecten verschilt per RPC. De vaste projectleider maakt deel uit van de werkgroep. Er zijn zeven RPC's die qua vorm overeenkomen met dit model.

Deze modellen zijn niet sluitend. Een RPC dat overeenkomt met model 1 kan bijvoorbeeld bijeenkomsten hebben van alle projectleiders en de secretaris, waardoor het gaat lijken op een RPC met model 3 of 4. Of een RPC met een vaste projectleider kan een actieve deelnemer hebben die een keer een project leidt.

Hierboven zijn de RPC's ingedeeld in vorm. Het is duidelijk dat er RPC's zijn met en zonder werkgroep en met en zonder projectleiders. Welke RPC's nu een uitvoeringsorgaan hebben, dat wil zeggen een uitvoerder ingebed in de structuur van het RPC, is moeilijk te zeggen. Twaalf RPC's hebben een projectleider. Acht RPC's hebben een projectleider die voor 0.8 fte of meer zich inzet voor de RPC-werkzaamheden. Twee RPC's hebben een stichting in het leven geroepen om de uitvoering van (KVO en andere) projecten volledig op zich te nemen. De leden van het RPC worden bij deze RPC's dan ook niet gevraagd een bijdrage in menskracht te leveren aan het werk van het RPC. We zullen in hoofdstuk 5 kijken naar de invloed van deze structuren op de output van de RPC's en de mening van de RPC-leden.

De voorzitter

Tien RPC's hebben een ondernemer als voorzitter. Dit zijn allen mannen uit het bedrijfsleven met een flinke staat van dienst. Sommigen hebben een functie bij VNO/NCW of het MKB. Bij vijf RPC's is de voorzitter een burgemeester. Drie RPC's hebben de Commissaris van de Koningin als voorzitter. In vier gevallen is de voorzitter van de Kamer van Koophandel voorzitter van het RPC. Eén RPC heeft een bestuurder van de Autoriteit Financiële Markten als voorzitter. Veel contactpersonen benadrukken het belang van een voorzitter die een zekere legitimiteit en aantrekkingskracht weet te bieden.

¹ RPC's gebruiken niet allemaal dezelfde benamingen voor 'stuurgroep' en 'werkgroep'. Het gaat hier om de structuur, niet om de benaming.

Tabel 3.13. Beschikbare fte per RPC.

Beschikbare fte voor RPC ¹	Aantal RPC's
< 0.1	7
0.2 - 0.5	6
0.6 – 1.0	2
1.0 - 1.5	6
2.0	1
3.0	1
Totaal	23

Een voorzitter met een omvangrijk (lokaal) netwerk kan van betekenis zijn voor het RPC, omdat de andere partijen toegang kunnen krijgen tot zijn netwerk. De rol van de voorzitter verschilt per RPC. In sommige RPC's maakt de voorzitter deel uit van het Dagelijks Bestuur of de agendacommissie, waardoor hij actief deelneemt aan de voorbereidingen van vergaderingen of de uitvoering van projecten. In andere gevallen zit hij alleen de vergaderingen voor.

De secretaris

Elk RPC heeft een secretaris. Dit is een persoon die de adressenlijst bijhoudt, de vergaderingen organiseert en die vaak contactpersoon is van het RPC. De secretaris komt bij 16 RPC's van de Kamer van Koophandel. Bij twee RPC's komt de secretaris van de provincie. In drie gevallen is er sprake van een duo-secretariaat, waarbij één secretaris van de Kamer van Koophandel komt en de ander van de politie. Eén secretaris komt van het Openbaar Ministerie, één secretaris komt van VNO-NCW.

De secretarissen besteden tussen de 0.05 en 0.4 fte aan de activiteiten van het RPC². Dit komt neer op een paar uur tot twee dagen per week. Drie secretarissen zeggen twee dagen per week aan het RPC te besteden, negen één dag per week en elf een halve dag per week.

De projectleiders

De projectleider is een uitvoerende kracht die zich voor twee dagen of meer inzet voor RPC-werkzaamheden. Het gaat hier dus niet om een actief RPC-lid dat vanuit het RPC een keer een project leidt.

Twaalf RPC's hebben een vaste projectleider die de projecten trekt. Eén projectleider werkt fulltime en krijgt de helft van zijn salaris betaald door de politie, aangevuld uit het RPC-budget. Eén RPC heeft een projectleider die extern

¹ In deze tabel zijn de fte van externe krachten meegeteld, waardoor de uitkomsten verschillen van de fte uit tabel 3.11.

² De functie van secretaris van een RPC is meestal een taaktoewijzing, de hoeveelheid tijd die de secretaris besteedt aan het RPC kan per week verschillen. De aantallen fte zijn vastgesteld op basis van de opgave van de secretarissen zelf.

is aangetrokken en betaald wordt uit bijdragen van de gemeente. Een ander RPC betaalt een externe projectleider voor een dag per week met het eigen budget.

De politie is in tien van de elf gevallen de werkgever van de projectleider. Zes projectleiders zijn fulltime vrijgemaakt voor het RPC, twee voor een 0.8 fte, één voor 0.6 fte, één voor 0.4 fte en één voor 0.2 fte.

De projectleider heeft meer functies binnen het RPC dan alleen het leiden van projecten. Hij licht bijvoorbeeld het bestuur van het RPC in over de RPC-activiteiten en geeft voorlichting aan ondernemers.

Soms overlapt de secretarisfunctie met de functie van projectleider, namelijk als er geen projectleider is aangesteld en de secretaris voor meerdere dagen per week is vrijgemaakt. In dat geval initieert en leidt de secretaris projecten. Soms neemt de secretaris samen met de projectleider de uitvoering van de meeste projecten op zich.

Externe krachten

Vier RPC's hebben 0.5 of meer fte ingekocht. Deze RPC's gebruiken een deel van hun budget om een externe kracht in te huren. In twee gevallen is er een extra projectleider naast de door de politie vrijgemaakt projectleider. In één geval is een interim-manager aangetrokken om voor twee RPC's te werken als projectleider. Enkele andere RPC's hebben wel eens iemand extern aangetrokken om aan de website of aan andere aspecten van de communicatie te werken.

Alles bij elkaar is er een groot verschil in de fte's die RPC's tot hun beschikking hebben, zoals te zien is in tabel 3.13.

Bijeenkomsten van het RPC

Het aantal vergaderingen van de RPC's ligt tussen de twee en vijf per jaar. Eén RPC heeft alleen bijeenkomsten van de stuurgroep en de werkgroep afzonderlijk, waardoor het gehele RPC nooit samen vergadert. In dit RPC is de secretaris de verbindende figuur tussen deze twee.

Bij vijf RPC's komt naast het gehele RPC nog drie tot vier maal per jaar een sturend orgaan samen, bijvoorbeeld het stichtingsbestuur of de stuurgroep. Bij tien RPC's komt een aparte werkgroep drie tot zes maal per jaar bij elkaar. Projectwerkgroepen komen zo vaak samen als nodig is.

Tabel 3.14. Aantal vergaderingen van alle leden van het RPC per jaar.

Aantal vergaderingen per jaar van het gehele RPC	Aantal RPC's
0 vergaderingen	1
1 vergadering	0
2 vergaderingen	6
3 vergaderingen	5
4 vergaderingen	8
5 vergaderingen	3
Totaal	

In 19 gevallen worden de vergaderingen van het RPC gehouden bij de Kamer van Koophandel. Bij vier RPC's wordt bij een andere partij vergaderd. Bij deze vier zit het secretariaat van het RPC niet bij de Kamer van Koophandel.

Projecten

Er zal nu gekeken worden naar de projecten van de RPC's. Wie deelnemen, wat voor kosten er gemoeid zijn met de projecten en wat voor andere activiteiten de RPC's hebben ontplooid. In de hierop volgende inventarisatie gaat het om de 65 projecten die in 2005 liepen. De projecten hebben een looptijd van minstens een paar weken en er zijn altijd meerdere partijen betrokken bij de opzet en uitvoer. Er zijn daarnaast veel Keurmerk Veilig Ondernemen projecten en enkele Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan projecten. Deze komen later aan bod.

Veel van de projecten van de RPC's zijn gericht op voorlichting van ondernemers. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt tussen de wat grotere voorlichtingsprojecten, zoals een congres organiseren of een informatiemap samenstellen, en de kleinere activiteiten, zoals het langsgaan bij ondernemersverenigingen. Een bestaande folder meenemen naar een bijeenkomst en deze daar verspreiden wordt bijvoorbeeld onder voorlichting geschaard. De folder zelf samenstellen, vorm geven, laten drukken en aan ondernemers sturen, wordt gezien als een project.

Onderwerpen

In tabel 3.15 zijn de onderwerpen van de projecten te vinden. Deze zijn in categorieën verdeeld, zodat een beeld ontstaat van de thema's waarop de RPC's hun aandacht richten.

Er liepen 14 projecten die draaiden rond algemene informatievoorziening. Vijf RPC's hebben preventietips gepubliceerd. Preventietips voor ondernemers worden in velen soorten en maten geleverd, in dit geval wordt bedoeld dat het RPC zelf de tips heeft opgesteld, gedrukt en verspreid. Eén stuurde bijvoorbeeld alle ondernemers in de regio een poster met tips om criminaliteit tegen te gaan. Vijf RPC's organiseerden een congres in 2005. Drie congressen gingen over veilig ondernemen, één ging over high tech crime en op één werd een veiligheidsmonitor gepresenteerd die was uitgevoerd voor de regio. Vier RPC's hebben workshops georganiseerd die gaan over preventieonderwerpen als winkelcriminaliteit en cameratoezicht. De workshops zijn bedoeld om ondernemers bewust te maken van de noodzaak samen iets te doen aan de criminaliteit en ze dragen bovendien bij aan de bekendheid van het RPC.

Elf projecten draaiden om informatievoorziening over specifieke onderwerpen. Vijf maal is er een project gestart met het Keurmerk Veilig Ondernemen als onderwerp. Dit zijn dus niet de KVO-projecten zelf. Eén RPC heeft bijvoorbeeld een map met alle KVO informatie gemaakt die het zal verspreiden onder ondernemers in de regio. Een ander RPC heeft een (interactieve) kaart van de regio ontwikkeld waarop alle KVO-projecten geregistreerd staan inclusief de fase waarin ze zitten. Vier RPC's hebben een fraudeconsulent of vertrouwensman bedrijven aangesteld. Deze biedt onder-

nemers gratis de mogelijkheid tot advies bij interne fraude, zowel telefonisch als op afspraak. In alle gevallen is dit een oud-politieman. Behalve de aanstelling regelen de RPC's de publiciteit, zodat ondernemers weten hoe ze een beroep kunnen doen op de vertrouwensman. Twee van deze vier RPC's hebben dit samen gedaan. Twee RPC's hebben een project over de bekendmaking van 'M' ofwel de landelijk actie Meld Misdaad Anoniem. De RPC's maken het telefoonnummer bekend waar men anoniem naartoe kan bellen.

Tabel 3.15. Onderwerpen van RPC projecten in 2005.

Thema van het project	Aantal projecten met dit thema
Algemene informatievoorziening	
Verstrekken van tips aan ondernemers	5
Organiseren van een congres	5
Geven van een workshop	4
Specifieke informatievoorziening	
Projecten met het KVO als thema	5
Fraude-vertrouwensman	4
Bekendmaken van Meld Misdaad Anoniem	2
Concrete preventie	
Instaleren van cameratoezicht of winkelverboden	5
Uitreiken van een veiligheidsprijs	3
Optimaliseren van de aangifteprocedure	2
Schoolveiligheid	2
PP overleg en afstemming	
Publiek-private beleidsafstemming (algemeen)	5
Overleg gericht op verandering van het gemeentebestuur	3
Overleg ten behoeve van havenveiligheid	2
Overleg ten behoeve veilige zorg	2
Bekendheid politie-contactpersonen vergroten bij ondernemers	2
Monitoring/enquête	
Het houden van een enquête onder ondernemers over criminaliteit in de regio	5
Overig	
Anders ¹	9
Totaal	65

¹ De onderwerpen van de projecten in deze categorie zijn: Transport en veiligheid, integriteit, watersport en veiligheid, acquisitiefraude, taxi en veiligheid, high tech crime, de bagagekelder op schiphol, internationale arbeidsbemiddeling en de schade van criminaliteit verhalen op de dader.

Er waren in 2005 12 projecten die concrete preventieve maatregelen als doel hadden. Bij vijf RPC's is de mogelijkheid veelplegers een winkelverbod op te leggen het thema van een project. Dit project kan samengaan met initiatieven over camerabeveiliging en de nieuwe technische mogelijkheden gezichten van veelplegers te herkennen met slimme camera's. Drie RPC's hebben een prijs uitgereikt in 2005 en zullen dit opnieuw doen in 2006. Het betreft tweemaal een veiligheidsprijs om initiatieven op het gebied van veiligheid aan te moedigen en eenmaal een scriptieprijs voor studenten. Twee RPC's proberen de aangifteprocedure te versnellen en te versimpelen.

14 RPC-projecten draaiden om publiek-private afstemming. Drie RPC's hebben in 2005 een project gestart om gemeenten te wijzen op veiligheidsaspecten van het gemeentebestuur. Via brieven en overleg proberen de RPC's gemeenten aan te spreken op hun rol in de bedrijfsveiligheid, zodat deze integrale veiligheid opnemen in de gemeentebestuur en er tijd en geld voor beschikbaar stellen. Bij twee projecten is de bedoeling om met behulp van publiek-private afstemming de haven veiliger te maken omdat sinds 11 september 2001 alle havens aan bepaalde strenge eisen moeten voldoen. Bij twee andere RPC's loopt een project om met publiek-private samenwerking de zorg veiliger te maken. Weer een ander RPC heeft twee projecten om scholen veiliger te maken en twee RPC's zijn projecten begonnen die ondernemers in contact brengen met contactpersonen binnen de politie.

Vijf RPC's hielden in 2005 een enquête onder de ondernemers in de regio om een beter beeld te krijgen van wat voor hen de grootste problemen zijn. Twee deden dit in het kader van hun oprichting. Twee andere RPC's hielden een enquête onder ondernemers en zijn van plan dit de volgende jaren te herhalen, om zo de veiligheidssituatie bij te houden.

Soorten projecten

In tabel 3.16 zijn de projecten van de RPC's in zes soorten ingedeeld. Bijna de helft van de projecten heeft betrekking op de algemene of meer specifieke informatievoorziening en slechts een zesde op concrete preventie. Daar moet bij aangetekend worden dat hier de KVO-projecten buiten beschouwing zijn gelaten.

56 van de projecten worden getrokken door de projectleider of secretaris van het RPC, acht door (andere) RPC-leden. 34 projecten brengen geen kosten met zich mee, of worden door partijen met gesloten beurs afgehandeld. Opvallend is dat de projecten uit de categorie publiek-privaat overleg niets kosten.

18 van de projecten hebben een looptijd van minder dan drie maanden. Een project van minder dan drie maanden is bijvoorbeeld het organiseren van een workshop, of het drukken en verspreiden van folders. Een project van meer dan 3 maanden is bijvoorbeeld een congres en de voorbereidingen daarvoor, of een onderzoek naar de mogelijkheid van gezichtsherkenning door zogenoemde slimme camera's. De vertrouwensman voor bedrijven is een voorbeeld van een doorlopend project. Ook overleggroepen waarin publieke en private partijen beleid en werkwijze met elkaar afstemmen, om bijvoorbeeld een ziekenhuis of havengebied veiliger te krijgen, lopen vaak langer dan drie maanden.

Tabel 3.16. Projectcategorieën verdeeld naar, uitvoering, kosten en looptijd.

Soort project	Aantal	Project wordt geleid door			Kosten worden betaald door			Looptijd van het project		
		Project-leider	Secretaris	RPC-lid	Geen/ in natura	RPC budget	Andere partij	<3 maand	> 3 maand	Doorlopend
Algemene informatie voorziening	14	9	4	1	2	7	5	7	4	3
Specifieke informatie voorziening	11	7	3	1	3	4	4	3	3	5
PP-overleg en afstemming	14	7	5	2	14	0	0	2	7	5
Concrete preventie	12	8	2	2	8	1	3	2	7	3
Monitoring /enquête	5	3	2	0	2	2	1	2	2	1
Overig ¹	9	2	4	3	5	1	3	2	6	1
Totaal	65	36	20	9	34	15	16	18	29	18

Aantal projecten per RPC

Ongeveer tien van de RPC's hebben continu projecten lopen. Wanneer er een project wordt afgesloten, zal er bij deze RPC's een nieuw project gestart zijn. Andere RPC's zien het niet als hun taak om projecten te initiëren, maar zien zichzelf meer als overlegorgaan, dit zijn drie á vier RPC's. Zes RPC's zich vooral op het Keurmerk Veilig Ondernemen, wat in bovenstaande projectbeschrijving niet is opgenomen. Deze RPC's bedenken projecten niet zelf, maar faciliteren de KVO-projecten in de regio, die ze vaak ook zelf van de grond helpen komen.

Daarnaast zijn er activiteiten die niet als 'project' worden beschouwd, maar die een doorlopende taak van het RPC zijn, zoals het langsgaan bij ondernemersverenigingen, het beantwoorden van vragen van ondernemers en het deelnemen aan overlegorganen. Hoeveel projecten er lopen bij een RPC hangt dan ook af van verschillende zaken. Een RPC met een fulltime projectleider heeft meer mogelijkheden projecten aan te pakken dan een RPC zonder. RPC's die pas zijn opgericht hebben vaak minder projecten lopen. RPC's met 0.1 fte tot hun beschikking, hebben niet meer dan 2 projecten lopen.

¹ Zie tabel 3.15.

Tabel 3.17. Aantal projecten per RPC september-december 2005.

Aantal projecten	Aantal RPC's
0	1
1	3
2	6
3	5
4	5
5	3
Totaal	23

Initiatief voor projecten

Bij de RPC's met een vaste projectleider komen de ideeën en initiatieven voor projecten voornamelijk van de projectleider. RPC's met vaste projectleiders toetsen hun ideeën aan het RPC, maar bedenken deze zelf. De ideeën voor projecten doen ze op door te luisteren naar ondernemers. Tijdens informatie-avonden voor ondernemers, door vragen van ondernemers en door contacten met de Kamer van Koophandel, vangen de projectleiders op wat voor problemen er spelen over veiligheid. Projectleiders initiëren ook projecten over onderwerpen die zijn aangevoerd door RPC-leden, of sluiten aan bij landelijke acties. Enkele projectleiders zeggen ideeën te krijgen uit de krant. Bovendien spreken secretarissen en projectleiders elkaar op de landelijke bijeenkomsten en horen daar waar andere RPC's mee bezig zijn.

De projectleiders vinden niet dat ze voor elk specifieke project een mandaat aan het gehele RPC of aan een stuurgroep moeten vragen. Het RPC wordt op de hoogte gehouden en de projectleider legt verantwoording af over zijn activiteiten, maar heeft de vrijheid deze naar eigen inzicht te ontplooien.

Deelnemende partijen aan projecten

Wanneer er geen vaste projectleider is, komen initiatieven voor projecten van de RPC leden en van de secretaris, aldus de contactpersonen. Zeven RPC's vinden het jammer dat ondernemers niet met meer ideeën voor projecten en activiteiten komen binnen het RPC.

Uit tabel 3.18 blijkt dat de politie bij 42 van de 65 projecten meedoet. De Kamer van Koophandel is deelnemer aan 32 projecten. Deelnemer zijn betekent dat de partij betrokken is bij de planning en uitvoering van een project. Wanneer de deelname van het MKB, VNO/NCW en andere ondernemers bij elkaar wordt opgeteld, is het bedrijfsleven deelnemer aan 42 projecten. Het Openbaar Ministerie is deelnemer aan tien projecten, vertegenwoordigers van gemeenten doen mee met negen projecten en de provincie is deelnemer aan vier projecten. Bij vijf projecten werken RPC's actief samen met een ander RPC.

Vijf RPC's werken samen met technische partners van buiten het RPC. Bij negen projecten zijn partners van buiten het RPC deelnemer aan het project, voornamelijk landelijke (belangen) organisaties.

Tabel 3.18. Projecten waaraan partij meedoet.

Deelnemende partij	Aantal projecten waaraan partij deelneemt
Politie	42
KvK	32
Bedrijf. Overig	24
OM	10
MKB NL	10
Gemeente	10
VNO-NCW	8
Ander RPC	5
Technische partij van buiten het RPC ¹	5
Provincie	4
Beveilig.bedr.	4
Onderwijsinstelling	3
Brandweer	2
Zorginstelling	2
Verzekeraars	2
Douane	2
Anders, buiten RPC ²	9

Projecten in de planning

Alle RPC's hebben plannen voor projecten in het jaar 2006. In enkele gevallen zijn deze projectplannen uitgewerkt in een plan van aanpak, in de meeste gevallen gaat het om een idee dat uitgewerkt zal worden of een plan dat bij de laatste RPC vergadering is ontstaan. Eén RPC zegt al tien plannen te hebben voor projecten voor het komende jaar, de meeste andere hebben twee of drie projecten in de planning staan.

In het verleden afgesloten projecten

Volgens de contactpersonen van de RPC's zijn er in het verleden in het totaal ongeveer zeventig projecten afgesloten. De helft van de RPC's wisten precies hoeveel projecten er zijn afgesloten, omdat het RPC bijvoorbeeld nog maar twee jaar bestaat en de projectleider vanaf het begin actief is. Maar bij andere RPC's zijn de secretarissen of projectleiders enkele malen veranderd, waardoor de huidige contactpersonen geen goed zicht te hebben op het verleden van het RPC.

Twee RPC's vertelden dat ze continu een aantal projecten hadden lopen. Zodra een project werd afgesloten, begon er een nieuw. Deze RPC's konden

¹ 'Technische partners' zijn drie lokale softwarebedrijven, eenmaal de KPN, en eenmaal Deloit en Touche.

² 'Anders' gaat om de volgende partijen: Het CCV, het landelijk steunpunt acquisitiefraude, stichting meld misdaad anoniem, stichting aanpak voertuigcriminaliteit, HISWA, Korps Landelijke Politiedienst, de Rotterdamse stadsmarinier, Transport en Logistiek Nederland en de Nationale Recherche.

hierdoor nagaan dat ze 14 à 15 projecten hebben afgesloten sinds hun oprichting meer dan vier jaar geleden.

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

Het Keurmerk Veilig Ondernemen is een certificeringregeling waarbij samenwerking tussen verschillende organisaties centraal staat. Lokale publieke en private partijen ontvangen een certificaat als ze erin geslaagd zijn de veiligheid in een winkelcentrum of op een bedrijventerrein structureel te verbeteren door een aantal maatregelen. Er zijn twee KVO's: het KVOb voor bedrijventerreinen en het KVOw voor winkelcentra. Maatregelen waar het bij het KVO om gaat zijn bijvoorbeeld betere inbraakpreventie, brandpreventie, beter verlichting op een bedrijventerrein, voorlichting aan werknemers over wat ze moeten doen in het geval van criminaliteit.

Sinds 2005 zijn volgens het MKB, dat de projectbegeleiding van het KVOb doet, 35 KVOb projecten gestart. Gegevens van het CCV laten zien dat er tot eind 2004 79 KVOb projecten liepen. In het totaal zijn er derhalve begin 2006 rond de 110 Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerrein trajecten lopende of afgesloten.

Volgens het Hoofdbedrijfsschap Detailhandel (HBD), dat sinds 2005 de projectbegeleiding doet voor het Keurmerk Veilig Ondernemen in winkelcentra, lopen er sinds begin 2005 40 KVOw projecten. Uit gegevens van het CCV blijkt dat er tot eind 2004 94 KVOw projecten zijn gestart. Begin 2006 zijn er dus in het totaal rond de 135 Keurmerk Veilig Ondernemen Winkelgebied trajecten lopende of afgesloten.

Begin 2006 zijn er dus in het totaal rond de 245 bedrijventerreinen en winkelcentra waar een KVO certificaat aan is uitgereikt of die in het traject op weg naar certificering zitten. De rol van het RPC bij het Keurmerk Veilig Ondernemen verschilt. Sommige RPC's zien het initiëren en zo veel mogelijk begeleiden van het KVO als voornaamste taak van het RPC. Andere zeggen hoogstens zijdelings met het Keurmerk te maken te hebben.

Bij één RPC valt het KVO geheel onder de verantwoordelijkheid van de Kamer van Koophandel en buiten het werkveld van het RPC. Bij een ander is er geen KVO in de regio. Deze twee RPC's plus één ander vinden dat het KVO geen belangrijk onderdeel vormt van de RPC-activiteiten en dat het RPC geen rol heeft in het KVO. De KVO-projecten die toch in die regio's lopen zijn opgezet met behulp van het CCV, het HBD of het MKB.

Bij de meeste RPC's is dit anders. 20 RPC's vinden dat het de rol is van het RPC de KVO-projecten in de regio te faciliteren en de partijen van te voren enthousiast te maken. 'De neuzen dezelfde kant op' en 'de juiste partijen aan tafel krijgen' zijn veel gehoorde uitspraken.

KVO subsidie

Tot eind 2004 kregen RPC's een subsidie van het NPC die besteed kon worden aan KVO-projecten: aan procesbegeleiding, nulmetingen en veiligheidsadviezen. Deze regeling stopte in januari 2005. De projectbegeleiding komt nu van MKB

Nederland of van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD) die hier beide subsidie voor krijgen.

12 RPC-contactpersonen lieten zich negatief uit over deze verandering van de subsidieregeling of over de wijze waarop dit is gegaan. Twee bezwaren op de gang van zaken die het meest genoemd worden zijn het financiële aspect en de communicatie van de verandering. Financieel was het volgens de contactpersonen een tegenslag voor de RPC's dat de subsidie ophield omdat deze al in de begroting was opgenomen. Men vindt het daarnaast jammer dat de KVO-projecten nu alleen procesbegeleiding krijgen, aangezien met het geld dat het RPC kreeg verschillende zaken (zoals de bij KVO gebruikelijke nulmeting) betaald konden worden.

Het andere bezwaar dat vaak werd gehoord is dat het eind van de subsidieregeling plotseling kwam voor veel RPC's en dat de verandering pas op het laatste moment was werd doorgegeven. Meerdere contactpersonen zeiden dat ze graag zouden willen dat de overheid de RPC's serieuzer zou nemen.

Zeven contactpersonen zijn niet tevreden over de samenwerking met het HBD. Dit komt volgens hen omdat het HBD nog niet genoeg menskracht beschikbaar heeft om de vraag naar projectleiders aan te kunnen. Daarnaast vindt men het soms jammer dat lokale mensen de projecten niet meer kunnen begeleiden, maar dat dit van een centrale organisatie komt. Twee RPC's waren bovendien niet tevreden met de begeleiding van het MKB omdat deze nog altijd niet op gang was gekomen.

Andere contactpersonen zeiden echter dat de samenwerking prima verloopt en dat het RPC nog altijd een duidelijke rol heeft in het KVO door ondernemers er warm voor te maken en het traject te faciliteren.

Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU)

Net als bij het KVO is het bij deze Kwaliteitsmeter de bedoeling dat publieke en private partijen op lokaal niveau met elkaar om de tafel gaan. In de KVU covenanten worden afspraken gemaakt tussen publieke en private partijen over bijvoorbeeld meer politietoezicht in uitgaansgebieden, betere verlichting op straat, parkeergelegenheid, geluidsoverlast en sluitingstijden van horecabedrijven. In de praktijk lopen er nog niet veel KVU-trajecten in Nederland, er zijn er bij het CCV 18 geregistreerd.

Sinds januari 2006 verloopt de projectbegeleiding van de KVU via Koninklijk Horeca Nederland (KHN). Daarvóór was de subsidie aan te vragen bij het Ministerie van Justitie, maar van deze regeling werd te weinig gebruikt gemaakt. Vanaf januari kan er geen subsidie meer worden aangevraagd, net als bij het Keurmerk Veilig Ondernemen wordt er nu procesbegeleiding geleverd.

RPC's hielpen een enkele keer met de subsidieaanvraag voor de KVU, maar 16 RPC's vinden dat het RPC geen of een zeer kleine rol heeft bij de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan. De RPC's die wel te maken hebben met de Kwaliteitsmeter, spelen hierbij eenzelfde rol als bij het Keurmerk Veilig Ondernemen: het enthousiast maken van ondernemers, het aan tafel krijgen van de juiste partijen en het faciliteren van de samenwerking.

Wat de rol van de RPC's wordt nu de projectbegeleiding door de KHN wordt geleverd valt nog te bezien. Motiveren, partijen bij elkaar brengen en kennis overdragen kan ook bij deze regeling een rol voor de RPC's blijken.

Urgente Bedrijvenlocaties

Het Ministerie van Justitie heeft vanaf medio 2005 een subsidie beschikbaar gesteld voor urgente bedrijvenlocaties. Dit zijn bedrijventerreinen en winkelcentra waar de veiligheidssituatie zo slecht is dat de normale werkzaamheden worden belemmerd. De maatregelen die worden genomen om de locatie veiliger te maken zijn vergelijkbaar met die bij het Keurmerk Veilig Ondernemen, maar worden in kortere tijd ingezet, met een grotere subsidie. Begin 2006 zijn er 21 urgente bedrijvenlocaties in Nederland. De bedoeling is dat er eind 2007 vijftig zijn. Ieder jaar kan aan 10 à 15 locaties subsidie worden toegewezen.

Als een locatie in aanmerking komt voor de subsidie wordt gestart met een intensieve aanpak gebaseerd op publiek-private samenwerking. Gedurende drie jaar wordt actief door bedrijfsleven en overheid geïnvesteerd in het verbeteren van de veiligheid van de gebieden.

Elf RPC's zijn actief betrokken bij de urgente bedrijfslocaties in de regio. De rol van het RPC bij een urgent bedrijventerrein is voorlichten en begeleiden. Het RPC kan bedrijvenlocaties wijzen op de mogelijkheden en kan vervolgens een rol vervullen bij de subsidieaanvraag voor deze terreinen. Wanneer een RPC de subsidieaanvraag regelt in samenwerking met de ondernemers, gaat hier veel tijd inzitten. De subsidieaanvraag zit ingewikkelder in elkaar dan de aanvraag voor projectbegeleiding voor een KVO. Wanneer de subsidie binnen is, kan het RPC het proces faciliteren en fungeren als aanspreekpunt.

Samenwerking zonder Keurmerk

RPC's houden zich vaak bezig met veiligheid op bedrijventerreinen en in winkelcentra. Er zijn veel lokale publiek-private samenwerkingsverbanden die gericht zijn op de verbetering van de veiligheidssituatie voor bedrijven. Soms worden deze initiatieven geen Keurmerk Veilig Ondernemen project. De RPC's steken hier tijd in, bijvoorbeeld in de voorlichting van de ondernemers. Soms is het RPC bovendien een deelnemer in de samenwerking, of de initiator. Enkele van deze samenwerkingsverbanden bestaan uit een paar bijeenkomsten, andere hebben een meer structureel karakter.

Ditzelfde geldt voor PPS-samenwerking in de horeca. Enkele RPC's zijn deelnemer aan dergelijke samenwerkingsverbanden die geen Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan heten. Voor deze geregistreerde projecten moet immers een bepaald format worden gevolgd wat soms teveel verplichtingen inhoudt voor de deelnemende partijen.

Bijna alle RPC's zijn actief betrokken bij samenwerkingsverbanden in de regio die (nog) geen KVO zijn. Enkele zijn hiermee zeer actief. Zo regelt één RPC regelmatig schouwen op bedrijventerreinen en heeft het hier een cd-rom over gemaakt. Een ander RPC begeleidt 21 samenwerkingsverbanden, waarvan er tien Keurmerk Veilig Ondernemen projecten zijn.

Andere activiteiten

De hoeveelheid projecten zegt niet alles over de hoeveelheid werk die een RPC verzet. Zo kan het voorlichting geven aan ondernemersvereniging een speerpunt zijn van een RPC.

Voorlichting

Het geven van voorlichting is voor elk RPC een belangrijk aspect. Voor enkele lijkt het zelfs de voornaamste activiteit. 21 RPC's zeggen dat ze regelmatig voorlichting geven aan ondernemersverenigingen. Bij zeven RPC's is dit meerdere keren per maand het geval, bij de andere wat minder. Bij deze voorlichtingsbijeenkomsten wordt verteld over het RPC. Er wordt ook veel voorlichting gegeven over specifieke preventieonderwerpen. Enkele RPC's geven deze voorlichting ook aan gemeenten. Eén RPC geeft voorlichting aan scholen, de Kamer van Koophandel en de politie, via de website, een nieuwsbrief en brochures. Aan deze werkzaamheden besteedt dit RPC 1 fte.

De rol van een website voor het RPC mag niet worden onderschat. Zeven RPC's hebben begin 2006 een eigen website waar behalve informatie over het RPC verschillende folders, voorbeeldconvenanten en tips kunnen worden gedownload. Drie RPC's hebben een stuk van een website of een paar pagina's binnen het domein van de Kamer van Koophandel. 13 RPC's hebben nog geen website, waaraan vijf werken. 15 RPC's hebben een communicatieplan.

Overige activiteiten

Vijf RPC's gaan af en toe bij partijen op bezoek om elkaars organisatie beter te leren kennen. Enkele projectleiders zijn namens het RPC deelnemer aan een landelijk netwerk. Twee zijn bijvoorbeeld lid van een landelijke werkgroep bewaakte parkeerplaatsen.

De RPC-secretarissen en projectleiders ontmoeten elkaar vier keer per jaar op een landelijke bijeenkomst, georganiseerd door het CCV. Hier worden best practices uitgewisseld, stelt men elkaar op de hoogte van de werkzaamheden en worden thema's behandeld die relevant zijn in de regionale veiligheidszorg.

Drie RPC's hebben een evaluatie van het eigen functioneren lopen of net afgesloten. Deze evaluaties bestaan uit een inventarisatie van meningen van RPC-deelnemers en bijvoorbeeld onderzoek naar de mogelijkheden van een fulltime projectleider of een groter budget.

Samenwerking met de gemeente

Volgens de beleidsnota *Naar een Veiliger Samenleving* van de overheid komt constante samenwerking tussen politie, brandweer, maatschappelijke organisaties, gemeenten, ondernemers en anderen de veiligheid ten goede. Elke gemeente zou volgens de huidige kabinetsplannen een ambtenaar integrale veiligheid moeten hebben die bovenstaande beleidsterreinen met elkaar kan verbinden en die een regisserende rol heeft met betrekking tot lokale veiligheidsinitiatieven. 85% van

de gemeenten heeft een veiligheidsambtenaar in dienst (Nikkels e.a. 2005). In de kleine gemeenten in Nederland hebben deze ambtenaren naast de veiligheid meestal ook andere taken in hun pakket. Niet alle gemeenten reserveren specifieke middelen voor het integraal veiligheidsbeleid. In kleine gemeenten doet de helft van de gemeenten dat. En als gemeenten middelen reserveren, is dat in de helft van de gevallen minder dan 50.000 euro (Nikkels e.a. 2005).

Vier RPC's hebben geen contact met ambtenaren integrale veiligheid (aiv). De andere negentien werken op een of andere manier samen met de aiv. In vier RPC's zit een ambtenaar integrale veiligheid. Enkele RPC's houden bijeenkomsten voor alle aiv's in de regio. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om bekend te raken met het concept integrale veiligheid. Ook worden er specifieke thema's besproken die relevant zijn voor alle gemeentes in de regio.

Eén RPC werkt samen met een Project Integrale Veiligheid dat gemeenten stimuleert bij het opzetten en uitvoeren van een integraal veiligheidsbeleid. De meer beleidsmatige insteek van dit project en de uitvoeringsactiviteiten van het RPC vertonen overlap, de projectleiders werken veel samen en hebben bijvoorbeeld met dezelfde (gemeentelijke) vertegenwoordigers contact.

Binnen de RPC's zijn de gemeenten vertegenwoordigd door ambtenaren integrale veiligheid en beleidsmedewerkers, of door burgemeesters. In de RPC's zitten 28 burgemeesters, verspreid over 20 RPC's. In drie RPC's zitten wel vertegenwoordigers van gemeenten, maar geen burgemeesters. In Nederland zijn in het totaal 458 gemeenten. Dit wekt de indruk dat de gemeenten slecht vertegenwoordigd zijn in de RPC's. In 16 RPC's zit echter de voorzitter van het regionaal college in het RPC. Deze kunnen tijdens de bijeenkomsten van de burgemeesters de informatie vanuit het RPC doorgeven. Bovendien kan het RPC een beroep doen op een gemeente die geen deelnemer is aan het RPC door te wijzen op de samenwerking met andere gemeenten in de regio, die wel deelnemen. Volgens Nikkels e.a. (2005) werkt van alle gemeenten (waar een veiligheidsnota of plan van aanpak bestaat) driekwart samen in een regionaal verband op het gebied van veiligheid en criminaliteit.

Monitoring

Het blijkt dat geen van de RPC's een structuur opgezet heeft om de resultaten van het eigen werk te monitoren. Wel zijn er enkele projecten opgezet die er voor zullen zorgen dat in de toekomst het effect van de preventieve activiteiten van enkele RPC's op de criminaliteit beter te zien zal zijn.

Drie RPC's hielden een enquête onder ondernemers met het plan dit in volgende jaren te herhalen, om zo de veiligheidssituatie te kunnen monitoren. Het ene RPC heeft een 'scorekaart' ontwikkeld met de uitkomsten van enquêtes per stadsdeel en heeft de eerste resultaten gepresenteerd op een congres. Het andere RPC stelde een top tien van meeste gehoorde klachten op na een enquête onder winkeliers en probeert nu de problemen op deze top tien lijst aan te pakken. Wanneer de enquête volgend jaar opnieuw wordt gehouden, kan men zien of de maatregelen van het RPC zin hebben gehad. Nog drie RPC's hebben een enquête gehouden onder ondernemers in de regio. Hoewel de enquêtes daar in de eerste instantie niet voor waren bedoeld, zullen ze waarschijnlijk herhaald worden zodat

ook in deze regio's een beeld kan ontstaan van een mogelijke daling van de criminaliteit.

Meerdere RPC's leggen de gegevens van beveiligingsbedrijven en politie naast elkaar om te zien of er grote verschillen bestaan. Criminaliteit waarvan geen aangifte wordt gedaan, wordt zo 'ontdekt' en de politie kan hier op inspelen.

16 contactpersonen zien bovendien merkbare resultaten van de KVO-projecten. Bij deze projecten wordt van te voren een nulmeting gehouden. Een nulmeting houdt in dat de veiligheidssituatie voor aanvang van de preventieve maatregelen in kaart wordt gebracht waardoor na afloop goed te zien is wat veranderd is door de KVO inspanningen.

Op landelijk niveau is de monitoring van criminaliteit tegen het bedrijfsleven in ontwikkeling. In 1999 startten de ministeries van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met een initiatief om in de informatiebehoefte rond criminaliteit bij bedrijven en instellingen te voorzien. Deze Monitor Bedrijven en Instellingen (MBI) had als doel het ontwikkelen van een onderzoeksinstrument waarmee een betrouwbaar beeld kon worden verkregen van de criminaliteits- en veiligheidssituatie en de praktijk van de veiligheidszorg in het Nederlandse bedrijfsleven. Sinds 2004 heet de MBI, de *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven* (MCB), omdat vanaf 2004 alleen bedrijven en geen instellingen in het onderzoek worden meegenomen. In deze Monitor wordt niet gekeken naar regionale criminaliteitscijfers. De cijfers hebben betrekking op landelijke trends, gebaseerd op steekproeven in bepaalde bedrijfssectoren.

Er wordt dus op nationaal niveau aan monitoring gedaan en enkele RPC's hebben het onderwerp opgepakt. Uitspraken over het effect van werkzaamheden van de RPC's op de criminaliteit in de regio zijn echter niet te doen en de RPC's monitoren minder dan men zou verwachten.

Knelpunten

Gezien de heterogene activiteiten van de RPC's en gezien het feit dat er altijd met meerdere partijen wordt gewerkt, is het niet verwonderlijk dat zich nogal eens knelpunten voordoen. De aard van deze knelpunten is niet heel verrassend: men heeft vooral gebrek aan budget en aan inzet, betrokkenheid, van de partijen.

Het tekort aan budget blijkt uit het feit dat 12 RPC-contactpersonen vinden dat het gebrek aan geld en de onzekerheid rondom de financiële situatie van het RPC een serieus probleem is. Zij zijn van mening dat projecten en samenwerking nu eenmaal beter gaan als er budget is en er niet elke keer getrokken hoeft te worden aan partners om de financiën rond te krijgen. Vier keer werd gezegd dat als preventie en criminaliteitsbeheersing werkelijk zo belangrijk zijn voor de Nederlandse overheid, deze behalve de startsubsidie ook een budget beschikbaar moet stellen voor een initiatief als het RPC. Vijf contactpersonen noemen de landelijke overheid expliciet niet betrokken genoeg. Dit hangt samen met het gebrek aan budget, maar ook met de afhandeling van de KVO-subsidieverandering.

Een manier waarop het gebrek aan budget ook naar voren kan komen is tijdgebrek. Vijf contactpersonen vinden dat ze niet genoeg tijd hebben voor de

RPC-werkzaamheden. Deze vijf hebben voor hun secretarisfunctie niet meer dan 0.2 fte beschikbaar.

Al eerder bleek dat er kritiek is op de inzet van de partijen (tabel 3.6). Vooral op de bijdragen van ondernemers, gemeenten en de Provincie. Deze partners in de samenwerking doen niet altijd even goed mee, aldus meerdere contactpersonen. In het totaal hebben 20 RPC's moeite met de achterblijvende inzet van één van deze drie partijen. Maar niet alleen bij deze partijen schiet de inzet soms tekort. Vijf RPC's noemen als knelpunt de drukke agenda van de deelnemers aan het RPC. Juist omdat het vaak hooggeplaatste functionarissen zijn, is het moeilijk een moment te vinden dat iedereen kan vergaderen en het is lastig mensen bereid te vinden een project of een andere activiteit op zich te nemen. De vijf contactpersonen die dit knelpunt noemden, komen allemaal uit een RPC zonder projectleider. Projectleiders zeiden juist dat ze geen probleem hadden met drukke RPC-leden omdat van hen geen extra taken werden verwacht, behalve het bijwonen van vergaderingen en inzet voor het RPC binnen de eigen organisatie. De projectleiding ligt immers in handen van de vaste projectleiders.

De prestatiecontracten en de druk op de politie om meetbare resultaten te leveren wordt door zeven contactpersonen ervaren als een knelpunt. Samenwerking ter preventie van criminaliteit levert immers geen meetbare resultaten op. Vier politiefunctionarissen zeggen het idee te hebben dat hun activiteiten bij het RPC hierdoor mogelijk op de tocht komen te staan. Ook drie secretarissen van de Kamer van Koophandel ervaren de prestatiedruk bij de politie als een bedreiging voor preventie-initiatieven.

Naast gebrek aan budget en inzet speelt soms geringe bekendheid en een verschil in aanpak nog een rol. Zeven RPC's vinden dat ze niet bekend genoeg zijn bij ondernemers in de regio. Hier wordt aan gewerkt, de RPC's hebben communicatieplannen, maar deze zeven vinden het alsnog moeilijk de ondernemers te bereiken.

Tabel 3.19. Knelpunten volgens de RPC-contactpersonen.

Genoemde knelpunten	Aantal contactpersonen dat knelpunt noemt
Eén belangrijke partij doet niet genoeg mee	20
Het budget is te klein	12
Preventie tegenwoordig geen prioriteit bij de politie / prestatiecontracten	7
RPC is niet bekend genoeg bij ondernemers	7
Contactpersoon heeft niet genoeg tijd voor RPC-werk	5
Landelijke overheid is niet betrokken genoeg	5
Deelnemers zijn te druk	5
Publiek-private cultuurverschillen	4
Urgentiegevoel ontbreekt bij partijen	2

Verschillen in aanpak tussen private en publieke partijen worden door slechts vier contactpersonen als knelpunt ervaren. Twee noemen een gebrek aan urgentiegevoel: partijen hebben (nog) niet het idee dat samenwerking noodzakelijk is om criminaliteit tegen te gaan.

De rol van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) werd niet zozeer als knelpunt genoemd, maar als verbeterpunt. 14 contactpersonen zeggen dat de rol van het CCV nog niet voldoende ontwikkeld is en dat het CCV de RPC's meer kan faciliteren dan het nu doet. Daarbij werd opgemerkt dat het CCV nog in een beginfase zit.

De contactpersonen die een grotere rol voor het CCV zien weggelegd, noemden vooral een landelijke website voor alle RPC's. Hiervoor is het eigenlijk te laat, omdat veel RPC's zelf al een website hebben opgezet. Maar een landelijk format waar RPC's bij aan kunnen sluiten is gewenst. Verder is behoefte aan een soort database met 'best practices' met informatie hoe een geslaagd project is opgezet, met wie, met welk budget en waar convenanten en dergelijke kunnen worden gedownload. Zo hoeft niet elk RPC opnieuw het wiel uit te vinden.

De roep om een landelijk standaard kwam vaker naar voren. Vier contactpersonen willen hulp van de landelijke overheid om een landelijk netwerk van goed functionerende RPC's te bewerkstelligen. De verschillen tussen de regio's in het aanbod en de bereikbaarheid van een RPC wordt door hen als storend ervaren.

Samenvatting

Er is veel diversiteit onder de regionale platforms criminaliteitsbeheersing. Zowel qua samenstelling, als qua werkwijze, budget en projecten verschillen ze in meer of mindere mate van elkaar. Het doel van alle RPC's is een verlaging van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven en de manier om dit te bereiken is bij alle RPC's publiek-private samenwerking. Er zijn zodoende ook veel overeenkomsten.

Het initiatief tot de oprichting van een RPC kwam bijna steeds van de Kamer van Koophandel en/of de politie. Deze twee partijen leveren aan bijna elk RPC twee deelnemers. Een gemiddeld RPC heeft daarnaast twee deelnemers van een gemeente, één van het Openbaar Ministerie, één van het MKB of van VNO/NCW en vier andere ondernemers. De publieke en private partijen zijn in de RPC's in evenwicht. RPC's met meer dan 70% publieke of private partijen komen niet voor.

Als startsubsidie kreeg elk RPC 10.000 euro van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. De RPC's hebben verder geen vaste bron van inkomsten en vragen nooit een vaste bijdrage aan de deelnemers. De meeste RPC's ontvangen bijdragen van een of meerdere partijen, voor een specifiek project of voor alle RPC-werkzaamheden. De Kamer van Koophandel draagt financieel het vaakst bij aan de RPC's. De politie stelt het meeste menskracht beschikbaar. Twaalf RPC's hebben een vaste projectleider, tien hiervan zijn vrijgesteld door de politie voor 0.4 fte of meer. Vier RPC's kopen extra fte in met het eigen budget. Alle RPC's hebben een secretaris. Deze heeft een halve dag tot twee dagen per week te besteden voor RPC-werkzaamheden. De meerderheid van de secretarissen werkt voor de Kamer van Koophandel.

Een groot deel van de projecten die de RPC's hebben gestart in 2005 zijn gericht op informatievoorziening aan ondernemers. De onderwerpen van de projecten zijn uiteenlopend, al komen verschillende thema's terug. De RPC's hebben tussen de één en zes projecten lopen en kunnen daarnaast verschillende andere activiteiten ondernemen, zoals voorlichting aan ondernemers. Er is een tiental projecten waarin men met publiek-private samenwerking veiligheids-situaties probeert te verbeteren. Er lopen 245 Keurmerk Veilig Ondernemen projecten in Nederland. De rol van het RPC hierbij is meestal enthousiasmeren van te voren en faciliteren als het project eenmaal loopt. Bij de 18 Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan projecten zijn de RPC's meestal minder betrokken.

Er wordt op nationaal niveau aan monitoring gedaan, maar slechts enkele RPC's verzamelen gegevens en van systematische monitoring is eigenlijk geen sprake. Uitspraken over het regionale effect van de werkzaamheden van de RPC's kunnen zodoende niet gedaan worden.

De twee voornaamste knelpunten zijn volgens de contactpersonen een gebrek aan financiering en een gebrek aan inzet van deelnemers aan het RPC. Vooral de inzet van ondernemers, de gemeenten en de provincie wordt ontoereikend gevonden.

Hoofdstuk 4

De RPC's volgens de deelnemers

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mening van de RPC-leden over het RPC en over het functioneren van de RPC's. Aan de hand van enquêtes is de mening gevraagd van alle RPC-leden, de voorzitters, de projectleiders en de secretarissen. Er wordt korthedshalve steeds van RPC-leden gesproken. Alle deelnemers aan de RPC's kregen voor het onderzoek een vragenlijst toegestuurd met 40 vragen. 70% van hen stuurde de enquête ingevuld terug.

Wat de deelnemers zelf van het RPC vinden, hoe ze de RPC-werkzaamheden beschouwen, hoeveel tijd ze daaraan kwijt zijn en hoe ze aankijken tegen de samenwerking binnen het RPC, zal nu worden besproken.

RPC-deelnemers

Van alle RPC's zijn vragenlijsten terug ontvangen en geen van de 23 RPC's heeft een respons van minder dan 40% (zie hoofdstuk 1). In de regel hebben de onderstaande tabellen betrekking op alle betrokkenen bij het RPC, zowel de 'gewone' RPC-leden, als secretarissen, voorzitters en projectleiders. Wanneer hiervan wordt afgeweken, wordt dit vermeld. Dit gebeurt wanneer er bijvoorbeeld sprake is van een analyse van contacten, van de hoeveelheid uren of het aantal vergaderingen dat is bijgewoond. Voor de secretarissen en projectleiders is het RPC een functie, soms zelfs een fulltime functie. Als de gegevens van deze personen samen worden genomen met de gegevens van gewone leden, zou dit de informatie vertroebelen. Wanneer er echter gesproken wordt over bijvoorbeeld meningen of rapportcijfers, worden de projectleiders en secretarissen even zwaar geteld als de andere leden.

Partijen

In elk RPC zitten vertegenwoordigers van publieke en private partijen. Zoals te zien is in tabel 4.1 is 21% van de deelnemers vertegenwoordiger van de Kamer

Tabel 4.1. Herkomst van de deelnemers in aantallen en percentages.

Partij van respondent	Leden	Secretarissen/ projectleiders	Voorzitter	Totaal	%
Kamer van Koophandel	24	21	4	49	21.0
Politie	32	10	0	42	18.0
Gemeente	23	1	1	27	10.9
Provincie	3	3	2	8	3.3
Openbaar Ministerie	15	1	0	16	6.8
MKB	12	0	3	15	6.4
VNO/NCW	6	0	3	9	3.9
Ondernemersvereniging	32	0	4	36	14.2
Bedrijventerreinvereniging	5	0	0	5	2.0
Onderneming	11	0	1	12	4.8
Vrije beroepen	9	0	0	9	3.9
Beveiligingsbedrijf	1	0	0	1	0.4
Verzekeraar	4	0	0	4	1.7
Onderwijs	2	0	0	2	0.9
Media	1	0	0	1	0.4
Brandweer	1	0	0	1	0.4
Konink. Horeca NL	3	0	0	3	1.3
Douane	3	0	0	3	1.3
Anders ¹	5	1	0	6	2.4
Totaal²	193	37	18	248	108.5

Tabel 4.2. Verhouding publiek-privaat.

Partij	N	Percentage van Totaal in %
Kamer van Koophandel	48	20.7
Publiek	98	42.2
Privaat	86	37.1
Totaal	232	100

van Koophandel en 18% van de politie³. Vertegenwoordigers van de gemeente zorgen voor 10% van de deelnemers, de provincie voor 3%. MKB en VNO/NCW zijn samen goed voor 13% van de RPC-leden. Ondernemers in een vereniging of op eigen titel vormen samen 21% van de RPC-leden. Het opgetelde percentage is meer dan 100%. Dit komt omdat sommige respondenten twee partijen hebben opgegeven. Vaak is dit VNO/NCW samen met het ondernemerschap, of MKB-vertegenwoordiger en vertegenwoordiger van een ondernemersvereniging. 42% van de RPC-leden komt van een publieke partij, 37% van een private partij en 21% van de Kamer van Koophandel. De publieke en private verhouding van de deelnemers is dus redelijk in balans (tabel 4.2).

¹ 2x onafhankelijk adviseur, 1x Transport en Logistiek Nederland, 2x stichting veiligheidszorg, 1x samenwerkend openbaar vervoer, 1x extern ingehuurd interim manager.

² Men was vrij meerdere antwoorden per vraag te geven, waardoor het aantal antwoorden het aantal vragenlijsten overstijgt. Dit zal dit hele hoofdstuk voorkomen.

³ Of door de Kamer van Koophandel of politie gedetacheerd bij het RPC als secretaris of projectleider.

Secretarissen blijken, zoals in hoofdstuk 3 al bleek, bijna steeds afkomstig te zijn van de Kamer van Koophandel en projectleiders van de politie.

De voorzitters zijn uit meer verschillende partijen gerekruteerd, zoals de gemeente, de Kamer van Koophandel en ondernemersverenigingen. De meeste voorzitters komen vanuit de private hoek.

Functie binnen de eigen organisatie

In de handreiking voor het oprichten van een RPC van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing wordt benadrukt dat de functie van de RPC-deelnemers binnen de eigen organisatie van belang is. Hoe hoger de functie, hoe beter, is hierbij het credo. Hoger geplaatste personen hebben over het algemeen een breed mandaat en kunnen toezeggingen doen en deze naleven. Ze hebben daarnaast vaak een uitgebreid netwerk dat van dienst kan zijn voor het RPC.

29% van de RPC-deelnemers is voorzitter, directeur of vice-voorzitter van de eigen organisatie of onderneming. Dit is de grootste groep deelnemers. Daarna komen beleidsadviseurs en managers (28%). In tabel 4.3 is verder te zien welke functie personen vanuit welk partij hebben. Veel ondernemers zijn eigenaar/directeur van een bedrijf. Enkelen zijn ook bestuurslid van een ondernemersvereniging.

Behalve de beleidsadviseurs, managers en directeuren zijn er enkele (andere) hoogwaardigheidsbekleders: 12 Burgemeesters, tien Hoofd Officieren van Justitie en twee Commissarissen van de Koning.

Tabel 4.3. Positie binnen de eigen organisatie van de deelnemers.

Functie	%
Voorzitter Kamer van Koophandel	9
Manager of beleidsadviseur KvK	7
Bestuurslid KvK	2
Voorzitter / directeur private sector	15
Bestuurslid ondernemersvereniging	5
(Regio-) Voorzitter MKB of VNO/NCW	4
Manager of beleidsadviseur onderneming	3
Bestuurslid MKB of VNO/NCW	3
Manager of beleidsadviseur MKB	2
Advocaat/jurist	2
Manager of beleidsadviseur politie	6
Manager of beleidsadviseur gemeente ¹	5
Hoofd beleidszaken	5
Burgemeester	5
Hoofd Officier van Justitie	4
Manager of beleidsadviseur provincie	3
Manager of beleidsadviseur OM	2
Commissaris van de Koningin	1
Anders ²	15
Totaal	100

¹ Waarvan vier ambtenaar integrale veiligheid.

² Onder meer gepensioneerd, secretaris, verschillende politie-rangen en onbekend.

Tabel 4.4. Positie binnen het RPC.

Onderdeel van het RPC	N	Percentage van Totaal in %
Lid van bestuur	107	46.0
Lid van werkgroep	57	24.0
Lid van ongedeeld RPC	69	29.6
Anders	27	11.6
Totaal	260	112.2
Functie binnen het RPC		
Lid	166	71.0
Projectleider	10	4.3
Secretaris	31	13.0
Voorzitter	18	8.0
Anders ¹	15	6.4
Totaal	240	102.7 ²

Functie binnen het RPC

Zoals besproken is in hoofdstuk 3 kan de vorm van het RPC verschillen. 11 RPC's hebben een stuurgroep, of een bestuur en een werkgroep. Twaalf RPC's zijn ongedeeld en hebben bijvoorbeeld alleen projectgroepen (die overigens ook werkgroepen kunnen heten). De RPC-leden nemen daarom verschillende functies aan binnen de RPC's.

46% van de RPC-leden zit in het bestuur van het RPC. 24% is lid van een projectgroep of werkgroep en 30% is lid van een ongedeeld RPC. Onder 'anders' vallen de projectleiders en secretarissen die officieel geen deelnemer zijn aan het RPC. Ook zijn enkele deelnemers adviseur van het RPC.

De functie binnen het RPC is voor 71% van de deelnemers gewoon lid. 13%, is secretaris (veel RPC's hebben immers meerdere secretarissen), 3% is projectleider en 8% is voorzitter.

Aantal jaren in het RPC

De meeste RPC-leden zitten in ieder geval meer dan een jaar in het RPC. 6% was al vóór 2000 deelnemer aan een RPC, 6% zit sinds 2000 of 2001 in het RPC, 11% is sinds 2002 deelnemer. De meeste leden zijn deelnemer aan een RPC sinds 2003 of 2004. Aangezien in deze jaren veel nieuwe RPC's zijn opgezet is dit logisch. 71% van de deelnemers zit in het RPC sinds de oprichting.

19% van de RPC-leden is in 2005 lid geworden van een RPC. Enkele leden die sinds kort lid zijn hebben de vragenlijst niet teruggestuurd omdat hun RPC-ervaring daar nog niet toereikend voor is. De gegevens zijn dus grotendeels gebaseerd op informatie verkregen van leden met meer dan een jaar ervaring binnen een RPC (81% van de respondenten).

¹ Onder de categorie 'anders' vallen onder meer drie adviseurs en twee vice-voorzitters.

² De totalen in de tabel zijn meer dan 100%, omdat men meerdere antwoorden kon geven.

Tabel 4.5. Aantal vergaderingen dat deelnemer bijwoonde in 2005.

Aantal vergaderingen van het RPC in 2005	Aantal vergaderingen dat deelnemer bijwoonde in 2005							Totaal
	0	1	2	3	4	5	6 of meer	
1	1	4	--	--	--	--	--	5
2	1	17	27	--	--	--	--	45
3	0	4	12	10	--	--	--	26
4	0	1	6	13	17	--	--	37
5	0	0	1	1	5	11	--	18
6 of meer	0	1	0	1	11	10	8	31
Totaal	2	27	46	25	33	21	8	162

Activiteiten van de RPC-deelnemers

Aantal vergaderingen van het RPC

Zoals al besproken is in hoofdstuk 3, komen de meeste RPC's 2 tot 5 keer per jaar samen. Een bestuurlijk orgaan of werkgroep kan daarnaast vaker bij elkaar komen. Veel RPC-leden hebben naast de gewone vergaderingen, vergaderingen van een RPC-onderdeel. Veel deelnemers zeggen dat het RPC 6 keer of meer bij elkaar is gekomen in 2005 (tabel 4.5) omdat werkgroepvergaderingen en dergelijke door hen worden meegeteld. Een groot deel van de deelnemers (45%) is naar alle vergaderingen van het RPC geweest, of dit er nu 2 of 5 per jaar zijn. Veel deelnemers missen één vergadering. Een enkeling heeft alle vergaderingen gemist. Het missen van erg veel vergaderingen komt niet vaak voor, er springt geen RPC uit, doordat veel leden de meeste vergaderingen hebben gemist.

De voorzitters, projectleiders en secretarissen, niet opgenomen in tabel 4.6, hebben bijna geen vergaderingen gemist in 2005. Het blijkt dat slechts een enkeling er een vergadering niet bij is geweest. Dit ligt wellicht in de lijn der verwachting omdat de voorzitters elke vergadering moeten voorzitten, en de secretarissen en projectleiders vanwege hun functie aanwezig moeten zijn.

Aantal uur voor het RPC

Het is niet de bedoeling dat de deelnemers aan het RPC heel veel tijd kwijt zijn aan de RPC-taken. Maar een al te krappe tijdsinvestering zal het functioneren van het RPC ook niet ten goede komen. Zoals we zagen in hoofdstuk 3 beschouwen vijf contactpersonen de drukke agenda's van de RPC-leden als een knelpunt. Deelnemers aan de RPC's die in de categorie 'gewoon lid' vallen zijn meestal tussen de 1 en 5 uur per maand kwijt aan de RPC-activiteiten (87%). Sommige leden besteden tussen de 6 en 15 uur per maand aan het RPC. De secretarissen en de projectleiders zijn uit deze berekening gehouden, omdat deze veel meer tijd aan het RPC kwijt zijn, wat in hoofdstuk 3 uitvoerig is besproken. RPC-voorzitters besteden vaak meer tijd aan het RPC dan een gewoon lid.

Twee voorzitters zeggen zelfs twintig uur per maand kwijt te zijn aan het RPC. Twaalf andere voorzitters zijn tussen de 3 en 15 uur kwijt aan de taak van voorzitter. Drie voorzitters hebben aan 1 à 2 uur genoeg.

Tabel 4.6. Aantal uren voor het RPC per RPC-deelnemer exclusief projectleiders en secretarissen.

Partij van de respondent	Gemiddeld aantal uur per jaar	Aantal deelnemers
VNO/NCW	56	9
Kamer van Koophandel	49	24
MKB	47	14
Gemeente	42	22
Onderneming	41	11
Provincie	38	5
Politie	38	28
Ondernemersvereniging	31	35
Openbaar Ministerie	25	15
Vrije Beroepen	22	7
Anders ¹	46	24
Totaal	39	194

Tabel 4.7. Aantal uren per jaar per deelnemer exclusief projectleiders en secretarissen.

Aantal uren per maand voor RPC	Gewoon lid		Voorzitter		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
1 à 2	92	61	3	18	94	55
3, 4, 5	40	26	4	24	44	26
6-10	11	7	3	18	14	8
10-15	8	6	5	29	12	7
20	0	0	2	12	7	4
Totaal	151	100	17	100	171	100

In tabel 4.7 is te zien hoeveel tijd de deelnemers (zonder de secretarissen en projectleiders mee te tellen) gemiddeld per partij kwijt zijn aan het RPC. De uren van de voorzitters zijn in de berekening meegenomen. Alle inzet bij elkaar opgeteld, besteedt een gemiddelde RPC-deelnemer 39 uur per jaar aan het RPC, zo'n 3 à 4 uur per maand. De tijdsbesteding van de verschillende partijen ontloopt elkaar niet veel. Wel is de tijdsbesteding van het Openbaar Ministerie en de vrije beroepen flink lager.

Doelstellingen

In hoofdstuk 2 zagen we dat overeenkomst in doelstellingen deel uit maakt van enkele definities van publiek-private samenwerking. Wanneer alle partijen binnen een samenwerkingsverband hetzelfde doel voor ogen hebben vergemakkelijkt dit de samenwerking. Het doel voor de RPC's is de strijd tegen de criminaliteit tegen het bedrijfsleven. Maar hier zijn nuances mogelijk: is het bijvoorbeeld belang-

¹ Hieronder vallen de categorieën met minder dan 3 ingevulde vragenlijsten: douane, beveiligingsbedrijf, KHN, onderwijs, de krant, een verzekeraar, de brandweer, en enkele afwijkende antwoorden.

rijker ondernemers actief te betrekken of om beleid af te stemmen? Is het de taak van het RPC om projecten te starten of om ze alleen te ondersteunen?

Doelstellingen volgens de RPC-leden

Aan de leden van het RPC is gevraagd wat volgens hen de voornaamste drie doelstellingen van het RPC zijn. De meeste RPC-leden vinden dat het realiseren van publiek-private samenwerking het voornaamste doel is van het RPC (65%). Deze doelstelling komt opvallend genoeg boven de meer praktische doelstellingen zoals het afstemmen van veiligheidsbeleid of het initiëren van projecten. 42% noemt informatievoorziening aan verschillende partijen (niet alleen aan ondernemers).

Het analyseren van criminaliteit is volgens slechts 37% van de deelnemers een van de voornaamste doelstellingen van het RPC. Het is opvallend dat deze doelstelling zo veel lager scoort dan de bovengenoemde doelstellingen. Het analyseren van criminaliteit in de regio wordt zoals we in hoofdstuk 2 konden lezen, in alle oprichtingsdocumenten als eerste doelstelling genoemd. Het *ondersteunen* van veiligheidsprojecten wordt als doelstelling veel vaker genoemd (63%) dan het *leiden* van veiligheidsprojecten (33%) en volgt als tweede meest genoemde doelstelling. Daarnaast vindt 49% van de deelnemers dat het bieden van praktische informatie aan ondernemers de eerste doelstelling is voor het RPC. 42% noemt informatievoorziening aan verschillende partijen (niet alleen aan ondernemers).

Operationeel of strategisch niveau

Sommige RPC's zijn gericht op operationele werkzaamheden zoals het uitvoeren van projecten, het geven van voorlichting en het opzetten van KVO-projecten. Andere RPC's zijn meer gericht op de strategische kant van het werk: het overleg en de beleidsmatige afstemming.

Tabel 4.8. Percentage deelnemers dat doelstellingen tot de drie belangrijkste voor het RPC rekent.

Doelstelling	%
PPS realiseren	65
Zoveel mogelijk veiligheidsprojecten ondersteunen	63
Het bieden van praktische preventietips aan ondernemers	49
Afstemmen van veiligheidsbeleid	48
Informatievoorziening over veiligheid aan verschillende partijen	42
Criminaliteit in de regio analyseren	37
Zoveel mogelijk veiligheidsprojecten leiden	33

Tabel 4.9. Operationeel of strategisch niveau belangrijk voor het RPC volgens deelnemers.

Waar is het RPC op gericht?	N	%	Aantal RPC's met meer dan 50% deelnemers die deze doelstelling noemen
Op operationele werkzaamheden	53	23	3
Op strategische werkzaamheden	59	26	3
Op beide	104	46	7
Op geen van beide/ weet niet	11	5	0
Gemengde antwoorden	--	--	10
Totaal	227	100	23

Aan de RPC-deelnemers is gevraagd wat volgens hen het speerpunt is van het RPC waar ze aan deelnemen. In tabel 4.9 is te zien dat 23% van alle deelnemers vindt dat hun RPC zich moet richten op operationele werkzaamheden, 26% op strategische werkzaamheden en 46% op allebei.

In de laatste kolom van tabel 4.9 zijn deze meningen van de deelnemers per RPC bekeken. Wanneer meer dan de helft hetzelfde antwoord geeft, is dit geteld. Wanneer de deelnemers verschillende antwoorden op de vraag geven en geen van deze antwoorden een meerderheid bereikt, is het RPC ingedeeld in de categorie 'gemengde antwoorden'.

Er zijn drie RPC's die zich volgens de meeste leden op operationele werkzaamheden richten, drie op strategische en zeven op allebei. De andere tien RPC's hebben deelnemers die vinden dat het RPC zich vooral op strategische werkzaamheden richt én deelnemers die vinden dat het RPC zich vooral op operationele werkzaamheden richt. Dit betekent dat de deelnemers binnen deze 10 RPC's met verschillende verwachtingen aan de activiteiten van het RPC deelnemen.

Het RPC binnen de eigen organisatie

De deelnemers aan de RPC's van Nederland komen van verschillende partijen en hebben verscheidene functies. Deze functie is, zoals we hebben gezien, vaak hoog. De RPC-leden kunnen het werk van het RPC binnen de eigen organisatie uitdragen en daarmee de nadruk op veiligheid en veilig ondernemen verhogen. 63% van de deelnemers zegt inderdaad door het lidmaatschap van het RPC in meer of mindere mate rekening te houden met veiligheidsaspecten van het werk. Het percentage is iets hoger onder deelnemers die een private partij vertegenwoordigen.

57% van de RPC-deelnemers wijst bovendien collega's of ondergeschikten vaker op veiligheidsaspecten van het werk door het lidmaatschap van het RPC. Het RPC draagt hiermee bij aan de aandacht voor veiligheid en criminaliteit bij de betrokken organisaties. Dit geldt sterker bij de private organisaties dan de publieke.

Tabel 4.10. Effecten van het RPC werk op het werk van de deelnemer.

Houdt meer rekening met veiligheidsaspecten van werk	N	%	Publieke partijen in %	Private partijen in %
Ja	70	30	28	33
Enigszins	78	33	29	38
Nee	69	30	39	25
Weet niet/geen antwoord	16	7	3	5
Totaal	233	100	100	100
Wijst anderen op veiligheidsaspecten				
Ja	79	34	29	38
Enigszins	53	23	16	29
Nee	85	36	48	30
Weet niet/geen antwoord	16	7	3	2
Totaal	217	100	100	100

48 % van de deelnemers uit de publieke hoek zegt immers op het werk anderen niet vaker te wijzen op veiligheidsaspecten dan voorheen.

68% van de RPC-deelnemers vindt het bovendien van belang voor de eigen organisatie om lid te zijn van het RPC. Nog eens 25% vindt dit enigszins van belang. Een totaal van 93% van de RPC-deelnemers ziet het nut van het RPC voor de eigen organisatie dus in. De overige 7% weet niet of het lidmaatschap voor de eigen organisatie van belang is, of vindt dat dit niet zo is. Slechts zes deelnemers vinden het RPC niet van belang voor de eigen organisatie. Vier van hen komen uit de advocatuur.

Medewerking vanuit eigen organisatie

Zoals in hoofdstuk 3 is te lezen, leeft bij enkele projectleiders en secretarissen het idee dat sommige politiefunctionarissen de preventiewerkzaamheden binnen de eigen organisatie moeten verdedigen. Behalve dat dit vervelend is voor de betreffende deelnemers, schaadt het ook het RPC-werk. Als de organisatie van een deelnemer immers niet mee wil of kan werken, bereiken de veiligheidsinspanningen van het RPC deze organisatie niet. Vandaar dat aan alle RPC-leden werd gevraagd of ze voldoende medewerking ondervinden vanuit de eigen organisatie.

Bijna alle RPC-leden ondervinden inderdaad medewerking voor hun RPC-activiteiten vanuit de eigen organisatie. 49% beschouwt de medewerking als ruim voldoende, 45% als voldoende. Slechts 4% zegt onvoldoende medewerking van de eigen organisatie te krijgen. Deze percentages zijn niet heel anders bij politiefunctiefunctionarissen.

Samenwerking

Publiek-private samenwerking is het middel waarmee een RPC de doelstellingen probeert te bereiken. Eerder zagen we dat de RPC-deelnemers het realiseren van publiek-private samenwerking als de belangrijkste doelstelling van het RPC-werk

beschouwen. Hoe die samenwerking binnen de RPC's verloopt komt nu aan de orde. Het gaat er om of men door de samenwerking in het RPC een beter beeld krijgt van het werk van de andere partijen, of men tevreden is over de PPS en of een partij gemist wordt.

Inzicht in het werk van anderen

De partijen in het RPC kunnen elkaar beter leren kennen. Wanneer partijen van elkaar weten waarom bepaalde beslissingen worden genomen en bij wie er aangeklopt moet worden voor veiligheidszaken, dan kan dit het eigen werk vergemakkelijken.

87% van de RPC-deelnemers heeft door het RPC meer inzicht gekregen in het werk op het gebied van veiligheid en criminaliteit van tenminste één partij die ook deelneemt aan het RPC. 13% heeft geen beter inzicht gekregen¹. 61% van de RPC-deelnemers heeft meer inzicht in het werk van de Kamer van Koophandel. 66% in dat van de politie, 49% in het werk van de gemeente, 42% in het werk van ondernemers wat betreft veiligheid en criminaliteit. Ook bij de andere partijen is dit inzicht toegenomen, weliswaar met minder hogere percentages.

Tabel 4.11. Partijen waarin deelnemers een beter inzicht in hebben gekregen exclusief secretarissen en projectleiders.

Percentage van deelnemers van deze partij van de deelnemer die inzicht kreeg, in %							
Partij waar meer inzicht in werd verkregen ¹							
	KvK	Politie	Gemeente	OM	MKB & VNO/ NCW	Onder- nemer	Allen in %
KvK	--	93	76	85	70	45	61
Politie	96	--	41	15	95	93	66
Gemeente	68	50	--	8	55	67	49
Provincie	20	30	6	8	30	31	25
OM	72	15	34	--	55	48	40
MKB&							
VNO/NCW	24	75	35	46	5	14	27
Ondernemers	37	50	35	70	65	36	41
Beveiligingsbedrijf	20	38	0	21	35	29	27
Brandweer Koninklijk	28	8	0	0	20	7	12
Horeca NL	16	13	12	30	15	10	17
N	25	30	16	13	20	42	--
KvK							60
Publiek							41
Privaat							31

¹ Dit zijn, op een paar na, mensen die langer dan een jaar deelnemer zijn aan een RPC. Het gebrek aan inzicht komt dus niet door een te korte periode in het RPC.

In tabel 4.11 is te zien bij wie dit inzicht in het werk van de andere partijen is toegenomen. We zien dat het in de eerste plaats vertegenwoordigers van de Kamer van Koophandel zijn die massaal een beter inzicht hebben verkregen in het werk van de politie. Bij de gemeente en het Openbaar Ministerie is het inzicht in de politie minder toegenomen, maar deze partijen werken in de praktijk veel samen en zijn daarom bekend met elkaars werk. Vertegenwoordigers van VNO/NCW, het MKB en alle andere ondernemers hebben bijna allemaal een beter inzicht in het politiewerk verkregen.

Het toegenomen inzicht in het werk van de Kamer van Koophandel is voornamelijk afkomstig van de politie want maar liefst 93% van de vertegenwoordigers van de politie heeft een beter inzicht in het werk van de Kamer gekregen. Maar ook de gemeente, het Openbaar Ministerie, MKB en VNO/NCW en in mindere mate de ondernemers, hebben een beter inzicht gekregen in de KvK door deelname aan het RPC.

Voor de Kamer van Koophandel heeft meer inzicht in de werkwijze van de gemeente gekregen door het RPC. Het effect op het inzicht in het werk van de provincie is een stuk kleiner. 25% van de deelnemers zegt dat dit verbeterd is. De provincie is deelnemer aan zeven RPC's.

72% van de vertegenwoordigers van de Kamer van Koophandel heeft een beter beeld gekregen van het werk van het Openbaar Ministerie. Ongeveer de helft van de ondernemers zegt hetzelfde.

Het inzicht in de andere partijen neemt veel minder sterk toe, doordat deze partijen lang niet in alle RPC's deelnemen. Het toegenomen inzicht gaat niet alleen via de lijnen van publieke en private partijen. Het MKB en VNO-NCW hebben veel meer inzicht gekregen in het werk van ondernemers en ondernemers hebben ook in elkaars werk meer inzicht verworven via het RPC. De publieke partijen onderling hebben ook veel geleerd over elkaars werkwijze. Gemeente en politie hebben meer inzicht in elkaars werk en ook het Openbaar Ministerie is inzichtelijker geworden voor de gemeentelijke deelnemers.

Door deelname aan het RPC zijn er dus flink wat partijen die een beter inzicht hebben gekregen in het werk van een andere partij.

Het belang van de andere partijen

Niet alle partijen hebben hetzelfde belang bij samenwerking binnen het RPC. Belang hebben bij publiek-private samenwerking is, zoals we zagen bij de bespreking van de theorie in hoofdstuk 2, een voorwaarde voor het slagen van een samenwerking. Wanneer deelnemers aan een PPS-verband vinden dat het belang voor anderen groter is dan voor henzelf, kan dit voor frictie zorgen

Aan de deelnemers van de RPC's werd daarom gevraagd welke partijen volgens hen het meeste baat hebben bij deelname aan het RPC². Zoals te zien is in tabel 4.12 vindt meer dan de helft van de RPC-leden dat de politie, de gemeente en de ondernemersverenigingen het meeste baat hebben bij de samenwerking in het RPC. De Kamer van Koophandel en het VNO/NCW en MKB Nederland volgen met 43 en 46%. Volgens een derde van de deelnemers heeft ook het Open-

¹ Partijen die bijna niet genoemd werden door de RPC-leden zijn niet in de tabel opgenomen.

² Hierbij zijn de antwoorden geteld van de RPC-leden die deelnemer zijn aan een RPC waar de partij in kwestie ook deelnemers is.

Tabel 4.12. Partijen die het meeste baat hebben bij de samenwerking volgens de deelnemers van de RPC's waaraan deze partij deelneemt.

Partij	Percentage dat vindt dat deze partij het meeste baat heeft bij het RPC in %
Politie	68
Gemeente	65
Ondernemers	57
VNO/NCW & MKB	46
KvK	43
Provincie	43
Haven	39
OM	35
KHN	34
Beveiligingsbedr.	18
Vrije beroepen	4
Verzekeraars	4
Gezondheidszorg	4
Onderwijsinstelling	4

baar Ministerie veel belang bij de samenwerking. 43% vindt dat de Provincie baat heeft bij het RPC lidmaatschap en 34% noemt Koninklijk Horeca Nederland. Ook beveiligingsbedrijven worden door 18% van de deelnemers genoemd. De vrije beroepen worden zelden aangezien als partij met het meeste belang bij de samenwerking, slechts 4% van de RPC-deelnemers vindt dat deze partij veel baat heeft bij het RPC. Aan de deelnemers is niet gevraagd waarom ze vinden dat de ene partij meer baat bij de samenwerking heeft dan de ander.

Enkele partijen zijn niet in tabel 4.12 opgenomen omdat deze door minder dan 4% van de deelnemers is genoemd. 3% van de RPC-leden vindt dat de media veel belang hebben bij het RPC, vier deelnemers noemen de burgers. Twee deelnemers vinden dat het Hoofdbedrijfschap Detailhandel veel baat heeft bij het RPC en drie vinden dat iedereen het meest baat heeft bij het RPC. Over de gehele linie wordt het belang voor publieke partijen hoger geschat dan het belang voor de private partijen.

Tabel 4.13. Partijen die het meeste baat hebben bij de samenwerking volgens de deelnemers verdeeld in publiek, privaat en KvK.

Partij	Percentage dat vindt dat deze partij het meeste baat heeft bij het RPC in %¹		
	Publiek	Privaat	KvK
Publiek	48	57	52
Privaat	55	30	29
KvK	50	34	42

¹ Dit kan meer dan 100% zijn omdat men meerdere partijen kon invullen die het meeste baat bij de samenwerking hebben.

Publieke partijen zien een groter belang in de samenwerking voor de private partijen dan zij zelf. Deelnemers afkomstig van een publieke partij denken in 57% van de gevallen dat de private partijen het meeste belang hebben bij de samenwerking, terwijl de private partijen dit zelf slechts in 30% van de gevallen denken.

Van de private partijen denkt 55% dat het vooral de publieke partijen zijn die belang hebben bij de samenwerking. Al met al is het niet zo dat de private partijen vinden dat alleen de publieke partijen baat hebben bij de samenwerking binnen het RPC of vice versa, maar volmaakte overeenstemming is er ook niet.

Partijen die niet genoeg bijdragen

Aan alle deelnemers werd de vraag gesteld of er een partij meedoet met het RPC die meer zou kunnen bijdragen in menskracht of in geld. Volgens 32% van de deelnemers is er in hun RPC geen partij die meer zou kunnen bijdragen. 66% weet wel één of meerdere partijen te noemen.

31% van de RPC-leden vindt dat de gemeente meer kan bijdragen aan het RPC. Ook van de ondernemers, de provincie en de drie grote belangenorganisaties voor ondernemers, het MKB, VNCO/NCW en Koninklijk Horeca Nederland vindt men dat de bijdrage groter kan. 14 van de gesproken contactpersonen zei in hoofdstuk 3 dat de gemeente en de ondernemers meer zouden kunnen bijdragen. De inbreng van de Kamer van Koophandel en de politie wordt maar zelden onvoldoende geacht. Ook het Openbaar Ministerie wordt in dit verband niet zo vaak genoemd. Hetzelfde bleek in hoofdstuk 3. Rond de 18% van de deelnemers vindt dat de Provincie meer zou kunnen bijdragen aan het RPC. Deze mening leeft bij deelnemers aan RPC's waar de Provincie wel (19%) en geen (17%) partij aan is. In hoofdstuk 3 bleek dat acht contactpersonen ook vonden dat de Provincie meer zou kunnen bijdragen.

Tabel 4.14. Partij die meer bij kan dragen volgens deelnemers.

Partij	Percentage dat vindt dat deze partij meer bij kan dragen aan RPC in %
Gemeente	31
Ondernemers	20
Provincie	19
MKB	18
VNO/NCW	17
OM	12
KHN	9
Verzekeraars	9
KvK	8
Politie	8
Beveiligingsbedr.	5
Brandweer	5
Media	5
Onderwijsinstelling	3
Landelijke overheid	3
Gezondheidszorg	3
Vrije beroepen	1

Tabel 4.15. Partijen die worden gemist bij RPC waar de partij geen deelnemer is.

Partij die mist	Percentage van totaal aantal deelnemers dat in een RPC zit waar deze partij geen deelnemer is, en die deze partij mist.
OM	21.0
MKB	13.0
Ondernemers	10.0
Provincie	6.6
Verzekeraars	3.9
Brandweer	3.0
Beveiligingsbedrijf	2.0
Horeca	3.0
Gezondheidsinstelling	1.7
Anders ¹	4.3

Partijen die missen

Niet alle RPC's bestaan uit dezelfde partijen. Zodoende kan de inbreng van een bepaalde partij worden gemist omdat deze geen deelnemer is aan het RPC. 23% van de RPC-leden vindt inderdaad dat het beter zou zijn als er een partij mee zou doen aan het RPC die dat nu niet doet.

De partijen die worden gemist zijn in tabel 4.15 op een rijtje gezet. Hierbij is rekening gehouden met het aantal RPC's waar de partij deelnemer is. Het OM neemt plaats in 20 van de 23 RPC's. 21% van de deelnemers uit de andere drie RPC's zouden het OM ook graag in het RPC zien. Dit geldt voor 13% van de deelnemers met betrekking tot MKB Nederland.

Daar waar ondernemers geen deelnemer zijn in het RPC (in vijf gevallen, zie tabel 3.3 in hoofdstuk 3), mist 10% van de deelnemers hen. De provincie wordt gemist door bijna 7% van de leden van de 15 RPC's waar geen vertegenwoordiger van deze partij in zit. Verzekeraars worden door 4% gemist.

De brandweer, beveiligingsbedrijven, Koninklijk Horeca Nederland of een andere branchevertegenwoordiger van de (lokale) horeca en gezondheidsinstellingen worden door 2 á 3% van de RPC-leden als partij gemist. Al met al kan niet geconcludeerd worden dat de ontbrekende partijen door erg veel RPC-deelnemers gemist worden.

De regionale driehoek

De korpschef (leidinggevende van het regionale politiekorps), de Hoofdofficier van Justitie en de korpsbeheerder (de burgemeester verantwoordelijk voor het regionale politiekorps) vormen samen de regionale driehoek en zij zijn belangrijke partijen in het RPC. In sommige RPC's zit de driehoek niet in zijn geheel in het RPC maar is er af en toe overleg, of schuift de voorzitter van het RPC een enkele keer aan bij de driehoek. In enkele RPC's zit de driehoek in het bestuur, of de stuurgroep van het RPC. In elk RPC zitten een of meer vertegenwoordigers van leden van de bestuurlijke driehoek.

¹ Partijen die een of twee keer werden genoemd zijn: onderwijsinstelling (2x), reclassering (2x), woningcorporaties (2x), media (2x), VNO/NCW (1x) en Bureau Jeugdzorg (1x).

Hoe de representatie van de driehoek in het RPC precies zit is voor veel leden van de RPC's onduidelijk. Binnen hetzelfde RPC gaf men hier zeer verschillende antwoorden over. Zo zijn er negen RPC's waarbij de helft van de deelnemers zegt dat de driehoek is vertegenwoordigd in het RPC terwijl de andere helft zegt dat dit niet zo is. Deze onduidelijkheden komen voort uit een verschil tussen formele deelname van de driehoek en informele deelname via personen.

Volgens 58% van de RPC-deelnemers is de driehoek vertegenwoordigd in het RPC. 26% zegt dat er regelmatig of incidenteel overleg is met de bestuurlijke driehoek. Slechts 4% van de RPC-deelnemers zegt dat er geen contact is tussen de regionale driehoek en het RPC. Deze deelnemers zijn afkomstig uit verschillende RPC's.

Vergemakkelijkt contact

Door het RPC komen er partijen bij elkaar die normaal niet regelmatig met elkaar overleggen over criminaliteit en veiligheid. We hebben al gezien dat een flink aantal partijen een beter inzicht heeft gekregen in het werk van anderen door deelname aan het RPC. Nu zullen we bekijken in hoeverre het contact tussen partijen gemakkelijker is geworden. De vragen die vanaf nu behandeld worden maakten deel uit van een schema dat door veel respondenten helemaal is overgeslagen. De nu volgende percentages hebben betrekking op de respondenten die het schema wel invulden (N=125).

In tabel 4.16 is te zien dat het contact met veel partijen is vergemakkelijkt door het RPC. 46% van de deelnemers vindt dat het contact met de Kamer van Koophandel gemakkelijker verloopt na deelname aan het RPC. 43% vindt ditzelfde van het contact met de politie en 40% van de RPC-leden vindt dat het contact met ondernemers is vergemakkelijkt door deelname aan het RPC. Er zijn echter ook deelnemers die vinden dat het contact niet is verbeterd, terwijl ze de politie, ondernemers en Kamer van Koophandel regelmatig in het RPC tegenkomen. Zoals te zien is in de tabel weet meer dan 50% niet of het contact met MKB en VNO/NCW wel of niet is vergemakkelijkt. 33% vindt dat dit wel zo is. Voor het Openbaar Ministerie geldt dat 29% dit vindt en voor de provincie 18%. Over de andere partijen heeft meer dan 80% van de deelnemers geen antwoord

Tabel 4.16. Vergemakkelijkt contact per partij exclusief projectleiders en secretarissen N=125.

Deelnemende partij waarmee contact is vergemakkelijkt	Contact vergemakkelijkt?			
	Ja		Nee	
	N	%	N	%
Kamer van Koophandel	106	85	17	14
Politie	101	80	27	22
Ondernemers	92	74	25	20
Gemeente	84	67	31	25
MKB en VNO/NCW	76	61	24	19
OM	67	54	38	30
Provincie	41	33	38	30

gegeven, waardoor deze verder niet zullen worden besproken. Het contact tussen partijen binnen het RPC loopt dus tussen veel deelnemers gemakkelijker door de deelname aan het samenwerkingsverband.

Toegenomen contacten

We zullen nu kijken naar de toename van het aantal van contacten over veiligheid en criminaliteit tussen partijen. Dit contact is over het algemeen tussen alle partijen toegenomen door deelname aan het RPC (tabel 4.17)¹. Enkele publieke partijen hebben vóór deelname aan het RPC al regelmatig contact. Uit de cijfers blijkt dat het contact van de andere publieke partijen met politie, gemeente Openbaar Ministerie en brandweer bijna niet is toegenomen.

Tabel 4.17. Aantal keren contact per partij waar deelnemer van afkomstig is exclusief projectleiders en secretarissen. Contact met de eigen partij is niet meegeteld.

	RPC-lid is afkomstig van								
	Publieke partijen			Private partijen			Kamer van Koophandel		
	Contact vóór deelname ²	Contact na deelname	N	Contact vóór deelname	Contact na deelname	N	Contact vóór deelname	Contact na deelname	N
Kamer van Koophandel	1.6	6.5	62	1.4	6.1	54	--	--	
Politie	25.4	26.9	32	4.6	8.3	57	1.5	6.4	15
Gemeenten	17.0	19.2	35	2.9	6.3	50	3.3	6.3	14
Provincie	4.6	6.6	34	0.3	1.8	35	4.3	4.6	10
MKB	1.2	5.3	51	0.6	2.9	41	10.0	10.0	11
VNO-NCW	1.0	3.8	46	1.3	2.9	34	8.1	8.4	11
Ondernemers Openbaar Ministerie	7.0	11.5	48	8.7	12.2	17	4.4	10.1	10
Vrije beroepen	16.5	16.5	38	1.3	3.5	43	0.2	4.5	11
Beveilig. bedrijven	1.1	2.5	19	1.6	2.6	26	0.4	0.8	7
Onderwijsinstelling	3.9	7.1	28	4.1	5.6	30	1.2	1.8	10
Haven	1.9	3.1	19	0.4	1.2	31	0.6	1.0	5
Media	1.4	2.3	18	1.9	2.7	25	0.0	0.0	4
Brandweer	11.0	11.0	19	0.7	2.2	27	0.0	2.0	5
Koninklijke Horeca Nederland	11.4	11.6	23	2.7	3.4	29	1.2	3.8	4
Gezondheidszorginstelling	4.6	6.2	26	0.8	1.7	26	0.7	0.7	4
Totaal gemiddeld	2.0	2.6	19	1.6	1.8	24	0.0	0.0	2
	5.9	8.8	36	1.8	4.7	34	4.7	3.2	8

¹ De secretarissen en vaste projectleiders zijn uit deze berekeningen gehaald.

² Meer dan veertig keer contact per jaar is als veertig keer geteld.

Tabel 4.18. Private en publieke contacten en hun toename door deelname aan het RPC in gemiddelden.

RPC-lid is afkomstig van									
	Publieke partijen		Private partijen		Kamer van Koophandel		Totaal (som)		
	Vóór	Na	Vóór	Na	Vóór	Na	Vóór	Na	
Publiek	12.0	13.0	2.0	4.0	1.9	4.6	14.0	21.2	
Privaat	4.0	7.0	2.0	4.0	4.5	5.7	8.2	17.2	
KvK	1.6	6.5	1.4	6.1	--	--	3.0	12.6	
Totaal gemiddelde	5.9	8.8	1.8	4.7	3.2	5.2	8.4	17.0	

Alleen met de provincie is een toename in contact. De cijfers in tabel 4.17 is het aantal keren dat er contact was en is met de andere partij. Gemiddeld had een deelnemer vanuit een private partij dus 2.9 keer contact per jaar met de gemeente vóór de deelname aan het RPC. Tegenwoordig, aldus na de deelname aan het RPC, is dit meer dan verdubbeld naar 6.3 keer per jaar.

Het contact van zowel private als publieke partijen met de Kamer van Koophandel is bijna viervoudigd. Ook het contact met de grote private partijen, de ondernemers, het MKB Nederland en VNO/NCW is flink toegenomen bij zowel publieke als private partijen door de deelname aan het RPC.

Het contact van de private partijen met publieke partijen als de politie, de gemeenten, de provincie en het OM is minstens verdubbeld. Ook het contact van de private partijen onderling, vooral de ondernemers en het MKB en VNO/NCW is toegenomen.

De Kamer van Koophandel RPC-leden hebben een stuk meer contact met de politie, de gemeente en het OM dan vóór RPC-deelname. Met het MKB, VNO/NCW en met andere ondernemers is het contact gelijk gebleven.

In tabel 4.18 is het contact per sector van de RPC-leden, publiek, privaat of Kamer van Koophandel, ingedeeld. Hieruit blijkt dat door deelname aan het RPC-deelnemers vanuit de publieke sector iets meer contact hebben met andere partijen uit deze hoek. Er was al veel contact tussen de publieke partijen onderling op het gebied van criminaliteit en veiligheid. Het contact van de publieke deelnemers met de private partijen is toegenomen van vier keer per jaar naar zeven keer per jaar gemiddeld. Ook met de Kamer van Koophandel is dit contact flink toegenomen.

Deelnemers vanuit private partijen hebben meer contact onderling en meer contact met de publieke partijen. Ook de contacten met de Kamer van Koophandel zijn toegenomen.

Netwerken

Zoals in hoofdstuk 2 aan de orde is geweest zijn de sociale netwerken van belang voor het functioneren van organisaties. Sociale netwerken zijn opgebouwd uit contacten tussen personen of uit contacten tussen organisaties en zoals we hierboven hebben gezien is het contact tussen de partijen door de deelname aan

het RPC vergemakkelijkt en men heeft ook een beter inzicht verkregen in het werk van andere partijen. In deze paragraaf zal dieper ingegaan worden op de structuur van de contacten tussen de partijen in de RPC's. Voor de analyse van onderlinge contacten tussen personen of partijen is in de netwerktheorie een instrumentarium ontwikkeld dat de netwerken in beeld brengt en waarmee bepaalde parameters van het netwerk kunnen worden berekend.

De informatie die hiervoor wordt gebruikt komt uit de enquêtes van de leden van de RPC's. Aan de RPC-leden is gevraagd hoe vaak zij contact hadden met andere deelnemende partijen vóórdat zij zelf deelnamen en hoe vaak ná hun toetreding tot het RPC¹. Een netwerkanalyse kan meer gedetailleerde informatie opleveren wanneer er gekeken wordt naar individuele contacten maar daarover zijn geen gegevens beschikbaar. In de enquête is gevraagd naar het individuele contact met de deelnemende partijen. Deze gegevens zijn geaggregeerd naar het aantal contacten tussen partijen.

Voor het uitvoeren van de netwerkanalyse zijn alle partijen van een RPC waarover informatie over de wederzijdse contacten is ontvangen, geanalyseerd². In werkelijkheid zullen er meer contacten zijn opgebouwd, maar alleen als een vertegenwoordiger van een organisatie zelf de vraag over de netwerken heeft ingevuld, kan zijn of haar partij in de analyse worden meegenomen, omdat de netwerkanalyse niet kan worden uitgevoerd als de informatie niet van beide zijden beschikbaar is.

De projectleiders en secretarissen zijn in deze analyse niet opgenomen. Sommige van hen hebben immers uit hoofde van hun functie dermate veel contact, dat dit een vertekening zou geven van de contacten die 'gewone leden' onderling aangaan³. Alle netwerkfiguren zijn opgenomen als bijlage 2.

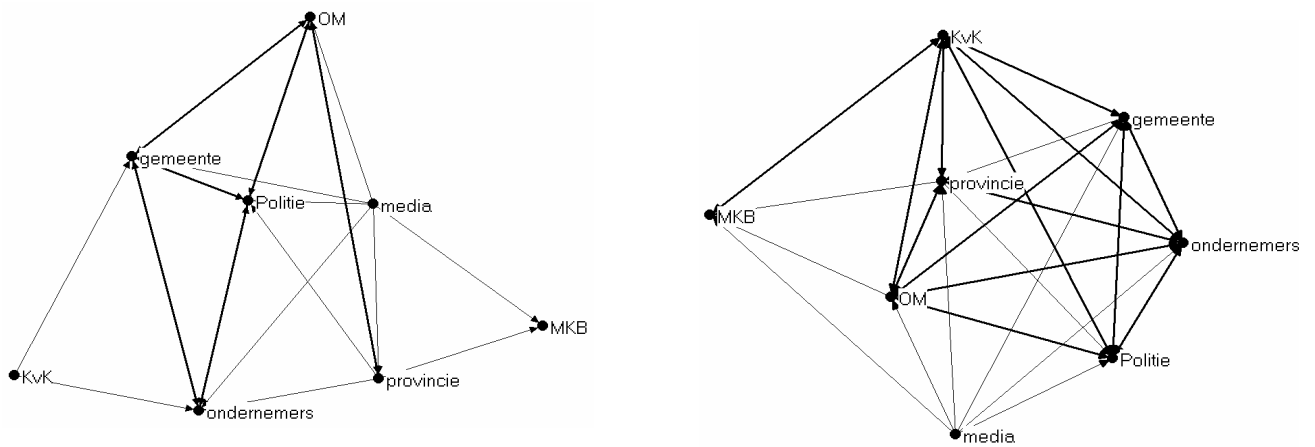
Figuur 4.1 is het netwerk van de partijen die deelnemen aan een RPC vóór en na deelname. Over dit RPC is veel netwerkinformatie beschikbaar en de netwerkdichtheid is flink toegenomen. In de figuur stellen lichte lijnen contact vanuit één partij naar een andere voor en dikke lijnen betekenen dat het contact wederzijds en frequent is. Het valt in een oogopslag op dat het netwerk in figuur 4.1 hechter is geworden. In netwerktermen heet dit dat de density is toegenomen. De negen partijen zijn door de deelname aan het RPC in een dichter netwerk terechtgekomen op het gebied van veiligheid en criminaliteit dan ze daarvoor zaten. Verschillende verbindingen, zoals die tussen de Kamer van Koophandel en de politie, zijn wederzijds toegenomen en meer partijen staan in direct contact met elkaar. (Omdat het programma waarmee de netwerken zijn geanalyseerd naar optimale weergave zoekt, staan de partijen in de situatie vóór en na niet op de zelfde plaats. Het is daardoor een beetje een zoekplaatje om te zien welke contacten nieuw zijn gelegd.)

¹ De situatie vóór en ná oprichting van het RPC wordt benaderd door de aggregatie van de situatie van individuele leden voor en na deelname. Over de situatie voor de oprichting zijn geen gegevens beschikbaar onder meer omdat veel van de eerste leden geen lid meer zijn.

² In de analyse is 0-3 keer per jaar contact geteld als 'weinig contact' en 4-40 keer als 'veel contact'. Optimalisatie van dit cut off point is niet zinvol, omdat de analyse 23 keer herhaald wordt.

³ Bij de netwerkanalyse van twee RPC's zijn de gegevens van de secretaris en bij de analyse van een derde de gegevens van de projectleider bijgevoegd. Zonder deze gegevens was er niet genoeg informatie voor de analyse.

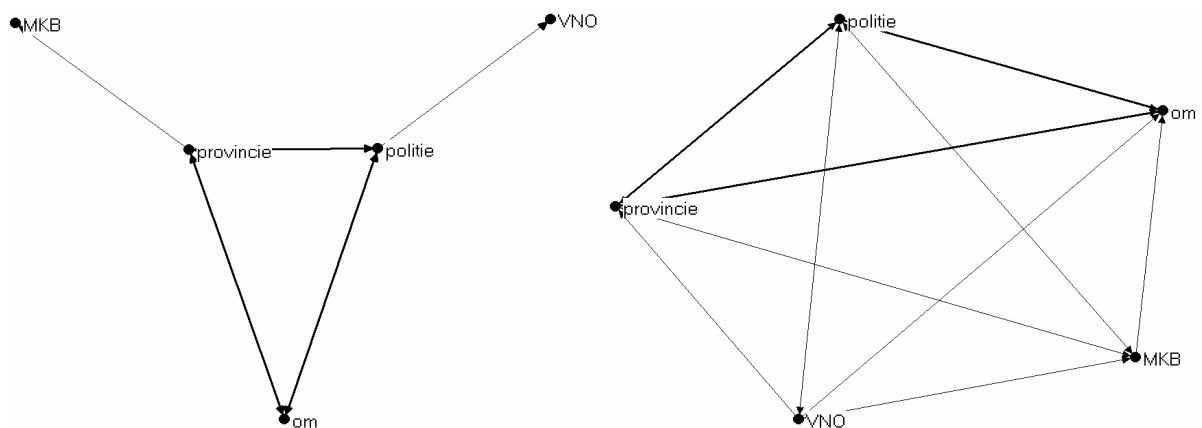
Figuur 4.1. Een RPC met een uitgebreid netwerk. Links vóór, rechts na deelname aan het RPC.

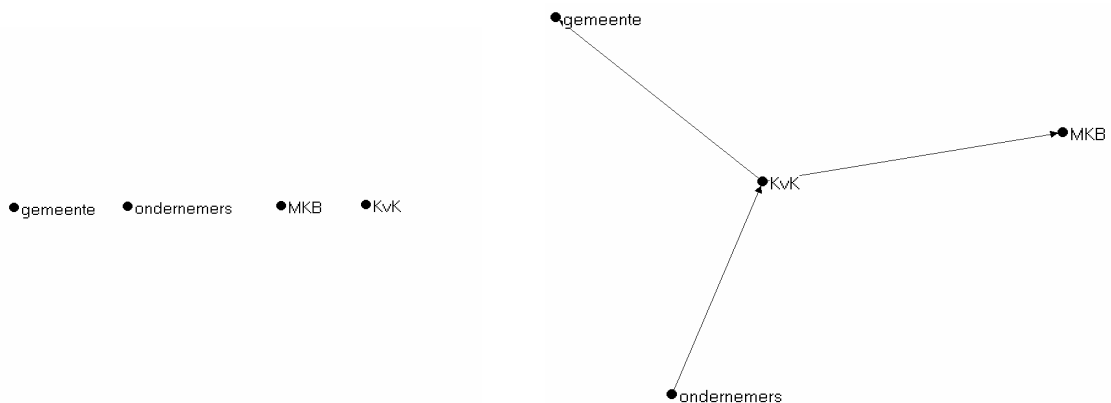
Als voorbeeld van een RPC met een kleiner netwerk, bekijken we figuur 4.2. De dichtheid van het netwerk van de partijen in dit RPC is minder toegenomen dan het netwerk van figuur 4.1, maar het was dan ook kleiner. In dit RPC zijn alle partijen onderling verbonden geraakt.

Een voorbeeld van een RPC waarbinnen de partijen vóór deelname nog nauwelijks contact hadden, is het RPC uit figuur 4.3. De situatie in het plaatje aan de linkerkant is de situatie vóór de oprichting van het RPC. Dit RPC is net opgericht en de partijen hadden nauwelijks contact met elkaar over criminaliteit en veiligheid.

Figuur 4.2. Een RPC met een kleiner netwerk. Links vóór, rechts na deelname aan het RPC.

Figuur 4.3. Van geen netwerk naar een klein begin. Links vóór, rechts na deelname aan het RPC.

Nu de eerste stappen op weg naar samenwerking zijn gezet, is de dichtheid van het kleine netwerk toegenomen en staan partijen in contact met elkaar. Nog niet iedere partij heeft contact met alle andere partijen, maar via de Kamer van Koophandel staan alle partijen in contact met elkaar.

Men kan met elkaar in hetzelfde RPC zitten, zonder dat er rechtstreeks contact wordt gelegd. In de analyse komt deze situatie regelmatig voor. Voor een hechter netwerk hoeft niet elke partij contact te hebben met alle andere partijen. Een netwerk kan ook aanzienlijk verbeteren doordat een paar centrale contactpunten ontstaan, waardoor informatie een minder lange weg, via minder tussenschakels, tussen personen en partijen hoeft af te leggen.

Over het algemeen kunnen we vaststellen dat bij alle RPC's (op één na) een verdichting van het sociale netwerk zichtbaar is. Het aantal stappen dat nodig is voor een partij om in contact te komen met een andere partij (betweenness) is bij de meeste RPC's afgenomen en de dichtheid van het netwerk (density) is toegenomen. Vóór deelname aan het RPC hebben veel partijen weinig contact met de organisaties waarmee ze door de deelname aan het RPC in contact komen.

In tabel 4.19 is dan ook te zien dat de density bij de 23 RPC's bijna verdubbeld is, terwijl de betweenness (het aantal stappen dat nodig is om een ander te bereiken) is afgenomen. Deze afname is overigens niet zo sterk (van 1.3 naar 0.9), doordat het vrij kleine netwerken betreft (tussen de 3 en maximaal 15 personen), zodat het aantal stappen dat gezet moet worden om een ander te bereiken toch al vrij klein is. In het volgende hoofdstuk wordt nagegaan of deze toename van het contact invloed heeft op de output van de RPC's. In de bijlage zijn netwerkafbeeldingen van alle RPC's opgenomen.

Tabel 4.19. Netwerkparameters voor en na deelname aan het RPC. N=23 RPC's.

Netwerkmaat	Gemiddelde vóór deelname RPC	Gemiddelde na deelname RPC
Density	0.314	0.693
Betweenness	1.287	0.946

Samenvatting

Aan de hand van een enquête onder alle RPC-deelnemers is een beeld verkregen van de mening van de RPC-leden over de doelstellingen van het RPC en over de samenwerking binnen het RPC.

RPC-leden bekleden over het algemeen hoge functies. De grootste groep RPC-deelnemers is leidinggevend binnen de eigen organisatie of onderneming. De opkomst van de RPC-vergaderingen is goed. Een groot deel van de deelnemers is naar alle vergaderingen van het RPC geweest, of dit er nu 2 of 5 per jaar zijn. De tijdsinvestering van de leden blijft beperkt, meestal wordt tussen de 1 en 5 uur per maand besteed aan de RPC-activiteiten. RPC-voorzitters besteden wat meer tijd aan het RPC. De tijdsbesteding van de verschillende partijen ontloopt elkaar niet veel.

Volgens de meeste RPC-leden is het realiseren van publiek-private samenwerking het voornaamste doel van het RPC. Deze doelstelling wordt vaker genoemd dan meer praktische doelstellingen zoals het afstemmen van veiligheidsbeleid of het initiëren van projecten. Het *ondersteunen* van veiligheidsprojecten wordt als doelstelling veel vaker genoemd (63%) dan het *leiden* van veiligheidsprojecten (33%) en volgt als tweede meest genoemde doelstelling. Bij tien RPC's is er tussen de leden geen overeenstemming over de doelstellingen. Bij deze RPC's zijn er deelnemers die vinden dat het RPC zich op strategische werkzaamheden moet richten en andere die vinden dat het RPC meer op operationele werkzaamheden moet inzetten. Bij de overige RPC's is er een (redelijke) overeenstemming.

Door het lidmaatschap aan het RPC houden veel leden meer rekening met veiligheidsaspecten op het werk en zij wijzen collega's of ondergeschikten vaker op veiligheidsaspecten van hun werk. Bijna alle RPC-leden ondervinden voldoende medewerking voor hun RPC-activiteiten vanuit de eigen organisatie.

Meer dan de helft van de RPC-leden vindt dat vooral de politie, de gemeente en ondernemersverenigingen veel baat hebben bij de samenwerking in het RPC. Volgens tweederde van de deelnemers is er in hun RPC een partij die meer zou kunnen bijdragen. Vooral gemeenten en ondernemers worden in dit verband vaak genoemd.

Veel partijen hebben door deelname aan het RPC een beter inzicht gekregen in het werk van andere partijen. Vooral het inzicht in de werkwijze van de politie, van de Kamer van Koophandel, de gemeente en de ondernemers is sterk toegenomen.

Door deelname aan het RPC is de contactfrequentie tussen de partijen toegenomen en ook zegt men dat het contact gemakkelijker is geworden. Dit blijkt ook duidelijk uit een netwerkanalyse die voor elk RPC is gemaakt. De netwerken binnen de RPC's zijn dichter geworden. Vóór deelname aan het RPC hebben veel partijen weinig contact met andere organisaties op het gebied van veiligheid en criminaliteit. Door de deelname aan het RPC ontstaat er onderling contact.

Hoofdstuk 5

Resultaten van de RPC's

In dit hoofdstuk wordt besproken wat de resultaten zijn van het RPC-werk en welke aspecten bijdragen aan een goed functionerend RPC. Tot welke resultaten alle verschillende activiteiten van de RPC's geleid hebben is moeilijk vast te stellen, niet het minst omdat het steeds preventieve activiteiten zijn. Het effect van preventieve maatregelen is lastig meetbaar, tenzij het zeer specifieke interventies betreft. Het werk van de RPC's is nu juist over het algemeen vrij globaal van aard. Het effect van de inspanningen van de RPC's zou een daling van de criminaliteit moeten zijn. Het is niet mogelijk om een duidelijke daling van de criminaliteit door RPC's vast te kunnen stellen. Dit komt onder meer doordat de RPC's de criminaliteit niet voor en na een project meten¹. Er zijn zodoende geen gegevens om directe resultaten vast te stellen. Wel kunnen er benaderingen worden gevonden voor de resultaten van het RPC. Zo zijn in hoofdstuk 3 de projecten en andere activiteiten van alle RPC's besproken. Op basis hiervan wordt dit hoofdstuk een score aan de RPC's toegekend voor de hoeveelheid ontplooide activiteiten. Daarnaast is de RPC-leden in de, in hoofdstuk 4 besproken, enquête, naar hun mening gevraagd over verschillende aspecten van de RPC's. Deze subjectieve resultaten worden besproken in dit hoofdstuk. Eerst bespreken we de mening van de projectleiders, secretarissen en RPC-leden over het RPC.

Resultaten volgens de projectleiders

In de nu volgende paragraaf wordt weergegeven welke indruk de contactpersonen zelf hebben van de effectiviteit van de inspanningen en wat zij als resultaten noemen. In een daarop volgende paragraaf wordt een poging ondernomen een wat objectiever beeld te krijgen van de resultaten.

¹ Bij de Keurmerk Veilig Ondernemen projecten worden wel nulmetingen gehouden, maar in deze context worden projecten van het RPC's zelf bedoeld, waaronder ook PPS-overleg.

Algemene resultaten

'Kortere lijnen' is een geveleugelde uitspraak in de wereld van de RPC's. Het betekent dat de partijen die deelnemer zijn aan het RPC elkaar beter hebben leren kennen en dat men weet met wie er contact moet worden opgenomen binnen een organisatie. Volgens veel contactpersonen is dit een van de voordelen van de publiek-private samenwerking in RPC's. Alleen al door elkaar te leren kennen wordt het werk in de veiligheidssfeer vergemakkelijkt en werken organisaties minder langs elkaar heen. Ook in de RPC's met (nog) weinig of geen projecten vinden de contactpersonen dat de RPC bijeenkomsten een positief effect hebben doordat partijen elkaar leren kennen. Wat hiermee samenhangt is dat vijf RPC's zeggen dat er na de komst van het RPC bij veel publieke partijen een beter beeld is ontstaan van wat er leeft bij ondernemers.

13 RPC's vinden dat hun rol in het Keurmerk Veilig Ondernemen geleid heeft tot meer projecten in de regio. Door het enthousiasmeren, het voorlichten en het ondersteunen van de projecten door het RPC zijn ondernemers beter op de hoogte van de mogelijkheden van samenwerking.

12 contactpersonen denken of weten dat ondernemers in de regio zich gesterkt voelen door de aanwezigheid van een RPC. Het feit dat verschillende partijen zich inzetten voor de veiligheid van ondernemers is bemoedigend en men heeft een regionaal punt om aan te kloppen met vragen over veilig ondernemen.

Drie RPC's zeggen dat het gemeentelijk beleid is veranderd door de aandacht voor veilig ondernemen van het RPC. Sommige RPC's hebben brieven gestuurd aan de gemeente om een paragraaf over veilig ondernemen in gemeentelijke beleidsplannen te krijgen. Zo'n paragraaf levert aandacht op en mogelijkheden tot financiering en fte voor veilig ondernemen. Bij drie RPC's werd opgemerkt dat de politie minder werk heeft door de inspanningen van het RPC. Door het afstemmen van beleid, snappen ondernemers beter hoe de politie te werk gaat en waar ze moeten aankloppen.

Resultaten van specifieke projecten

De contactpersonen wisten bij een deel van de projecten resultaten te noemen, maar veel projecten lopen nog niet lang genoeg of hebben nog geen resultaat. Zo is het moeilijk te zeggen wat de uitkomst is van een afstemmingsoverleg. Ook is het lastig na te gaan welk deel van het succes van Meld Misdaad Anoniem is toe te schrijven aan de inspanningen van de RPC's, die aan dit landelijke initiatief bekendheid hebben gegeven op regionaal niveau.

Tien RPC's vinden dat ondernemers de site van het RPC goed weten te vinden en veel folders over veilig ondernemen downloaden of aanvragen. Hier valt uit af te leiden dat er een duidelijke behoefte is en dat de interesse in preventie bij ondernemers toeneemt. Eén RPC-website heeft honderden hits per week. Eén RPC registreerde meer dan 600 hits in de eerste weken, een ander RPC krijgt rond de 200 hits per maand en vindt dit een goed begin. Viermaal noemde een contactpersoon als resultaat dat een project flink wat publiciteit had opgeleverd. Dit is goed voor de bekendheid van het RPC. Zes RPC's die een congres of workshop organiseerden in 2005 waren tevreden over de opkomst. Afhankelijk van de opzet varieerde deze opkomst van 70 tot 200 geïnteresseerden.

Tabel 5.1. Resultaten van het werk van het RPC zoals genoemd door contactpersonen.

Resultaat van RPC	Aantal contactpersonen dat resultaat noemde
De lijnen tussen partijen zijn korter geworden	15
Meer KVO-projecten door RPC	13
Ondernemers voelen zich gesteund	12
Publieke partijen weten beter wat er leeft bij ondernemers	5
Gemeentelijk beleid is veranderd door RPC	3
De politie heeft minder werk door RPC	3
Resultaat van concrete projecten	
Website /folders populair	10
Congres of workshop met goede opkomst	6
Er is een convenant ondertekend	4
De fraudevertrouwensman wordt vaak gebeld	4
Project heeft veel publiciteit opgeleverd	4
Publieke partijen weten wat er leeft bij ondernemers	4
De veiligheidsprijs krijgt steeds meer inzendingen	3
Anders	3

Naar aanleiding van vier projecten werden in 2005, naast de KVO trajecten, convenanten ondertekend tussen publiek-private partners. Eén hiervan ging over cargobedrijven en werd door 15 bedrijven ondertekend, één over de transportbranche, één over ziekenhuizen en één over scholen. Deze convenanten kunnen door meerdere instellingen of bedrijven worden ondertekend, die hiermee toezeggen zich aan bepaalde richtlijnen te houden die leiden tot een veiligere situatie.

De drie fraudevertrouwensmannen die met steun van het RPC zijn ingesteld zijn afwisselend geraadpleegd. Eén RPC vertelde dat de vertrouwensman in de regio na enkele maanden 17 adviezen had uitgebracht, een ander RPC melde negen adviezen in een maand. De fraudevertrouwensman die al wat langer bestaat wordt niet vaak geraadpleegd. Volgens het RPC in de regio heeft hij in 2005 tien adviezen uitgebracht.

De kennis over wat er speelt bij ondernemers die het RPC haalt uit de hiervoor besproken enquêtes, wordt soms ook als resultaat gezien. De drie RPC's die een veiligheidsprijs uitreiken vinden dat de kwaliteit en hoeveelheid van de inzendingen elk jaar stijgt. Ze zien dit als een positief resultaat.

Onder de categorie 'anders' vallen enkele andere concrete resultaten. Een winkelverbod voor veelplegers leverde in een RPC-regio 17 verboden op. Een leer methode voor ROC-leerlingen om spelenderwijs integriteit op het (toekomstige) werk te bespreken is in samenwerking met het RPC gratis ontwikkeld door een bedrijf dat het zo goed vond werken dat het spel nu op de markt is gebracht. Een ander RPC zette een project op om de politie tijd te besparen door afspraken te maken met beveiligingsbedrijven. Het bleek dat de twee partijen veel werk dubbel deden omdat zowel de beveiligingsdiensten als de

politie vaak op dezelfde meldingen reageerden. Door de afstemming is volgens de projectleider een besparing van meer dan 1400 politie-uren bewerkstelligd.

De projectleiders en secretarissen merken ook meer globale effecten van het RPC-werk, al zijn dit zelden meetbare resultaten. Men merkt dat de RPC-deelnemers elkaar gemakkelijker weten te vinden in het dagelijks werk en merkt vaak een toename in de interesse van ondernemers voor preventie.

Beoordeling van de effecten van het RPC door de RPC-leden

Ook aan de RPC-deelnemers zijn vragen gesteld met betrekking tot resultaten van het werk van het RPC. In deze paragraaf worden enkele aspecten hiervan besproken. We gaan later in het hoofdstuk verder in op de mening van de RPC-deelnemers.

Effect op de aangiftebereidheid

Een van de onderwerpen bij de projecten van de RPC's en een thema dat in de gesprekken met contactpersonen vaak genoemd wordt, is de verbetering van de aangiftebereidheid van ondernemers. Deze doen vaak geen aangifte van criminaliteit omdat ze niet weten wat er mee gebeurt, omdat ze niet weten hoe dit moet of omdat ze denken dat het geen zin heeft.

We hebben in hoofdstuk 4 gezien dat door de publiek-private samenwerking binnen het RPC ondernemers en politie meer inzicht hebben gekregen in elkaars werkzaamheden met betrekking tot veiligheid en criminaliteit. Aan de RPC-deelnemers is gevraagd of ze denken dat de aangiftebereidheid van ondernemers is toegenomen door activiteiten van het RPC. Volgens 25% van de deelnemers is dit inderdaad het geval. 41% denkt dat de aangiftebereidheid enigszins is toegenomen door het RPC, een kleine 20% denkt dat dit niet zo is en 13% weet het niet. De private partijen zijn iets positiever in hun oordeel dan de publieke. 64% van de private partijen ziet een positief effect op de aangiftebereidheid, 13% niet. Bij de publieke partijen is dit 58% wel en 26% niet. We zien ongeveer dezelfde percentages terug bij de vraag of ondernemers door het RPC beter weten wat er met hun aangifte gebeurt. 63% van de RPC-leden denkt dat dit wel of enigszins het geval is. 24% denkt van niet.

67% van de deelnemers namens de politie denkt dat de ondernemers door het RPC (enigszins) beter weten wat er met hun aangifte gebeurt. 57% van de ondernemers is het hiermee eens. 28% denkt echter het tegenovergestelde.

Informatievoorziening aan ondernemers en bekendheid onder ondernemers

De RPC's bestaan om de criminaliteit tegen het bedrijfsleven tegen te gaan. Het is daarom van belang dat het bedrijfsleven voldoende wordt betrokken bij de werkzaamheden van het RPC. Niet alleen de deelnemers vanuit ondernemingen en ondernemersverenigingen in het RPC, maar ook andere ondernemers in de regio van het RPC, dit is immers de doelgroep.

Zoals te zien is in tabel 5.2 vindt 39% van de RPC-deelnemers dat de ondernemers in de regio voldoende bekend zijn met de mogelijkheden die het

Tabel 5.2. Zijn ondernemers op de hoogte van het RPC en is er voldoende voorlichting.

Zijn ondernemers voldoende bekend met het RPC	Allen		Ondernemers	
	N	%	N	%
Ja	16	7	4	8
Enigszins	73	32	11	23
Nee	118	51	27	57
Weet ik niet	22	10	5	11
Totaal	229	100	47	100
Doet het RPC genoeg aan voorlichting				
Ja	81	36	16	34
Enigszins	85	37	20	43
Nee	53	23	10	21
Weet ik niet	9	4	1	2
Totaal	228	100	47	100

RPC biedt. Meer dan de helft van alle deelnemers vindt echter dat de ondernemers in de regio niet voldoende op de hoogte zijn. Als er alleen naar de ondernemers wordt gekeken blijkt dit percentage nog hoger te liggen. 57% van de ondernemers vindt dat andere ondernemers niet genoeg bekend zijn met het RPC.

De deelnemers vinden wel dat het RPC voldoende aan voorlichting doet. 73% van alle deelnemers vindt dat het RPC genoeg (of enigszins genoeg) doet om ondernemers voor te lichten over criminaliteitspreventie. Dit geldt ook voor de ondernemers.

Projecten

Zoals we hebben besproken in hoofdstuk 3 hebben alle RPC's projecten lopen en/of spelen een rol in Keurmerk Veilig Ondernemen projecten. Hoeveel projecten er lopen, waar deze over gaan en hoe actief de rol van gewone RPC-leden is, verschilt per RPC. De onderwerpen, het beschikbare budget en de looptijd is in hoofdstuk 3 besproken. We zullen hier kijken naar de rol van de deelnemers en hun mening over de hoeveelheid projecten, de lokale navolging en activiteiten van het RPC.

Rol van deelnemers bij projecten

Van alle RPC-leden zegt 51% betrokken te zijn bij een lopend RPC-project. Deelnemers vanuit de publieke partijen zijn vaker actief bij een lopend project dan deelnemers uit de private hoek. Dit is te zien in tabel 5.3.

Een meerderheid (57%) van de RPC-leden heeft wel eens het initiatief genomen tot de start van een project. 41% van de RPC-deelnemers zegt nooit een project zelf te hebben geïnitieerd. Dit kunnen alle soorten RPC-projecten zijn, waaronder de Keurmerk Veilig Ondernemen projecten.

Tabel 5.3. Deelname aan RPC-projecten.

Deelnemer aan lopend project	Publiek		Privaat		Kamer van Koophandel		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ja	53	54	32	37	32	68	117	51
Nee	43	44	44	51	15	32	102	44
Onbekend	2	2	10	12	0	0	12	5
Totaal	98	100	86	100	47	100	231	100

72% van de RPC-deelnemers die wel eens een project hebben gestart is zelf deelnemer aan de uitvoering van een project op het moment van het onderzoek. Deelnemers uit private partijen zijn minder actief betrokken bij projecten dan deelnemers uit de publieke sector. 37% van de private deelnemers blijkt actief te zijn bij een project tegen 54% van de deelnemers uit publieke partijen.

Lokale navolging

Zowel volgens de contactpersonen als volgens literatuur over lokale samenwerkingsverbanden is het nestelen van een project of initiatief in de lokale structuren een probleem. Het is moeilijk om de aandacht vast te houden van lokale deelnemers. Daarom is het gewenst dat projecten lokale navolging vinden en dat de projectleiding wordt overgenomen door lokale projectleiders. In de praktijk van de RPC's geldt dit voornamelijk voor de Keurmerk Veilig Ondernemen projecten.

De deelnemers van de RPC's zijn echter overwegend positief over de lokale navolging van de RPC projecten. 22% vindt dat dit voldoende gebeurt, 50% vindt dat dit enigszins het geval is. Slechts 19% vindt dat projecten onvoldoende navolging krijgen en 10% weet het niet. De meningen zijn gelijk verdeeld over de partijen en over de RPC's.

Hoeveelheid projecten en activiteiten

Een meerderheid van 55% vindt dat het RPC voldoende Keurmerk Veilig Ondernemen of andere lokale samenwerkingsverbanden heeft helpen opzetten in 2005. 30% is het daar enigszins mee eens, 10% niet. De RPC-deelnemers zijn dus overwegend positief over de hoeveelheid KVO-projecten.

44% van de RPC-leden vindt dat er voldoende andere projecten zijn gestart in 2005. 27% vindt dit enigszins en 18% vindt niet dat er voldoende andere projecten zijn gestart. De leden die negatief zijn over het aantal KVO-projecten zijn dit ook over het aantal andere projecten.

We zullen nu een viertal samengestelde indicatoren bespreken, die ontwikkeld zijn om de resultaten van de RPC's in beeld te brengen.

Resultaten van de RPC's in termen van output

Om meer inzicht te krijgen in de output van de RPC's, zijn in tabel 5.4 het aantal kortlopende, het aantal langlopende (of doorlopende) projecten, het aantal KVO en KVVU projecten, de rol die het RPC speelt bij urgente bedrijvenlocaties en de voorlichting door het RPC opgenomen.

Bij het Keurmerk Veilig Ondernemen is een onderscheid gemaakt naar RPC's die zeggen een actieve rol te spelen in KVO trajecten en de RPC's die minder met de KVO-projecten hebben te maken. De eerste groep is onder meer initiator van de projecten, heeft de partijen bij elkaar gebracht en ondersteunt de projecten. De tweede groep geeft wel informatie over het Keurmerk, maar speelt verder geen actieve rol bij het opzetten van concrete KVO-projecten. De regio's met een Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan zijn bekend bij het CCV. In één regio zijn er drie KVVU projecten, in drie regio's twee en in negen regio's loopt één KVVU traject.

De RPC's die actief zijn betrokken bij urgente bedrijvenlocaties, door bijvoorbeeld te helpen met de subsidieaanvraag, krijgen in de tabel score 3. Wanneer een RPC minder actief betrokken is bij de urgente locaties krijgt deze score 2. De regio's waar geen urgente bedrijvenlocaties zijn of waar het RPC hierbij niet betrokken is, krijgen een 0. Een zelfde soort puntensysteem is gehanteerd bij de kolom 'voorlichting'. RPC's die veel voorlichtingsactiviteiten verrichten, zoals praatjes bij ondernemersverenigingen, een uitgebreide website bijhouden en verschillende folders beschikbaar stellen, krijgen een 3. De RPC's die minstens één van deze drie voorlichtingsactiviteiten ondernemen krijgen een 2, één RPC dat pas net bestaat en niet aan voorlichting heeft gedaan krijgt een 0, de rest krijgt één punt.

De voorlaatste kolom laat de ongewogen optelsom zien van deze activiteiten. De KVO-projecten zijn in sommige regio's echter zo talrijk dat een weging in de meting nodig is. Dertig KVO-projecten in de regio betekent immers niet hetzelfde als het organiseren van 30 langlopende projecten. Daarom worden de kortlopende projecten tweemaal geteld, de langlopende projecten driemaal. Van de RPC's die niet actief betrokken zijn bij de KVO's in de regio, wordt het aantal KVO-projecten gehalveerd in de som.

Deze gewogen score is verder gestandaardiseerd door hem om te zetten naar zogenoemde z-scores. Dit zijn scores met gemiddelde 0 en standaarddeviatie 1. Een z-score geeft de afwijking ten opzichte van het gemiddelde weer.

Het is duidelijk dat met deze opsomming een globale indicatie gegeven kan worden van de output van een RPC. Hoe actief een RPC precies is bij de lopende KVO-projecten wordt in de totaalscore niet verdisconteerd en daarnaast worden in de tabel slechts aantallen gemeten, geen effecten. Ondanks dat is in tabel 5.4 te zien dat er een groot verschil is in de activiteiten per RPC. RPC's met weinig projecten, weinig KVO-trajecten in de regio en lagere scores op andere activiteiten komen een heel stuk onder de gemiddelde z-score van 0.0 uit.

Tabel 5.4. Output index van de RPC's.

RPC	Projecten		KVO		Andere activiteiten			Totaal	
	Kort	Lang	Passief	Actief	KVU	Urg. bedr. locaties	Voorlichting	Ongevoegen	Gewogen z-scores
Groep 1									
1	1	2	0	30	2	3	2	40	2.18
2	1	3	0	20	3	2	3	32	1.65
3	0	2	0	26	2	2	2	34	1.57
4	1	3	0	15	1	2	3	25	1.00
5	1	4	0	10	0	3	3	21	0.86
6	1	3	0	16	0	0	3	23	0.86
7	2	3	0	7	1	2	3	18	0.50
8	1	4	10	0	1	2	3	21	0.42
9	1	2	22	0	0	2	2	28	0.24
Groep 2									
10	3	0	0	9	2	0	2	16	-0.11
11	1	1	0	11	1	0	1	15	-0.20
12	1	1	0	8	1	2	2	15	-0.20
13	1	2	0	5	0	3	2	13	-0.20
14	1	3	9	0	1	0	1	15	-0.20
15	0	3	0	0	0	2	2	9	-0.64
16	1	3	0	0	0	0	2	6	-0.64
Groep 3									
17	1	0	0	4	1	2	1	8	-0.73
20	1	1	12	0	0	0	1	9	-0.73
18	0	1	0	5	1	0	2	9	-0.82
19	1	1	7	0	1	0	1	11	-0.82
21	0	1	0	2	0	2	2	7	-1.00
22	0	0	0	2	0	0	1	3	-1.52
23	1	0	0	0	0	0	0	2	-1.52
Totaal gem.	21	44	60	170 ¹	18	--	--	16.5	0.00

¹ Getallen gelden voor eind 2005 en begin 2006. Dit aantal verschilt van het totaal aantal KVO (bedrijventerreinen en winkelcentra) dat eerder genoemd is, omdat er in enkele regio's waar het RPC geen rol speelt bij de KVO of waar geen RPC is, enkele KVO projecten lopen.

Drie groepen

Op basis van de z-scores in tabel 5.4 zijn de RPC's ingedeeld in drie categorieën: de RPC's met een hoger dan gemiddelde output, de RPC's met een gemiddelde output en de RPC's met een lager dan gemiddelde output.

De negen RPC's die een meer dan gemiddeld hoge z-score hebben, tussen de 0.24 en 2.18 zijn in groep 1 gezet. De zeven RPC's met een z-score tussen de -0.11 en -0.64 vormen groep 2. De zeven RPC's met de laagste z-scores vormen de derde groep. De RPC's uit de eerste groep hebben veel KVO-projecten lopen, waar ze een actieve rol in spelen en hebben enkele korte en/of langlopende projecten gestart. Op basis van deze groepen wordt gekeken of er kenmerken zijn die RPC's met weinig of veel output delen en of deze kenmerken een verklaring kunnen bieden voor de verscheidenheid in activiteiten van de RPC's.

Behalve de z-scores, die een indicator zijn voor de output van het RPC in 2005, zijn er nog drie indicatoren voor succes te onderscheiden. Deze zijn met informatie uit de enquête samengesteld.

De RPC-deelnemers hebben in de enquête viermaal een rapportcijfer gegeven. Drie van deze cijfers zijn samengevoegd tot de indicator 'rapportcijfer'. Dit zijn de cijfers voor het algemeen functioneren van de RPC's, voor de publiek-private samenwerking en voor de hoeveelheid ontplooide activiteiten.

Het rapportcijfer voor het effect van de RPC-werkzaamheden op de preventie van criminaliteit en het antwoord op de vraag of men denkt dat de criminaliteit tegen het bedrijfsleven is gedaald door het RPC vormen samen een derde indicator.

Drie vragen over toename van begrip voor- en inzicht in het werk van andere deelnemende partijen, vormen samen de vierde indicator. Voordat we deze succesindicatoren gaan analyseren op samenhang met mogelijk verklarende aspecten van de RPC's, zullen we enkele andere effecten van het RPC-werk bespreken.

Resultaten in termen van perceptie van succes

We zullen nu de uitkomsten uit de enquête bespreken voor zover die betrekking hebben op de perceptie van succes.

Rapportcijfers

De deelnemers aan de RPC's zijn in de enquête, die in hoofdstuk 4 is besproken, gevraagd enkele rapportcijfers toe te kennen. Deze worden hieronder kort besproken.

Gemiddeld geven de deelnemers een 6.7 aan hun RPC, een enkeling reikt een negen of tien uit. Het hoogste gemiddelde is voor de publiek-private samenwerking binnen het RPC: een 6.9. Men is over het algemeen iets positiever over de publiek-private samenwerking dan over het aantal ontplooide activiteiten. 13% van de deelnemers geeft een 5 of lager voor de drie onderwerpen. Er zijn twee RPC's die op twee onderwerpen geen voldoende scores en één RPC dat op drie onderwerpen onvoldoende scoort.

In tabel 5.6 is te zien wat de rapportcijfers zijn als we naar de deelnemende partijen kijken. Er zijn geen opzienbarende verschillen in mening. De provincie en

Tabel 5.5. Gemiddelde rapportcijfers van RPC-leden voor de RPC's exclusief de mening van de projectleiders en secretarissen.

Rapportcijfer voor	Gemiddelde over respondenten	Aantal RPC's gemiddeld onder 5.5	N
Algemeen functioneren	6.6	3	182
PPS	6.9	1	181
Aantal ontplooide activiteiten	6.6	3	181
Gemiddeld	6.7	--	181

Tabel 5.6. Rapportcijfer voor algemeen functioneren RPC per deelnemende partij exclusief de mening van de projectleiders en secretarissen.

Partij	N	Gemiddeld rapportcijfer
Provincie	4	7.5
KvK	25	7.0
Ondernemers	45	6.8
Anders ¹	14	6.7
Politie	29	6.4
OM	16	6.4
MKB	13	6.4
Vrije beroepen	6	6.3
VNO/NCW	9	6.2
Gemeente	21	6.2
Totaal/gemiddelde	182	6.7

de Kamer van Koophandel zijn het positiefst over het RPC. Bij alle rapportcijfers liggen die van de private partijen en de Kamer van Koophandel net iets hoger dan de cijfers van de publieke partijen. Het gemiddeld private rapportcijfer is een 6.8 en het gemiddelde publieke rapportcijfer een 6.6. De gegeven rapportcijfers hangen onderling zeer sterk samen. De correlaties zijn 0.76, 0.76 en 0.66, zodat gesteld kan worden dat deze rapportcijfers min of meer hetzelfde meten.

RPC-deelnemers die negatief zijn over bijvoorbeeld de publiek-private samenhang, geven dus ook voor het algemeen functioneren van het RPC een laag cijfer. De samenhang is zodanig, dat de cijfers samen zijn gevoegd tot één schaal ($\alpha = .87$) en als een gemiddelde gebruikt bij de verdere analyse.

Effect op de criminaliteit

Het vierde rapportcijfer dat aan de RPC-deelnemers is gevraagd, gaat over het effect van het RPC op de preventie van criminaliteit.

De meningen zijn hierover iets negatiever dan de rapportcijfers die we zojuist hebben besproken: de RPC-leden geven de RPC's een gemiddelde van 6.3 voor

¹ Dit zijn partijen met drie of minder deelnemers: Koninklijk Horeca Nederland, een beveiligingsbedrijf, het onderwijs, verzekeraars, de media, douane, de brandweer en niet ingevuld.

Tabel 5.7. Effect van RPC op daling criminaliteit volgens deelnemers.

Criminaliteit gedaald	Deelnemer afkomstig van							
	Publiek		Privaat		RPC		Totaal	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ja	25	26	22	25	13	28	60	26
Enigszins	30	31	37	42	17	37	81	35
Nee	25	26	13	15	4	9	42	18
Weet ik niet	16	17	17	19	12	26	46	20
Totaal	96	100	89	100	46	100	231	10

het effect op de preventie van criminaliteit. Vier RPC's scoren gemiddeld geen voldoende. Eén RPC krijgt een acht, de andere scoren tussen de zes en de zeven. De publieke partijen zijn iets minder positief dan de private partijen. De eerste geven gemiddeld een krappe zes aan het effect van het RPC op de criminaliteit, de private partijen een 6.5. Slechts 26% van de RPC-leden denkt dat de criminaliteit tegen het bedrijfsleven is gedaald door de inspanningen van het RPC. Nog eens 35% vindt dat deze enigszins is gedaald. 18% denkt dat de criminaliteit niet is gedaald door de inspanningen van het RPC. Deze leden zijn verdeeld over alle RPC's al zijn er RPC's waar men negatiever is over het effect.

Zoals te zien is in tabel 5.7 zijn er enkele verschillen tussen publieke en private partijen. 57% van de RPC-leden afkomstig van een publieke partij denkt dat de criminaliteit wel of enigszins is gedaald, tegenover 67% van de private partijen. Deze zijn iets meer overtuigd van het effect van het RPC op de daling van de criminaliteit. Deze cijfers hangen samen met de rapportcijfer over het effect van het RPC op preventie (correlatie is 0.70). Deze twee vragen zijn samengevoegd tot de schaal 'effect op criminaliteit' ($\alpha = .85$). De waarden van deze nieuwe variabele liggen tussen de 3.5 en 5.0.

Inzicht en begrip

De vierde succesindicator gaat over begrip voor het werk van de andere partijen op het gebied van veiligheid en criminaliteit, en inzicht in dit werk. Drie vragen met een onderlinge correlatie van 0.60, 0.67 en 0.61 zijn samengevoegd tot de succesindicator 'inzicht' ($\alpha = .76$). Deze drie vragen zijn aan bod gekomen in hoofdstuk 4, in de paragraaf over samenwerking.

Resultaten en kenmerken van het RPC

We zullen nu nagaan of de resultaatindicatoren samenhangen met kenmerken van de RPC's om zodoende succes- en faalfactoren op te sporen. Om na te gaan of de verschillen tussen RPC's te wijten zijn aan toevalligheden zijn er zogenaamde p-waarden berekend. Als een p-waarde onder de 0.05 ligt is er sprake van een 'significant verschil' en staat er een * achter de waarde. Een p-waarde hoger dan 0.05 wil zeggen dat er meer dan 5% kans is dat de verschillen terug te voeren zijn op een toevallige fluctuatie. In onderzoek worden dergelijke niet significante

Tabel 5.8. RPC-budget in 2005 vergeleken met resultaten.

Totaal budget in 2005	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
0-10.000	-0.53*	5.9	3.8	2.0
10.000-25.000	-0.36	6.3	4.0	2.0
25.000-50.000	0.37	6.8	4.1	2.2
> 50.000	0.93	7.2	4.4	2.1

verschillen geïnterpreteerd als 'geen verschil'. Bij een p-waarde tussen de 0.05 en 0.10 (minder dan 10% kans dat de uitkomst toeval is) staat een + achter de waarde. Bij deze waarde wordt gesproken van 'borderline significance'¹.

Budget

De contactpersonen noemen het gebrek aan (vast) budget van het RPC vaak een knelpunt. Wanneer we de RPC-resultaten met het budget in verband brengen zien we dat er inderdaad samenhang is tussen de twee, al is deze niet erg groot. Het vaste budget dat RPC's in 2005 hadden is opgeteld bij de projectbijdragen die ze in 2005 tot hun beschikking hadden.

Hoe hoger het budget van een RPC, hoe hoger de output van de RPC's in 2005 was. Een asterix naast een waarde betekent dat de uitkomst van de hele (verticale) variabele significant is. De RPC's met een hoger budget tot hun beschikking in 2005 krijgen gemiddeld een hoger rapportcijfer dan de RPC's met minder budget en ook het gepercipieerde effect op de criminaliteit is gunstiger, maar deze effecten zijn niet significant.

Fte

Zoals te zien is in tabel 5.9, hangt de output van de RPC's significant samen met het aantal beschikbare fte van het RPC. RPC's met minder dan een dag per week (0.2fte) te besteden, hebben een z-score van -0.83. De RPC's met meer dan één fte, hebben een gemiddelde z-score van 0.92. Ook het rapportcijfer gaat geleidelijk omhoog naarmate de hoeveelheid fte toeneemt.

Tabel 5.9. Beschikbare fte voor het RPC vergeleken met resultaten.

Fte	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
< 0.2	-0.83**	6.0	3.7	2.1
0.2-0.5	-0.41	6.5	4.0	2.1
0.5-1.0	0.43	6.4	3.8	2.1
> 1.0	0.92	7.0	4.4	2.1

¹ De p-waarde betreft de relatie tussen steekproef en populatie. Omdat dit een populatieonderzoek is, zijn alle gevonden verschillen *op moment van meten* reëel, maar kleine verschillen zullen door de tijd niet blijven bestaan. De 23 RPC's eind 2005 worden zodoende beschouwd als een steekproef van de RPC's op verschillende tijdstippen.

Tabel 5.10. Projectleider en fte van projectleider per RPC vergeleken met resultaten.

Projectleider	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Geen (0.0 fte)	-0.58**	6.4	4.0	2.1
< 1 fte	0.01	6.6	3.9	2.0
≥ 1 fte	1.06	6.8	4.3	2.1

Het aantal beschikbare fte hangt dus samen met de hoeveelheid activiteiten die het RPC onderneemt en in mindere mate met de tevredenheid van de RPC-leden over het RPC.

Projectleider

RPC's met een vaste projectleider met 1 fte tot zijn beschikking hebben een output die vele malen hoger is dan die van de RPC's zonder projectleider. Dit verschil is significant. Ook zijn de RPC-deelnemers positiever over deze RPC's en is het gecorporeerde effect op de criminaliteit hoger.

Structuur van het RPC

Er zijn elf RPC's met een werkgroep en een stuurgroep, waarbij de eerste uitvoerend bezig is en de tweede strategisch. Twaalf RPC's hebben geen werkgroep/stuurgroep structuur (zie hoofdstuk 3). Binnen deze twee groepen (met stuur- en werkgroep en zonder) zijn er RPC's met een projectleider en zonder. De RPC's zonder projectleider voeren projecten uit in projectgroepjes met RPC-leden (uit de werkgroep) soms aangevuld met niet RPC-leden. Deze vier mogelijke structuren voor het RPC zijn vergeleken op de resultaatindicatoren (tabel 5.11).

Zoals we in de tabellen hierboven al hebben gezien, scoren RPC's met een projectleider hoger dan RPC's zonder, in zoverre is tabel 5.11 niet verrassend. Wat interessant is, is dat de ongedeelde RPC's een iets hogere output hebben, hogere rapportcijfers van de deelnemers krijgen en volgens de deelnemers meer effect op de criminaliteit hebben dan RPC's met een stuur- en werk groep.

Tabel 5.11. De structuur van het RPC en de resultaatindicatoren.

Structuur van het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ongedeeld RPC zonder projectleider	-0.42*	6.6	4.3	2.1
Ongedeeld RPC met projectleider	0.90	7.2	4.5	2.1
Werk- en stuurgroep zonder projectleider	-0.76	6.1	3.7	2.2
Werk- en stuurgroep met projectleider	0.25	6.3	3.8	2.0

Tabel 5.12. Stichtingsvorm van het RPC vergeleken met resultaten.

Stichtingsvorm	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ja	0.40	6.9	4.3	2.1
Nee	-0.15	6.4	4.0	2.1

Tabel 5.13. Voorzitter van het RPC uit het bedrijfsleven ja of nee vergeleken met resultaten.

Voorzitter uit het bedrijfsleven	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ja	0.30	7.0+	4.4+	2.1
Nee	-0.20	6.3	3.9	2.1

De RPC's met een stuurgroep en een werkgroep, maar zonder projectleider, komen het slechtste uit de vergelijking. De RPC's die alleen bestaan uit een groep mensen, zonder verdere indeling, plus een projectleider, komen het beste uit de vergelijking. Deze verschillen zijn significant.

Stichting

In tabel 5.12 is te zien dat RPC's die een stichtingsvorm hebben aangenomen een hogere z-score hebben dan RPC's die geen stichting zijn. Ook blijkt dat de rapportcijfers van de RPC-deelnemers iets hoger zijn voor stichting-RPC's. Ook het inzicht en het effect op de criminaliteit worden hoger ingeschat. Maar deze effecten zijn klein en niet significant.

Voorzitter uit het bedrijfsleven

Volgens verschillende projectleiders en secretarissen en ook volgens de handreiking van het NPC voor het oprichten van een RPC, is een aansprekende voorzitter uit de private sector belangrijk voor het RPC. Een goede voorzitter kan ondernemers motiveren mee te doen en kan zo het RPC helpen te activeren.

Uit tabel 5.13 blijkt inderdaad dat de outputscore van RPC's met een voorzitter uit het bedrijfsleven hoger ligt dan bij RPC's met een voorzitter uit een andere hoek (bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel, de gemeente of de provincie). Het rapportcijfer en de invloed volgens de RPC-leden op de preventie van criminaliteit hangen zelfs vrij sterk samen met het hebben van een voorzitter uit het bedrijfsleven ($p < 0.10$).

Oprichtingsjaar

In tabel 5.14 is te zien dat de twee jongste RPC's een zeer lage gemiddelde z-score hebben. Dit is naar verwachting, aangezien deze twee weinig tijd hebben gehad activiteiten te ontplooiën in 2005. Wat opvalt is dat de leden van deze twee nieuwe RPC's zeer enthousiast lijken: de inschatting van het effect op de criminaliteit en het gemiddelde rapportcijfer is hoger dan die van RPC's die meer

Tabel 5.14. Oprichtingsjaar van het RPC.

Oprichtingsjaar	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
vóór 2003	0.23	6.9	4.3	2.1
2003	-0.1	6.7	4.1	2.1
2004	0.16	6	3.7	2.0
2005	-1.1	6.4	3.9	2.2

dan een jaar bestaan. De RPC's van vóór 2003 scoren het hoogst op output maar de verschillen zijn miniem. Al met al lijken de bestaansjaren niet bepalend te zijn voor het functioneren van een RPC.

Positie van RPC-leden

In de handreiking voor het oprichten van het RPC van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC), wordt benadrukt dat het goed is als het RPC bevolkt wordt door personen met een hoge functie in hun eigen organisatie, waardoor beslissingen snel kunnen worden genomen, het juiste mandaat aanwezig is en de bijdrage van de partij gewicht heeft. De RPC-leden hebben ingevuld in de enquête wat hun functie binnen de eigen organisatie was. Deze functies zijn ingedeeld in drie groepen. Directeuren, voorzitters, burgemeesters en enkele anderen zijn bij elkaar in de groep 'hoge functionarissen' (score 3) gezet, secretarissen, managers en beleidsadviseurs in 'lagere functionarissen' (score 1). Ook bestaat er een tussen categorie (score 2). De gemiddelde score per RPC is berekend.

Uit tabel 5.15 blijkt dat er iets meer activiteiten worden ondernomen in een RPC met een meerderheid 'lager' geplaatste functionarissen. Dit is dus niet in overeenstemming met het advies uit de handreiking uit 2002 om zo hoog mogelijke figuren in het RPC plaats te laten nemen. Mogelijk speelt tijdgebrek bij de hogere functionarissen een rol.

Tabel 5.15. Positie van meerderheid van de RPC-leden vergeleken met resultaten.

RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
RPC met een meerderheid 'hoge' functionarissen	-0.28+	6.4	3.9	2.1
RPC met een meerderheid 'lagere' functionarissen	0.52	6.8	4.3	2.1

Tabel 5.16. Aantal deelnemers aan het RPC.

Aantal deelnemers aan het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
< 10	0.03	6.8	4.1	2.2
10-14	-0.14	6.3	4.0	2.0
14-18	-0.10	6.6	4.0	2.2
18 of meer	0.56	6.8	4.4	2.0

Tabel 5.17. Aantal deelnemende partijen aan het RPC (personen).

Aantal deelnemende partijen aan het RPC	z-score	Rapportcijfer	Effect op criminaliteit	Inzicht
4, 5 of 6	-0.63	6.3	4.1	2.1
7 of 8	0.05	6.6	3.9	2.1
9 of meer	0.46	6.7	4.3	2.0

Aantal deelnemers aan het RPC

Hoeveel mensen er deelnemen aan het RPC heeft geen grote invloed op de output. In tabel 5.16 is te zien dat de RPC's met de meeste deelnemers beter scoren dan de kleinere RPC's. Maar dit verschil is niet significant¹.

Aantal deelnemende partijen aan het RPC

Het aantal partijen dat deelneemt aan het RPC heeft enige invloed op de output van het RPC. De z-score is hoger voor de RPC's met meer partijen. Ook het rapportcijfer is dan hoger. Het inzicht in die andere partijen neemt volgens de deelnemers echter niet toe.

Publieke deelnemers aan het RPC

Er is geen verschil te zien tussen de scores van RPC's met een meerderheid publieke of juist private deelnemers (tabel 5.18). Het percentage publieke of private deelnemers heeft geen invloed op de output en tevredenheid van de RPC-deelnemers.

RPC's zonder ondernemers

In 18 RPC's zitten ondernemers of vertegenwoordigers van ondernemers verenigingen, in zeven niet. Op één na zitten in deze RPC's wel vertegenwoordigers van VNO/NCW en/of MKB-Nederland.

¹ Het verschil tussen -0.03 en -0.14 is te verwaarlozen.

Tabel 5.18. Percentage publieke partijen vergeleken met resultaten.

Percentage publieke deelnemers	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
35-45%	0.00	6.5	4.1	2.1
45-45%	-0.07	6.6	3.8	2.0
50-70%	0.1	6.6	4.2	2.0

Tabel 5.19. RPC's met en zonder ondernemers of plaatselijke ondernemersverenigingen (MKB-Nederland en VNO/NCW niet meegerekend).

Ondernemers deelnemer aan het RPC	z-score	Rapportcijfer	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ja	0.15	6.7	4.1	2.1
Nee	-0.43	6.1	3.8	2.1

Tabel 5.20. RPC's met en zonder de Provincie.

Provincie deelnemer aan het RPC	z-score	Rapportcijfer	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ja	0.15	6.4	3.9	2.0
Nee	-0.82	6.6	4.2	2.2

In elk RPC zit iemand van de Kamer van Koophandel. De RPC's met ondernemers hebben een hogere z-score en krijgen hogere rapportcijfers dan de RPC's zonder ondernemers (verschil niet significant).

RPC's zonder de Provincie

Er zijn zeven RPC's die een vertegenwoordiger van de Provincie als deelnemer hebben en 16 die dit niet hebben. Zoals te zien is in tabel 5.20 is de output van de RPC's mét provincie groter. Dit komt waarschijnlijk doordat vier van deze zeven RPC's een vaste subsidie van de provincie krijgen (zie hoofdstuk 3).

Zelfde doelen

Volgens theorieën over publiek-private samenwerking is het van belang dat de verschillende partijen binnen een samenwerkingsverband dezelfde doelstellingen en werkwijzen nastreven (hoofdstuk 2). In tabel 5.21 zijn de RPC's ingedeeld in drie groepen: één waarin de meerderheid hetzelfde antwoord heeft gegeven op de vraag of het RPC op een operationele of op een strategische manier werkt (de doelstelling van de samenwerking is operationeel, het opzetten van projecten, óf strategisch, beleidsmatige afstemming), één waarbij enkele antwoorden afweken en één waarbij de deelnemers binnen een RPC duidelijk verschillende doelstellingen voor ogen hebben. Daar waar men dezelfde mening over de manier van

Tabel 5.21. Doelstellingen van de RPC-leden.

Doelstellingen van de leden binnen het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Grotendeels hetzelfde	0.24	6.0	3.7+	2.1
Enigszins verdeeld	0.15	6.5	4.1	2.0
Sterk verdeeld	-0.40	6.9	4.2	2.1

werken heeft, is de z-score hoger dan waar dit niet zo is, maar dit effect is niet significant. De rapportcijfers en het gepercipieerde effect op de criminaliteit zijn echter het gunstigst bij de RPC's die sterk verdeeld zijn over de manier van werken en deze samenhangen zijn wél significant ($p < 0.10$).

Netwerken

De netwerken van de RPC's die in hoofdstuk 4 zijn besproken, hebben ook invloed op de output van de RPC's en op de mening van de deelnemers.

In tabel 5.22 is te zien dat de dichtheid van het netwerk (density) zowel vóór als ná deelname aan het RPC van invloed is. RPC's hebben meer output (z-score) als het netwerk dichter is. Ook de rapportcijfers van de RPC-leden worden hoger naarmate er een dichter netwerk bestaat.

De stappen die een RPC-lid maakt voor hij of zij bij een andere partij is, betweenness, hebben niet veel invloed op de output van het RPC (tabel 5.23). De situatie vóór deelname is niet weergegeven omdat veel deelnemers vóór deelname aan het RPC geen contact met elkaar hadden.

Tabel 5.22. Density van het netwerk vóór deelname aan het RPC.

Density vóór deelname aan het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
<0.2	-0.66	6.2	4.2	2.0
0.2-0.4	0.17	6.5	3.9	2.2
>0.4	0.47	6.9	4.1	2.1
Density ná deelname aan het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
<0.5	-0.49	6.0	3.9	2.1
0.5-0.75	0.17	6.5	4.1	2.0
>0.75	0.27	6.7	4.1	2.1

Tabel 5.23. Betweenness van het netwerk vóór deelname aan het RPC.

Betweenness ná deelname aan het RPC	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
<0.4	0.01	6.5	3.9	2.1
0.4-1.0	-0.90	6.7	4.2	2.1
>0.1.0	0.13	6.4	4.1	1.9

Samenhang tussen de resultaten en de kenmerken van de RPC's.

In onderstaande tabel is de samenhang, of correlatie, van de resultaatindicatoren en de verklarende factoren opgenomen. Te zien is of de resultaten toenemen wanneer een bepaald kenmerk toeneemt. De laatste kolom is een samengevoegde resultaatvariabele, een combinatie van de z-score, het rapportcijfer en het gepercipieerde effect op de criminaliteit.

In de tabel is nog eens te zien dat het beschikbare budget, de beschikbare fte en de aanwezigheid van een vaste projectleider sterk samenhangen met de output. Ook is er een samenhang met het rapportcijfer (niet altijd significant) en het gepercipieerde effect op de criminaliteit (niet significant), maar een samenhang met het inzicht in de werkwijze van de andere partijen doet zich niet voor. De correlaties met de samengestelde resultaatvariabele (laatste kolom) zijn steeds significant. Wanneer de fte wordt uitgedrukt in budget en wordt opgeteld bij het

Tabel 5.24. Correlatie Predictoren en resultaten.

Predictoren voor succes	Correlatie resultaten				
	z-score	Rapport- cijfer	Effect op criminaliteit	Inzicht in werk van anderen	Samen- gevoegde resultaat- variabele (α .82)
Budget	0.44*	0.51*	0.31	0.17	0.50*
Fte	0.74**	0.28	0.31	-0.03	0.54**
Projectleider	0.73**	0.28	0.20	-0.05	0.50*
Budget en fte uitgedrukt in budget	0.71**	0.46*	0.37+	0.07	0.62**
Stichting	0.24	0.24	0.25	-0.84	0.28
Vorm van het RPC	0.09	-0.2	-0.35+	-0.28	-0.15
Voorz. uit bedrijfsleven	0.14	0.39+	0.37+	0.22	0.33
Aantal deelnemers	0.23	0.15	0.14	-0.11	0.21
Aantal partijen	0.42*	0.09	0.02	-0.13	0.29
Hoog/lagere functionarissen	0.39+	0.18	0.26	0.21	0.32
Provincie deelnemer	0.12	-0.12	-0.20	-0.42*	-0.06
Ondernemers deelnemer	0.26	0.29	0.26	0.14	0.32
% publieke deelnemers	0.00	-0.02	-0.09	-0.24	-0.03
Oprichtingsjaar	-0.05	-0.23	-0.21	-0.1	-0.18
Zelfde doelen	0.15	-0.45*	-0.42*	-0.30	-0.25
Density voor	0.35	0.34	-0.02	0.23	0.29
Density na	0.34	0.34	0.09	0.30	0.32
Betweenness na	0.05	-0.08	0.04	-0.30	0.00

anderszins beschikbare budget zijn de correlaties met de resultaatindicatoren het hoogst.

Voor het overige zijn er weinig systematische samenhangen in de tabel te vinden. Wel blijkt er een positief effect te zijn van een voorzitter uit het bedrijfsleven en er is een negatieve samenhang bij de 'zelfde doelen'. Interessant genoeg komt uit deze analyse dat het rapportcijfer afneemt wanneer de deelnemers aan het RPC meer overeenkomstige ideeën over de doelstellingen hebben en ook loopt dan het gepercipieerde effect op de criminaliteit terug. Dit kan komen doordat RPC-leden die niet veel bezig zijn met het vergaderen over doelen en ideeën, tevredener zijn.

Verschillende soorten RPC's

Niet alle RPC's richten zich op het organiseren van projecten. Sommige zien zichzelf meer als publiek-privaat overlegorgaan, bedoeld om elkaar te leren kennen om zo beleid rond de veiligheid op elkaar af te stemmen. Andere RPC's zien het juist wel als hun taak zoveel mogelijk KVO-projecten op te zetten in de regio of zoveel mogelijk eigen projecten te initiëren. RPC-deelnemers aan één RPC verschillen vaak van mening over de doelstellingen die het RPC nastreeft.

In deze paragraaf wordt een poging gedaan de RPC's in te delen in vier categorieën om vervolgens te zien of er kenmerken zijn die de RPC's in deze categorieën typeren.

Categorie 1 is een groep 'geslaagde RPC's' die zowel veel activiteiten ontplooiën, als hoge cijfers krijgen van de deelnemers. Groep 2 bestaat uit RPC's met weinig output, die wél hoge cijfers kregen van de deelnemers voor de publiek-private samenwerking in het RPC en voor het RPC in het algemeen. Groep 3 zijn RPC's met lage rapportcijfers en weinig output. Dit zijn RPC's die het niet lijkt te lukken de werkzaamheden van de grond te krijgen. De laatste groep bestaat uit de RPC's die niet in deze drie groepen onder zijn te brengen¹.

Groep 1: RPC's met veel output en hogere cijfers voor PPS

De vijf RPC's in deze groep hebben veel output en hoge rapportcijfers (allemaal hoger dan gemiddeld). Het enige dat deze vijf RPC's verder met elkaar gemeen hebben, is dat ze een projectleider hebben die zich fulltime kan inzetten voor het RPC en die daarvoor door de politie is vrijgemaakt. Wat verder opvalt is dat deze vijf RPC's in 2005 een budget van 25.000 of meer tot hun beschikking hadden (al was dit voor twee RPC's geen vast jaarbudget). Verder zijn er geen overeenkomsten bij deze vijf RPC's (of zelfs maar bij vier).

¹ Deze indeling in groepen verschilt van de groepondeling in tabel 5.4, waar een indeling is gemaakt op basis van de output, de z-score, van de RPC's. De indeling hier bevat ook andere resultaatindicatoren.

Tabel 5.25. Groep 1, geslaagde RPC's.

RPC	z-score	Algemeen cijfer	Cijfer voor PPS
9	1.57	7.3	7.2
12	2.18	7.4	6.9
16	1.65	8.0	8.0
19	0.86	6.9	6.8
23	0.50	7.6	8.0
Gemiddelde alle RPC's	0.00	6.6	6.8

Tabel 5.26. Groep 2, RPC's met betere resultaten in PPS dan in termen van output.

RPC	z-score	Gemiddeld rapportcijfer algemeen	Gemiddeld rapportcijfer PPS	% dat meer inzicht in het werk van andere partijen heeft	% dat gemakkelijker contact met andere partijen heeft
13	-0.20	7.3	7.4	85	45
14	-0.11	6.4	7.3	100	45
17	-0.64	6.4	7.1	90	43
18	-0.64	6.8	7.3	100	46
21	-1.00	7.0	6.8	100	52
Gemiddelde alle RPC's	0.0	6.6	6.8	87	40

Groep 2: Wel PPS, niet veel projecten

De vijf RPC's met lage output en relatief hoge rapportcijfers van de RPC-deelnemers lijken inderdaad niet sterk gericht op projecten. Een van de vier heeft een projectleider, maar deze geeft voornamelijk leiding aan projecten die zich richten op publiek-privaat overleg. Drie van deze RPC's hebben een budget, dit budget lag in 2005 tussen de 10.000 en 35.000 euro.

Andere kenmerken van deze RPC's verschillen echter te sterk om er zinnige uitspraken over te doen (zie tabel 5.26).

Groep 3: Weinig PPS, weinig projecten

De vier RPC's met de laagste outputscore, met de laagste tevredenheid onder de leden (tussen de 2.5 en de 5.8) en lage scores op de andere twee indicatoren, zullen we nu bespreken. De twee RPC's die in 2005 zijn opgericht zijn hier niet meegenomen.

Deze vier RPC's hebben geen fulltime projectleider, wel hebben twee van hen een projectleider voor 0.6 fte of minder. De andere twee hebben tussen de 0.1 en 0.3 fte tot hun beschikking. Deze RPC's zijn geen stichting en bestaan niet langer dan drie jaar. Het jaarbudget lag in 2005 tussen de 0 en 10.000 euro. Verdere overeenkomsten in vorm, werkwijze of deelnemers zijn niet aan het licht gekomen. Wel hadden de contactpersonen van deze RPC's moeite met het bij elkaar brengen van RPC-leden, kwam men vaak niet naar vergaderingen en miste men enthousiasme voor het RPC-werk. Zoals in de gesprekken met

Tabel 5.27. Groep 3, niet geslaagde RPC's.

RPC	z-score	Algemeen cijfer	Cijfer voor PPS
2	-1.52	5.8	5.0
3	-0.82	5.6	5.6
5	-0.73	5.0	3.8
15	-0.82	5.7	5.2
Gemiddelde alle RPC's	0.00	6.6	6.8

contactpersonen vaak werd gezegd is de sfeer in een RPC een belangrijke factor. Sommige mensen werken goed samen, zijn vaak enthousiast en tonen initiatief. Dit kan bepalend zijn voor de slagvaardigheid van een RPC. Ook het charisma en de voortrekkersrol van een voorzitter of projectleider heeft een positieve invloed op het RPC. Dit zijn niet meetbare factoren die de doorslag kunnen geven of een RPC van de grond komt of niet.

Groep 4: De restgroep

Zeven RPC's (de twee in 2005 opgerichte RPC's zijn niet meegenomen in deze verdeling) passen niet in de bovengenoemde groepen. Bij deze RPC's is een van de rapportcijfers of de z-score onder het gemiddelde en lijkt de nadruk niet bovengemiddeld op publiek-private samenwerking te liggen. De groep is niet erg homogeen, zoals te zien is in tabel 5.28. Enkele RPC's hebben een hoge output en rapportcijfers rond het gemiddelde. Andere scores onvoldoende op output en onder gemiddeld bij de rapportcijfers. Deze RPC's zijn geheel verschillend van samenstelling. Het merendeel van deze RPC's bestaat uit overwegend hoger geplaatste deelnemers, het budget is tussen de 0 euro (in één geval) en 70.000 euro. Regio, voorzitter, beschikbaar fte, aantal projecten en de deelnemende partijen zijn allemaal dermate verschillend dat er geen conclusies aan kunnen worden verbonden.

De RPC's en theorieën over PPS

Naar aanleiding van bestaande onderzoeken en theorieën zijn in hoofdstuk 2 enkele factoren opgesomd die noodzakelijk worden genoemd voor een goede publiek-private samenwerking. Aangezien elk RPC een voorbeeld is van publiek-private samenwerking en we inmiddels veel kenmerken van de RPC's de revue hebben laten passeren, wordt nu gekeken of de praktijk van de RPC's overeenkomt met de theorie.

Een belangrijke voorwaarde voor geslaagde PPS is een gemeenschappelijk belang (Rovers en Bleijendaal 2003, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Van Bohemen 2005, SMVP 2006) en daarnaast dat alle partijen dit belang ook inzien en het gevoel hebben dat hun partij gebaat is bij de samenwerking (Van der Meij e.a. 2000, Rovers en Bleijendaal 2003, BFK 2003, SMVP 2006). Uit de enquête onder alle RPC-leden (zie hoofdstuk 4) blijkt dat men vaak het belang van deelname voor een andere partij groter inschat dan het belang voor de eigen partij.

5.28. Groep 4, RPC's met één minder dan gemiddeld aspect/restgroep.

RPC	z-score	Algemeen cijfer	Cijfer voor PPS
1	0.42	6.5	7.2
4	-0.20	6.2	6.3
6	-0.20	7.3	7.5
8	1.00	6.7	6.6
10	-0.20	7.0	7.1
11	0.86	6.7	6.6
19	0.86	6.4	6.6
20	0.24	6.5	7.1
Gemiddelde alle RPC's	0.00	6.6	6.8

Tabel 5.29. Belang voor de eigen partij vergeleken met resultaatindicatoren van de RPC's.

Vindt men in het RPC gemiddeld dat deelname van belang is voor de eigen partij?	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
Ja	0.17	6.8	4.2	2.1
Enigszins	-0.10	6.2	3.9	2.0
Nee	0.01	6.9	4.2	2.2

In de enquête hebben alle RPC-deelnemers verteld of ze vinden dat het RPC voor de eigen organisatie van belang is. Deze antwoorden zijn vervolgens per RPC geteld en in tabel 5.29 vergeleken met de resultaatindicatoren.

De verschillen zijn minimaal. Het is niet zo dat de resultaten beter zijn als meer RPC-leden het belang van de samenwerking voor hun eigen organisatie inzien. Wel wordt door veel contactpersonen gewezen op de rol van belangen, vooral in verband met ondernemers die met Keurmerk Veilig Ondernemen projecten mee doen. Vaak verliezen ondernemers de interesse in een project, als ze het belang voor de eigen onderneming niet inzien.

Een andere voorwaarde voor een goede PPS is dat de deelnemende partijen met ongeveer dezelfde verwachtingen de samenwerking ingaan (Terpstra en Kouwenhoven 2004, NABU 2004). Dit is niet bij elk RPC zo. Het feit dat veel RPC-deelnemers negatief zijn over de bijdragen van verschillende partijen, kan te maken hebben met uiteenlopende verwachtingen over de samenwerking. Eerder zijn de verschillende doelstellingen, een vorm van verwachtingen, besproken en vergeleken met de resultaatindicatoren van de RPC's. Hieruit blijkt dat de RPC's met verschillende doelstellingen iets hogere rapportcijfers krijgen dan RPC's met eenduidigheid over de doelstellingen. Het uitspreken van verwachtingen zal ongetwijfeld helpen om de toon binnen een RPC te zetten, maar het effect is niet terug te vinden in de resultaten van de RPC's.

Een andere voorwaarde is dat de inspanning die iedere partij levert min of meer van dezelfde orde moet zijn (Rovers en Bleijendaal 2003, Terpstra en Kouwenhoven 2004, Van Bohemen 2005). Hier wringt het regelmatig in de wereld van de RPC's, voornamelijk volgens de contactpersonen met wie is gesproken, maar ook volgens RPC-deelnemers.

Tabel 5.30. Deelnemers van het RPC dat vindt dat een partij mee zou moeten bijdragen.

Percentage deelnemers van het RPC dat vindt dat een partij mee zou moeten bijdragen	z-score	Rapportcijfers	Effect op criminaliteit	Inzicht
< 50 %	0.81	7.3	4.6	2.2
50-65 %	-0.01	6.6	4.2	2.0
65-80 %	-0.16	6.6	3.9	2.0
> 80 %	-0.13	5.9	3.7	2.1

Aan alle RPC-deelnemers is in de enquête gevraagd of ze vinden dat er een partij is die deelnemer is aan het RPC maar niet genoeg bijdraagt. Eerder zagen we al dat 66% van alle deelnemers vindt dat er een partij in het RPC zit die meer zou kunnen bijdragen (tabel 4.14).

Hier wordt gekeken naar het percentage deelnemers aan het RPC dat vindt dat minstens één partij binnen het RPC meer zou kunnen bijdragen (tabel 5.30). De RPC's waarvan minder dan de helft vindt dat er een partij is die te weinig bijdraagt, scoren beter dan de partijen waar dit percentage hoger ligt. Aan de rapportcijfers van de deelnemers is af te lezen dat men minder tevreden is over het RPC wanneer in dat RPC het idee bestaat dat er een of meer partijen zijn die te weinig bijdragen. Ook het gepercipieerde effect op de criminaliteit is een stuk hoger wanneer in het RPC het idee leeft dat alle partijen genoeg bijdragen. Geen van deze waarden is echter significant.

Deze bevindingen komen overeen met de nadruk op inzet in de literatuur.

Ook wordt gesteld dat de samenwerking inbedding moet vinden in een bestaande netwerkstructuur (NPC 2002, Ponjee 2003, Terpstra en Kouwenhoven 2004, SMVP 2006). Zoals we zagen in hoofdstuk 4 zijn de netwerken van de RPC-leden uitgebreid door deelname aan het RPC. Eerder zagen we dat RPC's waarvan de leden vóór deelname aan het RPC regelmatig contact hadden, beter scoren op output en rapportcijfers dan RPC's waar weinig contact was vóór deelname aan het RPC (tabel 5.22).

In de aanbevelingen van het NPC wordt wel gesteld dat het van belang is hooggeplaatste vertegenwoordigers bij de PPS te betrekken. Uit dit onderzoek blijkt dat men tot minder prestaties komt als men vertegenwoordigers van het allerhoogste niveau kiest.

Een laatste punt is dat de interne communicatie helder moet zijn (Rovers en Bleijendaal 2003, Van Bohemen 2005) en dat openheid belangrijk is voor een goede samenwerking. Hier hebben we geen directe gegevens over. Contactpersonen vertellen wel dat veel tijd gaat zitten in het opbouwen van een band van RPC-deelnemers onderling voor er concrete actie kan worden ondernomen. Verschillende van hen noemen communicatie van RPC-leden onderling en van de projectleider naar het RPC, als belangrijke aandachtspunten.

Al met al kan geconcludeerd worden dat er in dit onderzoek niet voor alle in de literatuur genoemde voorwaarden voor PPS ondersteuning is gevonden. Het is mogelijk dat dit komt doordat bij veel RPC's al aan de (meeste) voorwaarden voldaan is.

Knelpunten en suggesties

De mening van de deelnemers aan de RPC's hebben we in hoofdstuk 4 thematisch besproken. Aan alle RPC-deelnemers is echter ook gevraagd wat volgens hen de knelpunten zijn van het RPC en welke verbeteringen het RPC ten goede zouden komen. Bij deze vragen worden de antwoorden van alle deelnemers, dus ook die van de secretarissen en projectleiders, besproken.

Knelpunten

De meeste (81%) deelnemers kunnen wel een aspect noemen wat knelt. Volgens bijna 20% van alle RPC-deelnemers is het gebrek aan capaciteit van het RPC het grootste knelpunt. Met capaciteit wordt hier zowel menskracht als geld bedoeld. Er is een onderscheid gemaakt tussen een gebrek aan alleen geld en een gebrek aan capaciteit. Onder capaciteit zijn de antwoorden geteld die duidelijk aan een gebrek aan geld en een gebrek aan menskracht ('geld en tijd') refereerden. Daar waar alleen een gebrek aan (structureel) budget wordt genoemd is het knelpunt geteld als 'financiering'.

9% van de deelnemers vindt dat het gebrek aan inzet van een of meer partijen een knelpunt is voor het RPC. 7% noemde specifiek het gebrek aan inzet van de ondernemers, binnen en buiten het RPC en de freeriders: ondernemers die meeliften bij een project dat wordt getrokken door anderen.

Het gebrek aan lokaal draagvlak en de continuïteit van projecten wanneer het RPC deze uit handen geeft, is voor 7% van de deelnemers een knelpunt. Wanneer een project niet wordt overgenomen door lokale ondernemers, gemeenten en anderen partijen, twijfelen de deelnemers aan het nut op langere termijn van hun inspanningen.

Tabel 5.31. Knelpunten volgens RPC-deelnemers.

Knelpunt	N	%
Capaciteit	50	19.5
Financiering	24	9.0
Inzet partijen	23	9.0
Ondernemers en freeriders	18	7.1
Draagvlak en continuïteit	18	7.1
Log	17	6.6
Slagvaardigheid	13	4.7
Samenstelling ¹	11	4.3
Bekendheid	10	3.9
Projecten en onderwerpen	9	3.5
Belangen	7	2.7
Gevoel van urgentie ontbreekt	5	2.0
Anders ²	9	3.5
Geen knelpunt ingevuld	47	18.4
Totaal	259	100

¹ Waarvan 3x het mandaat van de deelnemers.

² 3x 'Er is gebrek aan alles', 1x 'geen helderheid', 1x 'gebrek aan statistische gegevens', 1x 'enkele leden dragen alles', 1x 'probleem met de voorzitter', 1x 'terugtrekken van de politie'.

Bijna 7% van de deelnemers vindt dat het RPC te log is. Men vindt dat er teveel gepraat wordt, dat de bureaucratie van het RPC initiatieven tegenhoudt en dat het vergaderen remmend werkt. 5% noemt ook het gebrek aan slagvaardigheid van het RPC als knelpunt.

Slechts 4% heeft problemen met de samenstelling van het RPC. De helft vindt deze te breed, de andere helft vindt het een te smalle samenstelling waardoor het RPC niet representatief genoeg is. 4% vindt het een knelpunt dat het RPC te onbekend is en dat ondernemers het daarom (nog) niet genoeg weten te vinden. 4% vindt het vinden van aansprekende projecten een knelpunt terwijl 3% last heeft van tegenstrijdige belangen of te veel eigen belangen binnen het RPC.

Enkele malen werd opgemerkt dat de deelnemers in het RPC het gezamenlijke belang moeten nastreven en er niet zitten voor zichzelf. 2% van de RPC-deelnemers vindt dat er een gevoel van urgentie met betrekking tot criminaliteit en veiligheid ontbreekt in de regio.

Ruim 18% van de RPC-leden wist geen knelpunt te noemen. 3% hiervan zei te kort lid te zijn van het RPC om hier iets over te kunnen zeggen.

Suggesties

Net als knelpunten wisten de meeste RPC-leden (70%) ook enkele verbeterpunten te noemen die het werk van het RPC ten goede zouden kunnen komen. Voor een deel lopen deze verbeteringen parallel aan de genoemde knelpunten. Zo noemen veel RPC-leden een gebrek aan capaciteit, aan zowel menskracht als financiering als grootste knelpunt en 21% ziet dan ook een toename aan vast budget en een toename aan capaciteit als verbeterpunt.

13% van de deelnemers wil dat het RPC concreter te werk gaat. Regelmatig antwoorden RPC-leden dat er minder gepraat moet worden en meer actie met worden ondernomen binnen het RPC. Dit is een verbeterpunt waar de RPC's

Tabel 5.32. Suggesties van RPC-deelnemers.

Verbeterpunt	N	%
Concretere acties en resultaten, minder overleg	31	12.7
Meer (vast) budget	29	11.9
Capaciteit (menskracht en financiën)	21	8.6
Inzet van deelnemers	16	6.6
Ondernemers meer betrekken	13	5.3
Bekendheid vergroten	11	4.5
Vaker samenkomen/ actiever RPC	11	4.5
Gezamenlijke doelen helder krijgen	10	4.1
Professionelere structuur/vaste projectleider	8	3.3
Andere samenstelling/ andere voorzitter	5	2.0
Meer adviseren dan initiëren	4	1.6
Analyse van criminaliteit en monitoring van resultaten	4	1.6
Anders ¹	12	4.9
Geen verbeterpunt ingevuld	69	28.3
Totaal	244	100

¹ 2x continuïteit beter waarborgen, 2x betere rol CCV, 2x meer steun landelijke overheid, 6x ideeën (zie tekst).

zonder externe hulp of financiering aan kunnen werken. 2% wil daarentegen juist dat het RPC meer advies gaat geven en minder projecten zelf gaat initiëren.

Een toename aan inzet van de RPC-deelnemers wordt als mogelijke verbetering genoemd door 7% van de deelnemers. 5% vindt bovendien dat het goed zou zijn als het RPC vaker bij elkaar zou komen. 5% zou het een verbetering vinden als het RPC bekender zou zijn.

4% wil het gezamenlijke doel helder krijgen en denkt dat dit het RPC ten goede zou komen. 3% wil graag een professionelere structuur van het RPC en een enkeling zegt daarbij dat een vaste projectleider wellicht uitkomst zou bieden.

2% zou een andere samenstelling van het RPC een verbetering vinden, of denkt dat een andere voorzitter wellicht goed zou zijn.

Zes RPC-leden opperen ideeën ter verbetering die niet in bovenstaande categorieën vallen. Eén RPC-lid wil een aansprekende, actieve bestuurlijke kern binnen het RPC die in staat is initiatieven te meten, veel partijen te betrekken en geld te genereren. Een ander wil per regio de 'driehoek' en het RPC samenvoegen tot een orgaan bestaande uit vijf vertegenwoordigers met de grootste gemeente, het OM, de politie, het bedrijfsleven en de lokale bevolking. Weer een ander wil meer politiecapaciteit voor criminaliteit tegen het bedrijfsleven. Wat verder werd genoemd is een intern onderzoek of het RPC echt nodig is, een fiscale maatregel voor bedrijventerreinen en samenwerking met een vakgroep criminologie of met het WODC.

Samenvatting

Het effect van de inspanningen van de RPC's zou een daling van de criminaliteit moeten zijn. Het is niet mogelijk een duidelijke daling van de criminaliteit door het RPC-werk te kunnen vaststellen, het effect van preventieve maatregelen is immers lastig meetbaar. Toch zijn er enkele succesindicatoren ontwikkeld op basis van de ondernomen activiteiten en de mening van RPC-leden.

De projectleiders en secretarissen merken de effecten van het RPC-werk. Men vindt dat de RPC-deelnemers elkaar gemakkelijker weten te vinden in het dagelijks werk en men merkt vaak een toename in de interesse van ondernemers voor preventie.

Als het aantal kortlopende, het aantal langlopende projecten, het aantal KVO en KVVU projecten, de rol die het RPC speelt bij urgente bedrijvenlocaties en de voorlichting door het RPC bij elkaar worden opgeteld, blijkt er een flink verschil in de ontplooiende activiteiten van de verschillende RPC's in 2005.

Volgens 66% van de deelnemers is de aangiftebereidheid van ondernemers (enigszins) toegenomen door het RPC. Meer dan de helft van alle deelnemers vindt dat de ondernemers in de regio niet voldoende op de hoogte zijn van het RPC. De deelnemers vinden wel dat het RPC voldoende aan voorlichting doet.

Een meerderheid van de RPC-leden heeft wel eens het initiatief genomen tot de start van een project. Anders dan enkele projectbegeleiders, zijn de RPC-deelnemers overwegend positief over de lokale navolging van de RPC projecten.

De RPC-leden hebben in de enquête viermaal een rapportcijfer gegeven. Dit zijn de cijfers voor het algemeen functioneren van de RPC's, voor de publiek-private samenwerking en voor de hoeveelheid ontplooiende activiteiten. Het cijfer is

gemiddeld een 6.7. Drie van deze cijfers zijn samengevoegd tot een indicator. Behalve het gemiddelde rapportcijfer is er een resultaatindicator samengesteld (van onderling correlerende variabelen) over het effect van het RPC op de preventie van criminaliteit en over toename van begrip voor het werk van andere deelnemende partijen.

Deze drie indicatoren op basis van de meningen van RPC-leden en de gewogen som van de activiteiten zijn geanalyseerd op samenhang met verschillende verklarende aspecten. De samenhang tussen de verschillende resultaat-indicatoren en de hoeveelheid beschikbare fte die een RPC ter beschikking heeft is significant. Hoe meer fte een RPC tot de beschikking heeft, hoe hoger de output en hoe tevredener de RPC-leden. Ook het budget heeft invloed op de resultaatindicatoren, zij het in minder sterke mate. De RPC's zonder projectleider scoren op verschillende vlakken minder hoog dan RPC's met een projectleider. Ook de deelnemers noemen als knelpunt vaak het gebrek aan middelen en menskracht.

Er zijn verschillende soorten RPC's te onderscheiden: RPC's met succes in het ontplooiën van activiteit en met positieve deelnemers, RPC's met een toename van de publiek-private samenwerking en weinig activiteit, RPC's met weinig activiteit en met ontevredenheid over de samenwerking, en een restgroep.

Voor de RPC's lijkt het, op basis van theorieën over publiek-private samenwerking, goed als alle partijen dezelfde inspanningen leveren voor een goede samenwerking. Hier schort het stevig aan bij de meeste RPC's.

Hoofdstuk 6

Conclusie en aanbevelingen

In dit evaluatieve onderzoek is nagegaan wat Regionale Platforms Criminaliteitsbeheersing doen en hoe de publiek-private samenwerking binnen de RPC's gestalte heeft gekregen. Aan de hand van de verzamelde en geanalyseerde gegevens is een beeld van de RPC's gegeven en er zijn enkele succes- en faalfactoren aan te wijzen. Een samenvatting van het rapport is aan het begin van dit rapport te vinden, uitgebreidere samenvattingen per hoofdstuk staan aan het eind van ieder hoofdstuk, dit hoofdstuk beperkt zich tot een conclusie en aanbevelingen. Al bij aanvang van het onderzoek bleek dat de eerste onderzoeksvraag naar de effectiviteit van de RPC's moeilijk te beantwoorden is door een gebrek aan meetbare resultaten (monitoring). Daarom is de nadruk gelegd op de ondernomen activiteiten en op de mening van de RPC-deelnemers.

Positieve punten

De RPC's initiëren projecten en brengen partijen binnen het RPC dichter bij elkaar. Dit gebeurt meestal met een klein budget door de inzet van enthousiaste projectleiders en secretarissen en van deelnemers die per jaar een aantal uren steken in de uitvoering van het RPC-werk. Deze deelnemers zeggen dat ze elkaar beter hebben leren kennen door deelname aan het RPC en hierdoor begrijpen ze het werk van andere partijen op het gebied van veiligheid en criminaliteit beter. Bovendien is men bewuster geworden van veiligheidsaspecten van het eigen werk, wat weer wordt uitgedragen naar collega's en ondergeschikten. Dit duidt op een zekere inbedding van aandacht voor veiligheid in de organisaties van de partners aan het RPC's. De RPC's dragen daarnaast duidelijk bij aan een dichter netwerk tussen de veiligheidspartners.

Sommige RPC's zijn succesvol bezig met het uitzetten van projecten en het samenbrengen van partijen. Enkele andere RPC's richten zich meer op het bewerkstelligen van publiek-private afstemming op een hoger niveau. Dit kan samenwerking binnen of buiten het RPC vergemakkelijken. Daarnaast kan

dergelijke afstemming normerend werken, in de zin dat de partners in de PPS van elkaar leren wat als acceptabel beschouwd kan worden en wat niet¹.

Al met al kan geconcludeerd worden dat de RPC's met zeer bescheiden middelen een aantal positieve ontwikkelingen in gang hebben gezet. Daarmee voldoen ze in redelijke mate aan de verwachtingen van een publiek-privaat samenwerkingsverband dat als doel heeft door samenwerking criminaliteitspreventie mogelijk te maken.

Negatieve punten

Enkele RPC's lukt het niet om van de grond te komen. Deelnemers aan deze RPC's zijn ontevreden over de samenwerking en over de effectiviteit van het RPC dat bovendien weinig projecten initieert. Dit kan komen door het ontbreken van een gevoel van urgentie, waardoor men de noodzaak tot samenwerking niet inziet, maar ook door een gebrek aan menskracht.

Over het algemeen zijn enkele partijen een stuk minder actief dan anderen partijen. Door de trekkende en initiërende rol van zowel Kamer van Koophandel als politie is er weinig balans in de inbreng van de partijen in de RPC's. Op de langere termijn kan deze scheefgroei initiatieven ondermijnen. Bovendien maakt dit de RPC's kwetsbaar, want wanneer een van de actieve partijen zich zou terugtrekken, valt er veel weg. Het valt op dat gemeenten en ondernemers achter blijven wat betreft de inzet voor de RPC's.

Voor eigenlijk alle RPC's geldt dat de resultaten van het eigen werk nauwelijks worden gemonitord. Alleen bij de Keurmerk Veilig Ondernemen projecten wordt vaak een daling van de criminaliteit gemeten. Voor enkele andere RPC-projecten is dit wellicht ook haalbaar. Het bijhouden van resultaten van projecten kan motiverend werken en is om die reden bijzonder belangrijk. Enkele RPC's hebben de aanzet gegeven tot een criminaliteitsmonitor voor de regio, die door (jaarlijkse) herhaling een mogelijke verandering in de criminaliteit zichtbaar kan maken.

Succes- en faalfactoren voor een effectief RPC

De hoeveelheid beschikbare fte is de meest invloedrijke factor voor de hoeveelheid activiteiten van een RPC, vooral wanneer deze gekoppeld is aan een vaste projectleider. Het budget heeft ook effect op de activiteiten van de RPC's, maar dit effect is minder groot. De aanwezigheid van een projectleider is ook van belang omdat concrete werkzaamheden de resultaten van het RPC en de tevredenheid van de RPC-deelnemers verbeteren.

'Ongedeelde RPC's', zonder verdeling in een stuurgroep en een werkgroep, scoren op alle vlakken iets beter dan RPC's die wel een dergelijke indeling hebben. Een vaste structuur in de vorm van een stichting en/of een projectleider bevordert de prestaties van het RPC. RPC's waaraan vooral hoge functionarissen deelnemen, hebben minder resultaat dan andere RPC's. RPC's met een voorzitter uit het bedrijfsleven hebben ook meer resultaat. De afwezigheid van bepaalde partijen lijkt niet cruciaal voor het functioneren van een RPC, al missen enkele

¹ Dit belangrijke effect komt men in de literatuur niet tegen. Er werd op gewezen door een informant in een laat stadium van het onderzoek.

deelnemers de Provincie. Het valt op dat de vrije beroepen een marginale rol spelen in de RPC's.

Veronderstellingen in de literatuur over gemeenschappelijke belangen, over overeenkomstige verwachtingen en doelstellingen konden in dit onderzoek niet bevestigd worden. Het belang van inbedding in de lokale structuur en het belang van een evenwichtige inzet van alle partners dat uit de literatuur naar voren komt, sluit aan bij de onderzoeksresultaten. Vooral persoonlijke inzet en enthousiasme lijken van groot belang voor de resultaten van een RPC.

Aanbevelingen

Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek zijn enkele aanbevelingen te geven.

Algemeen: Het is zinvol de RPC's in stand te houden. Al loopt niet alles even gestroomlijnd, er gaat weinig geld in om en de afgelopen jaren zijn de werkzaamheden van de RPC's toegenomen. Misschien is het niet nodig vast te houden aan het idee van een landelijke dekking. Als het niet lukt in een regio een RPC van de grond te krijgen, is er misschien nu eenmaal niet zo veel behoefte aan een RPC.

De roep om *best practises* en tips voor succesvolle projecten met enthousiaste ondernemers is groot. Dit onderzoek is niet bedoeld om met ideeën hieromtrent te komen. Aangezien veel RPC's deze behoefte hebben, verdient het aanbeveling dat zij hun meest geslaagde project(en) beschrijven en op een website plaatsen.

Deelnemers: Bij de keuze van deelnemers gaat het niet om de bekendste namen of de hoogste functies, dit kan zelfs averechts werken zo blijkt uit het onderzoek. Invloed binnen de eigen organisatie, een mandaat om beslissingen te nemen en vooral tijd en zin om zich in te zetten zijn van belang. Een voorzitter uit het bedrijfsleven werkt motiverend en leidt tot meer resultaat.

Deelnemende partijen: Meer deelnemende partijen leveren iets betere resultaten op. Het is belangrijk dat er ondernemers in het RPC zitten. Vooral de gemeenten en de ondernemers, die beide baat kunnen hebben bij samenwerking, zouden meer energie en geld kunnen steken in het werk van de RPC's.

Geluiden vanuit de verzekeringswereld doen vermoeden dat de regionale verzekeringsmaatschappijen misschien warm gemaakt kunnen worden voor het RPC-lidmaatschap. Deze maatschappijen hebben een belang bij veilig ondernemen.

Vorm: Een tweedeling (in een stuurgroep en een werkgroep) komt de slagvaardigheid van een RPC niet ten goede. Een stichting oprichten voor de uitvoering van het RPC-werk blijkt in de praktijk goed te werken maar is geen noodzakelijke voorwaarde voor een goed functionerend RPC.

Financiën: Er wordt soms naar de nationale overheid gekeken voor het oplossen van financiële problemen, terwijl de RPC's regionale initiatieven zijn. Er zit veel geld aan tafel bij een gemiddeld RPC en deelnemende partijen zouden een

vast bedrag per jaar aan het RPC kunnen afstaan. Daarmee wordt het werk van het RPC minder vrijblijvend.

Projectleider: Een vaste projectleider met meer dan een halve fte tot zijn beschikking is cruciaal voor een RPC. Niet alleen kan hij of zij actief projecten initiëren, contacten bijhouden en aanspreekpunt zijn, het betekent ook dat de RPC-deelnemers (met volle agenda's) geen projecten hoeven te plannen, maar zich kunnen beperken tot het leveren van kennis, budget en contacten.

Monitoring: Het verdient aanbeveling de resultaten van de afzonderlijke projecten veel actiever te monitoren. Resultaten hoeven niet per se een daling van de criminaliteit te zijn. Ook praktische gegevens (hoeveel convenanten zijn er ondertekend, hoeveel folders zijn er aangevraagd, hoeveel ondernemers zijn er bij een bijeenkomst, hoeveel gemeenten hebben het beleid aangepast) kunnen motiverend werken.

Summary

In the Netherlands¹ 23 Regional Platforms of Crime control (RPC) are active. RPCs are collaborations of public and private parties, including among others small and large entrepreneurs, the Chamber of Commerce, the police and the local government. The platforms focus on the prevention of crimes against businesses.

Each RPC is different and not all RPC's are equally successful. The Ministry of Justice, wanted the RPC's to be evaluated. This evaluative research investigates the functioning of the RPCs as well as aspects of the platforms that contribute to their success or failure.

Methods

In order to gain insight into the functioning of the RPC's and to discover the differences between them, information was gathered in several ways; through a literature search, written sources on the RPCs, interviews and a questionnaire. Thirty interviews were held with contacts of each RPC and with several other people concerned. The questionnaire was sent to all 351 members of the Dutch RPCs, with a response rate of 70%.

RPC in practice

The initiative to start a RPC in a given area is almost always taken by the Chamber of Commerce and/or the police. These parties both send two participants to the platform. An average RPC also includes two representatives from the local authority, a representative from the Public Prosecution Service, a representative from national organisations representing business interests (MKB and VNO/NCW) and four local entrepreneurs or representatives of local associations of entrepreneurs. There generally is a balance of parties representing public and private interests.

The participants in the RPCs generally have high positions in their own organisation. Participants spend between 1 and 5 hours a month on their RPC membership. RPC chairmen spend slightly more time on the project. There is not much difference between the parties in the time spent on the RPC.

New RPCs receive a 10.000 euro subsidy from the Ministry of Justice. Apart from this, they have no structural income and none of the platforms ask for a fixed contribution from their members. Most receive contributions from some parties, either for a specific project or for general use. Twelve RPCs have a permanent project manager, ten of whom have been detached for 0.4 fte or more by the police for their RPC-work. All platforms have a part-time secretary (0.05 – 0.2 fte). The majority of secretaries have been provided by the Chamber of Commerce.

Each RPC is involved with up to six projects, combined with several other activities such as providing information to entrepreneurs. Many of the projects that started in 2005 are about supplying information on crime prevention to local entrepreneurs. At the start of 2006 around 245 Certificates of Safe Enterprise were being obtained. In these projects shopping centres or industrial areas become safer

¹ As of januari 1st 2006.

through the cooperation of public and private parties. The RPC gets the partners together and facilitates the process for these projects.

The RPC according to the participants

The goal of the RPCs is a fall in crime against entrepreneurs, but the effects of preventive measures are difficult to measure and there are only a few RPCs who systematically collect data on local crime. The opinion of the participants is therefore counted as an indicator of result in the present research.

According to most participants the main goal of the RPC is to cooperate in a public-private setting. Benefits from these activities have been widely noticed; many parties have developed a greater understanding of other parties in the cooperation and have gained more insight into their work. Moreover network structures have appeared that did not exist before they participated in the RPC. This becomes clear from a network analysis that has been conducted on each RPC. In interviews project managers and secretaries pointed out that entrepreneurs have furthered their interest in prevention due to RPC-activities. As far as the public-private cooperation is concerned the RPCs appear to bring parties closer together. Over half of the participants think that the police, local government and associations of local entrepreneurs gain the most from the RPC-cooperation.

Factors for success and failure

In the present research four general indicators of success have been created based on the number of activities undertaken by the RPC and the opinion of the RPC participants. These indicators have been analysed on several explanatory aspects.

The amount of fte available to a RPC appears to be the most influential factor for the number of activities an RPC undertakes, especially when combined with a permanent project manager. Budget does have an influence on the results of the RPC, but not as much as fte. RPCs that do not have subdivisions of 'working groups' and 'steering committees' have better results than those that do. RPCs seem to benefit from a solid structure such as a foundation and/or a project manager. Those RPCs that are made up of a majority of high ranking participants function slightly less well than RPCs with a majority of lower ranking members. RPCs chaired by a local businessman have better results in terms of output and the participants are more contented. The absence of certain parties does not appear to be crucial for the success of an RPC, though some participants do mention missing the provincial authorities in the RPC. Strikingly, lawyers and notaries play a very limited role in the cooperation.

Conclusion

By and large the picture that appears of the RPCs is not a negative one even though the effect of the RPCs is hard to trace due to the lack of monitoring of their activities. In particular the public-private cooperation is reasonably successful and those who participate as project managers and secretaries of different parties are positive about them. The insight parties gained into the work of other parties is also a positive result. With a small budget, RPCs have undertaken significant activities in the area of crime prevention. A few RPCs lag

behind, both in terms of activity and insight. These RPCs have hardly any fte available and lack the commitment of certain parties.

Generally it can be said that the local authorities and entrepreneurs in the cooperation seem to lack the necessary commitment.

Bijlagen

Bijlage 1. Deelvragen uit de startnotitie

Beleidsdoelen en theorieën

1. Op basis van welk beleidsdoel zijn de RPC's in het leven geroepen?
2. Aan welke noodzakelijke voorwaarden zouden RPC's moeten voldoen willen ze een bijdrage kunnen leveren op basis van de theorieën uit de literatuur?
3. Wat verstaat men onder integraal veiligheidsbeleid en hoe verhoudt dit beleid zich tot RPC's?
4. Wat zijn de taakopvattingen van gemeente en politie met betrekking tot veiligheid en in hoeverre zijn deze aan het veranderen onder invloed van integraal veiligheidsbeleid en het Veiligheidsprogramma Plus?
5. Hoe verhouden de RPC's zich in theorie tot het Keurmerk Veilig Ondernemen en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan?

Organisatie/inrichting RPC:

1. Wanneer is het RPC opgericht? Wie heeft het initiatief daartoe genomen?
2. Welke partijen zijn vertegenwoordigd in een RPC?
3. Hoe is een RPC georganiseerd resp. gepositioneerd in de regio? Op strategisch, tactisch en/of operationeel niveau?
4. Hoe is de rolverdeling binnen een RPC en hoe zijn de functies van voorzitter en secretaris en/of projectleider belegd (organisatie/functie/ aantal uren/betaald)?
5. Welke rechtsvorm wordt gehanteerd (stichting of gebruik bestaande organisatie?)
6. Waar is het secretariaat van een RPC gehuisvest (politie, KvK, gemeente of anderszins) en wat heeft dat voor consequenties?

Financiering

7. Hoe en door wie is een RPC gefinancierd (bedragen/partijen)?
8. Welke financieringsbehoefte is er?

Samenwerking met bedrijfsleven

9. Welke samenwerkingsverbanden zijn in de regio gerealiseerd?
10. Hoe worden de ondernemers betrokken bij het realiseren van projecten en wat zijn de knelpunten?

Samenwerking met gemeenten en politie

11. Hoe is de samenwerking met de individuele gemeenten in de regio met het RPC vorm en inhoud gegeven?
12. Hoe is de samenwerking met de politieregio's vorm en inhoud gegeven?
13. Zijn er in de gemeentelijke plannen integrale veiligheid projecten op het gebied van veilig ondernemen opgenomen? Denk aan het Keurmerk Veilig Ondernemen en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan?
14. In hoeverre stimuleren RPC's gemeenten om projecten op gemeentelijk/ wijkniveau uit te voeren?

Communicatie

15. Hoe geeft een RPC vorm en inhoud aan communicatie met gemeenten, politie en bedrijfsleven?

Projecten

16. Welke activiteiten/projecten zijn/worden door RPC's ondernomen? Welke, hoeveel, wat is de prognose voor 2005/2006?
17. Wie neemt het initiatief voor het starten van projecten (gemeente, politie, Kamer van Koophandel, RPC?)

Terugdringen van criminaliteit

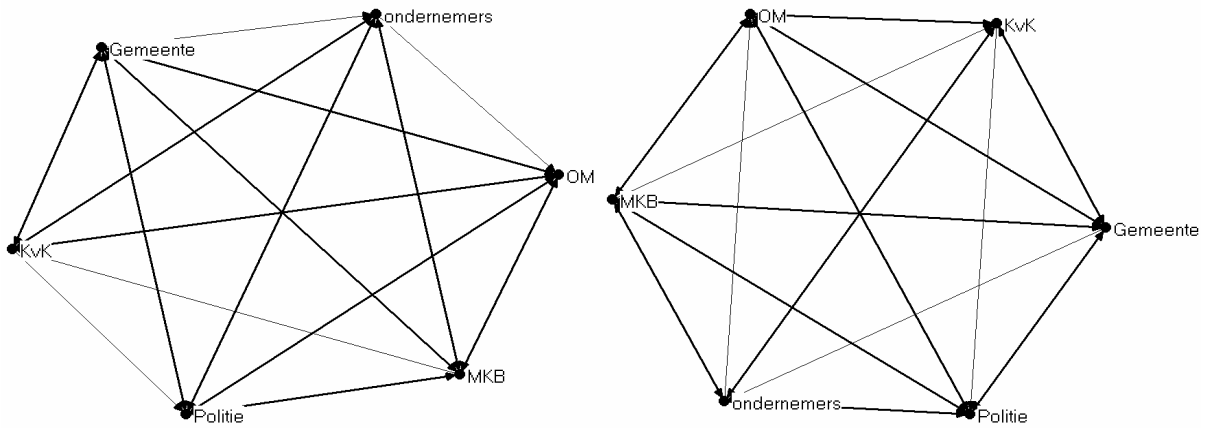
18. Hoe wordt, in navolging van de eerste doelstelling van het NPC, gebruik gemaakt van monitoring om in kaart te krijgen of het doel van een reductie van de criminaliteit tegen

het bedrijfsleven met 20% wordt gehaald?

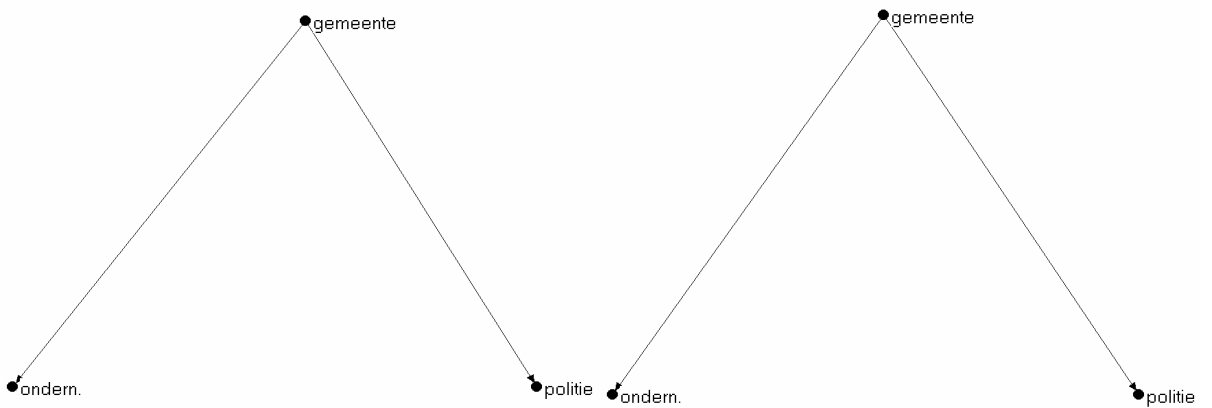
19. Is het mogelijk op grond van deze monitoring de bijdrage van de RPC aan het terugdringen van de criminaliteit tegen het bedrijfsleven weer te geven in cijfers en/of percentages? Zo niet, welke signalen krijgt men dan daaromtrent?
20. Wat kan er gezegd worden over knelpunten in het monitoren van het terugdringen van de criminaliteit met 20% per 2008.

Bijlage 2. Netwerken van de RPC's.

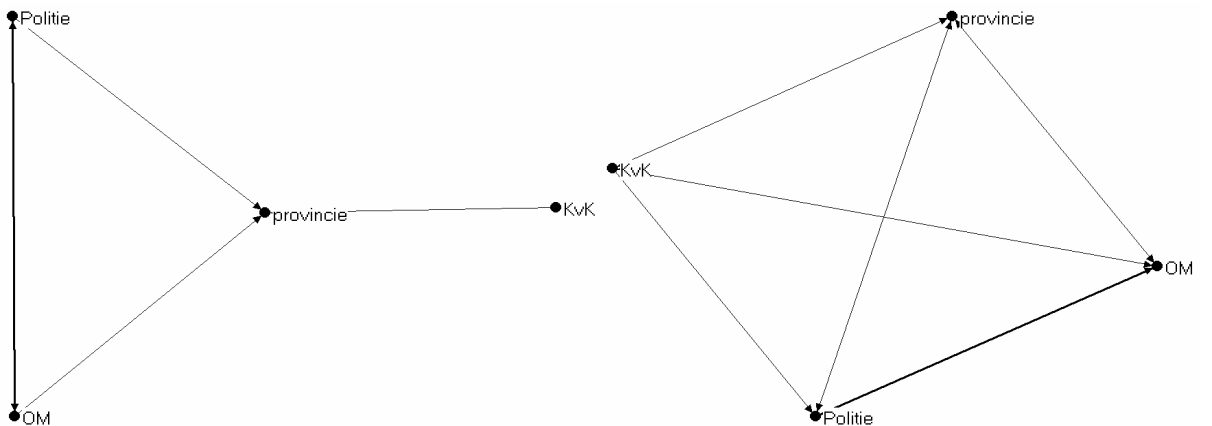
Figuur 1. Netwerk van deelnemers aan RPC 1 vóór en na deelname.

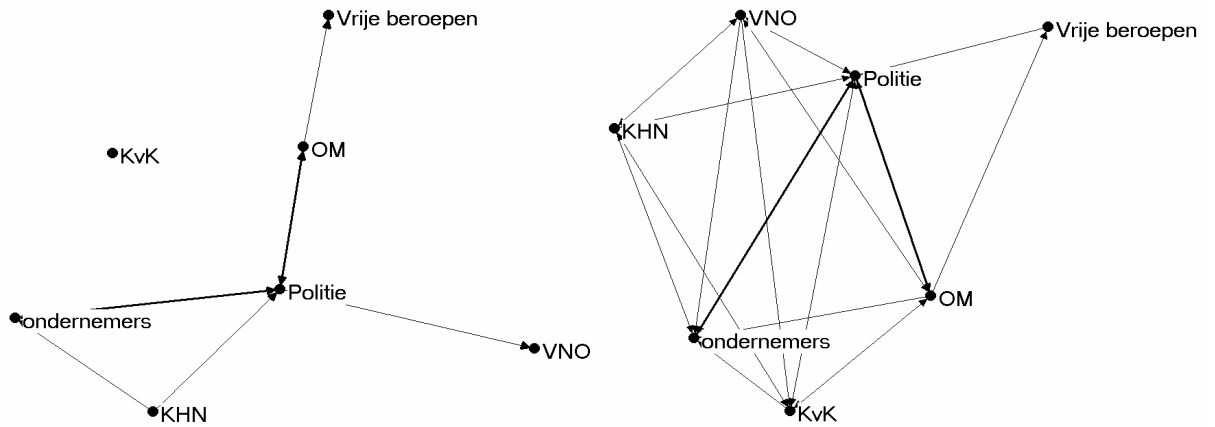
Figuur 2. Netwerk van deelnemers aan RPC 2 vóór en na deelname.

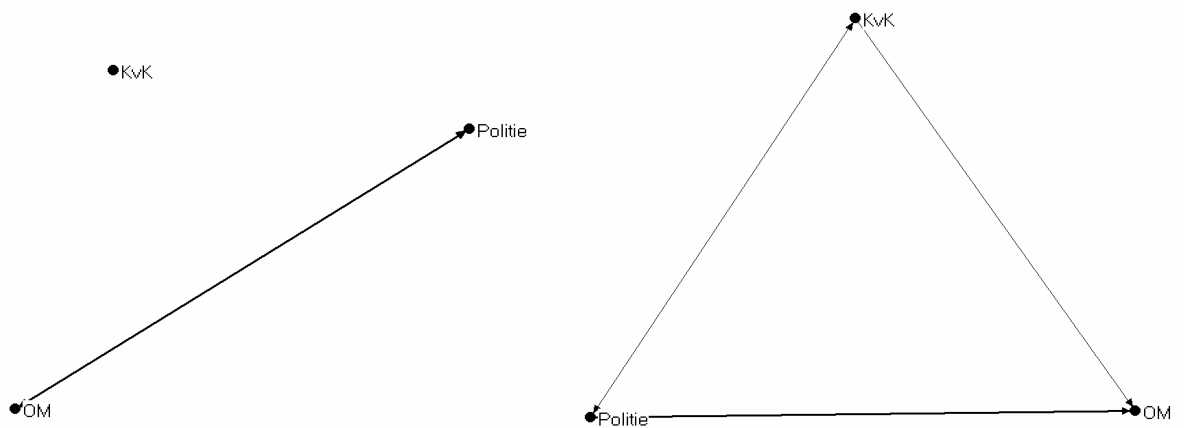
Figuur 3. Netwerk van deelnemers aan RPC 3 vóór en na deelname.

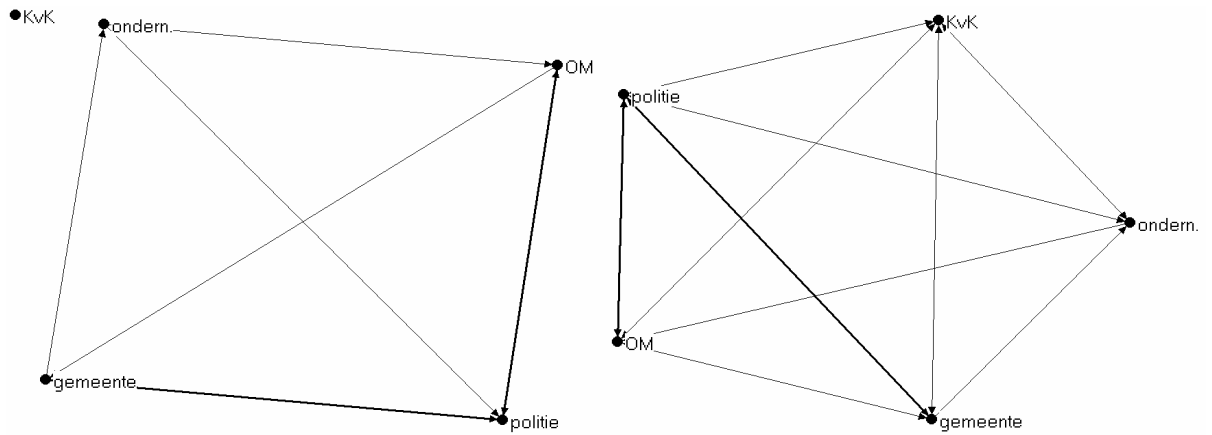
Figuur 4. Netwerk van deelnemers aan RPC 4 vóór en na deelname.

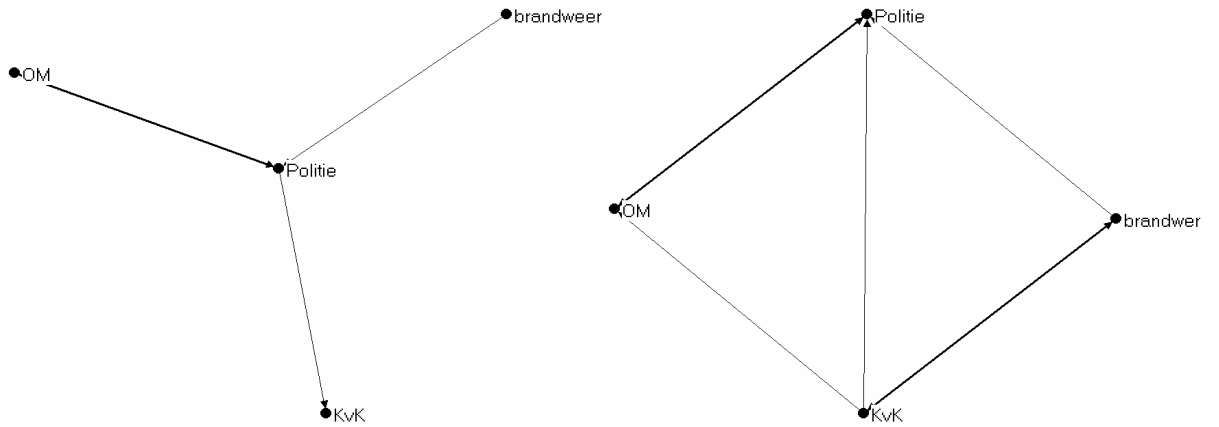
Figuur 5. Netwerk van deelnemers aan RPC 5 vóór en na deelname.

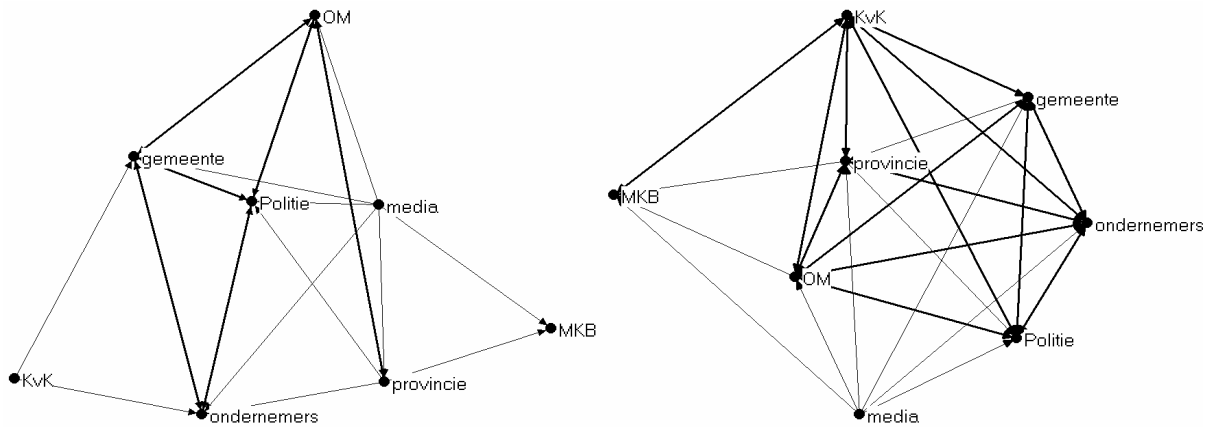
Figuur 6. Netwerk van deelnemers aan RPC 6 vóór en na deelname.

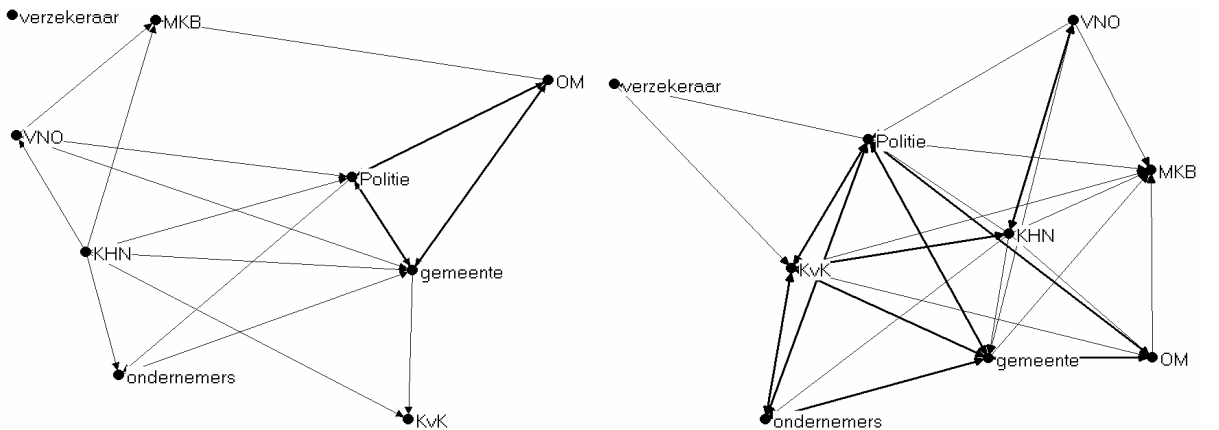
Figuur 7. Netwerk van deelnemers aan RPC 7 vóór en na deelname.

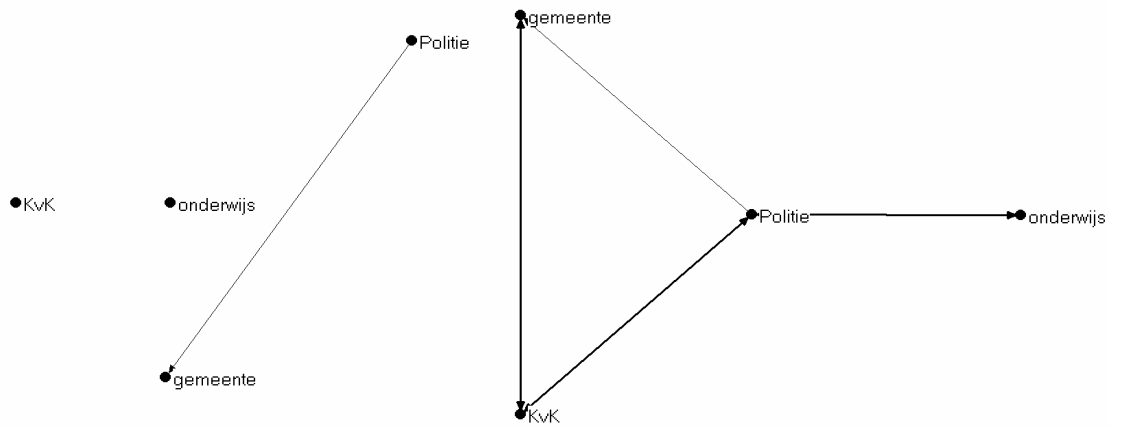
Figuur 8. Netwerk van deelnemers aan RPC 8 vóór en na deelname.

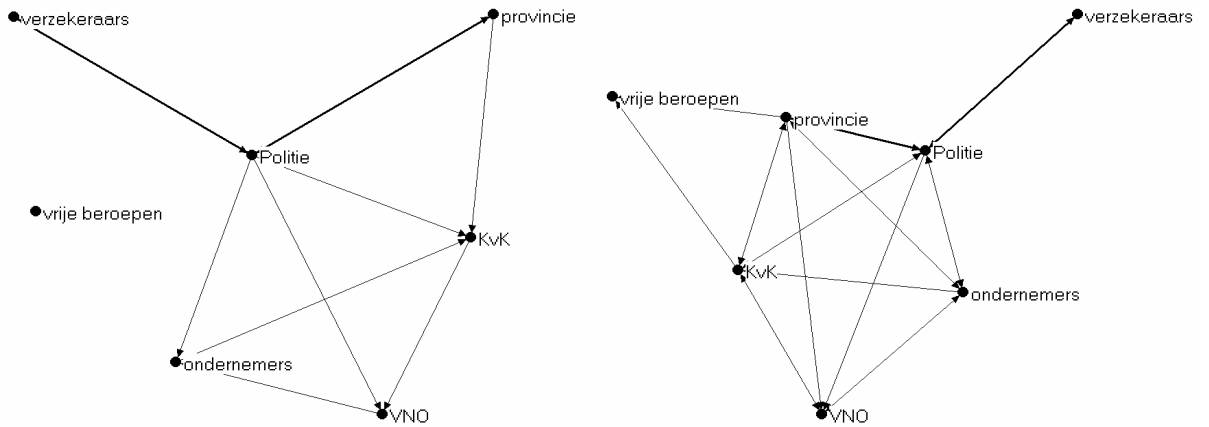
Figuur 9. Netwerk van deelnemers aan RPC 9 vóór en na deelname.

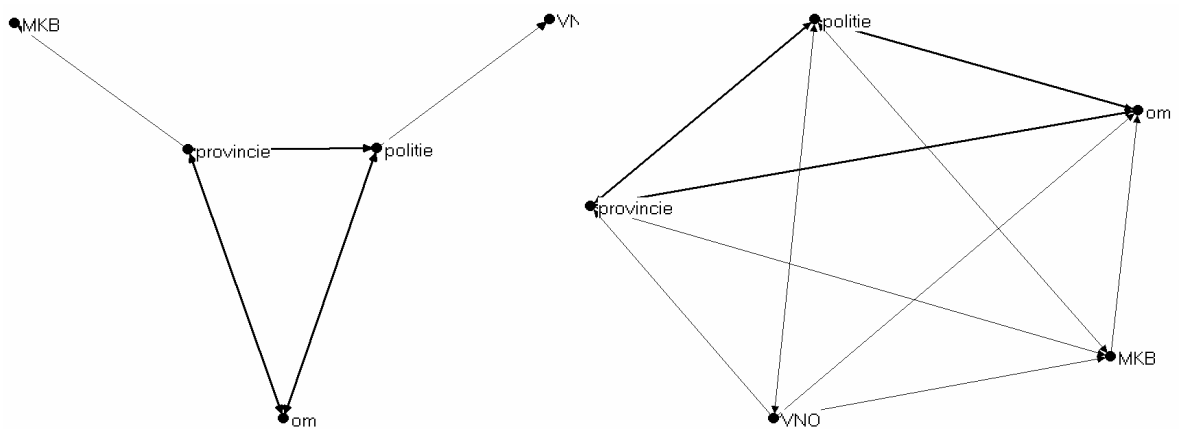
Figuur 10. Netwerk van deelnemers aan RPC 10 vóór en na deelname.

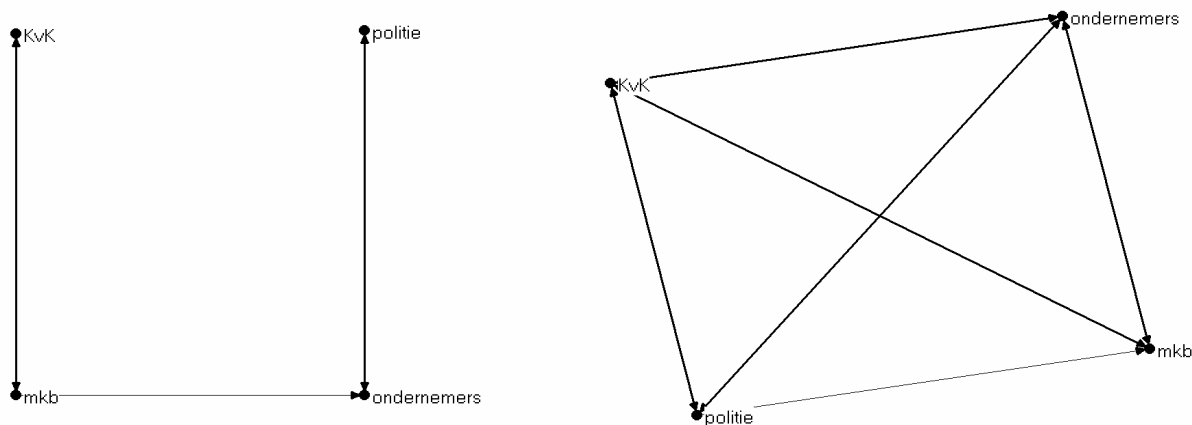
Figuur 11. Netwerk van deelnemers aan RPC 11 vóór en na deelname.

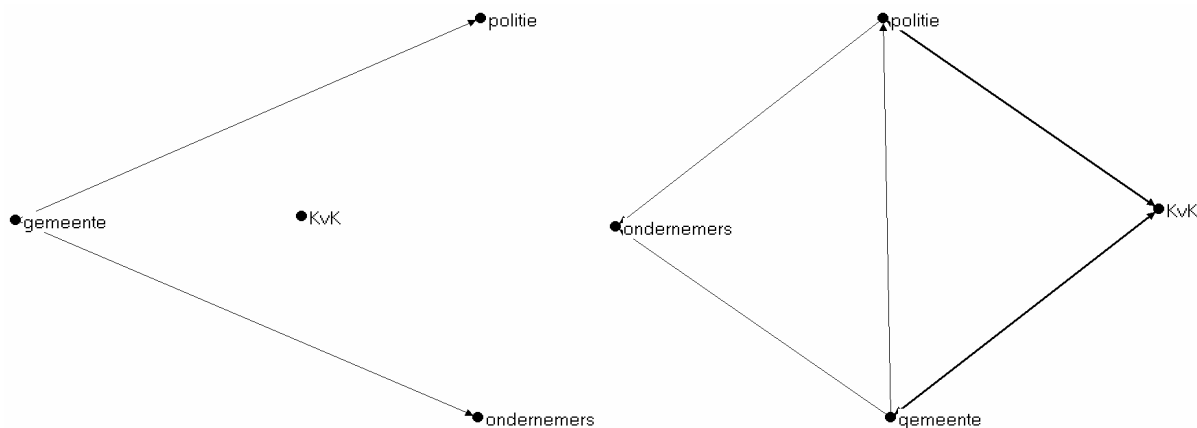
Figuur 12. Netwerk van deelnemers aan RPC 12 vóór en na deelname.

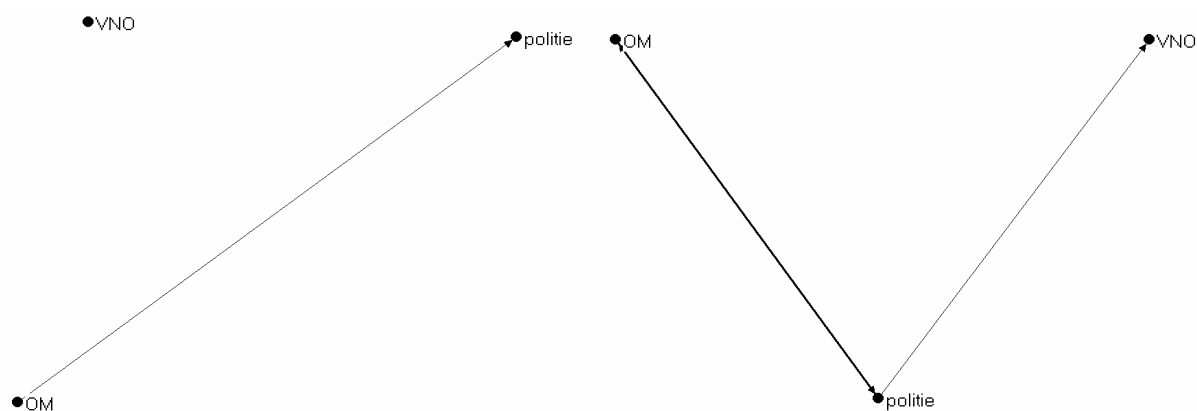
Figuur 13. Netwerk van deelnemers aan RPC 13 vóór en na deelname.

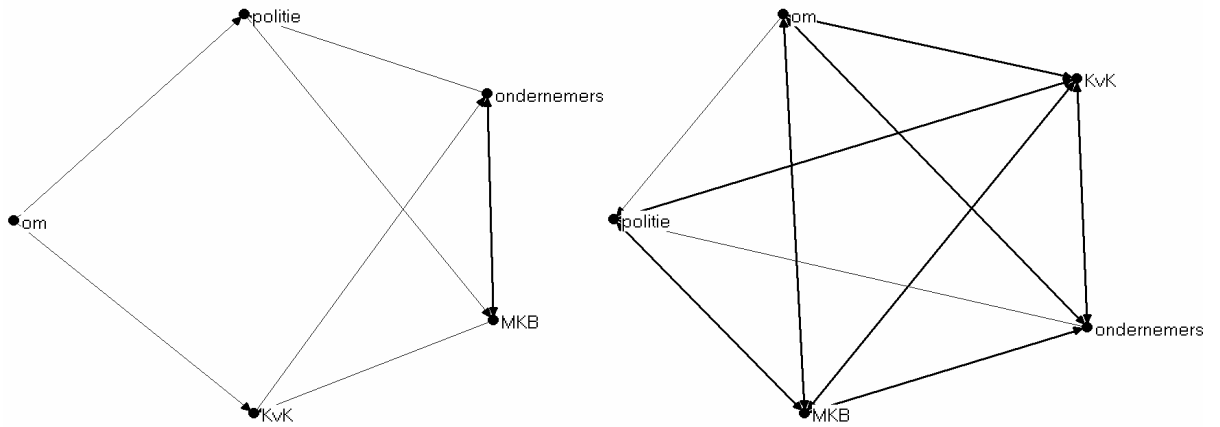
Figuur 14. Netwerk van deelnemers aan RPC 14 vóór en na deelname.

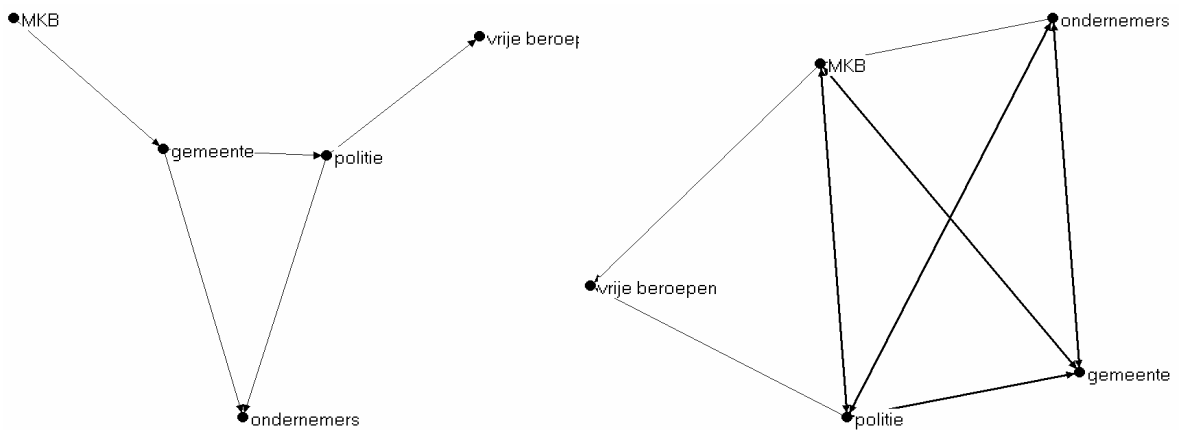
Figuur 15. Netwerk van deelnemers aan RPC 15 vóór en na deelname.

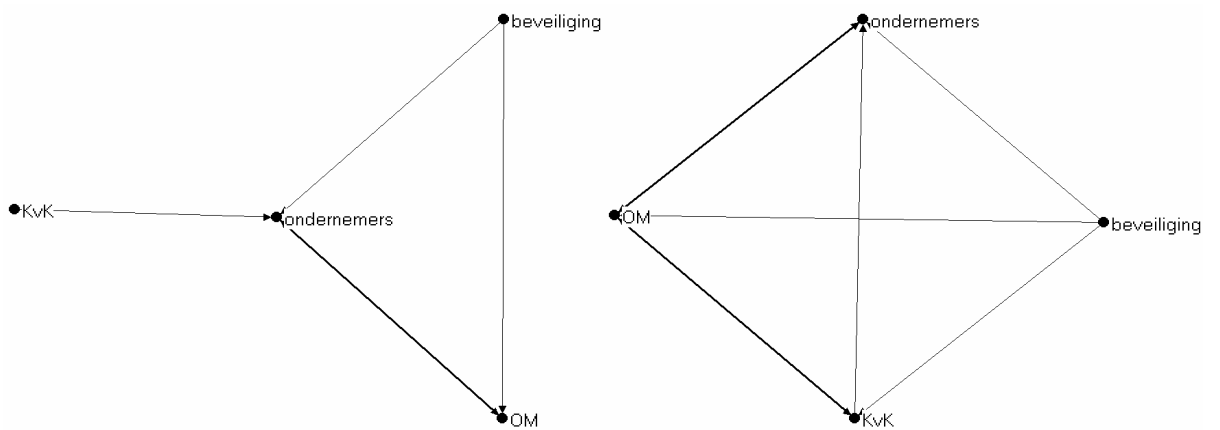
Figuur 16. Netwerk van deelnemers aan RPC 16 vóór en na deelname.

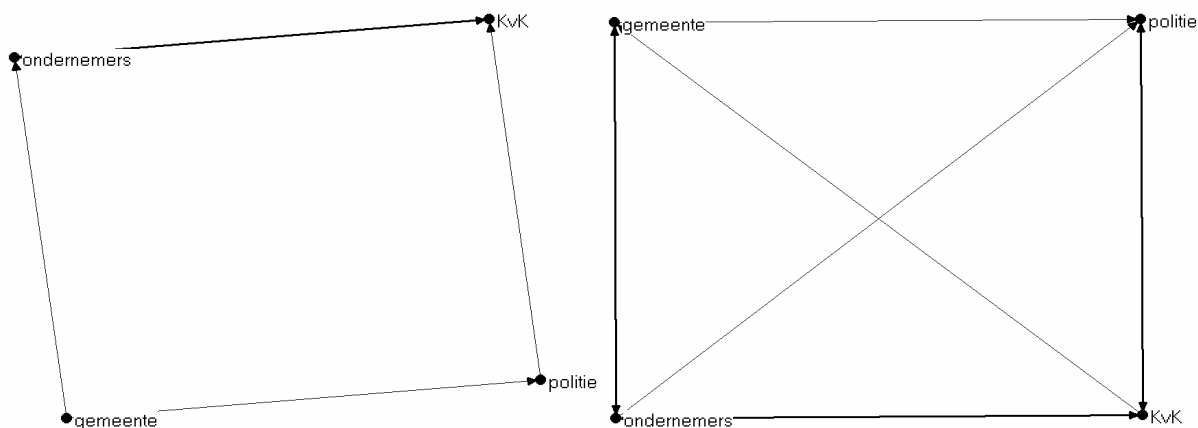
Figuur 17. Netwerk van deelnemers aan RPC 17 vóór en na deelname.

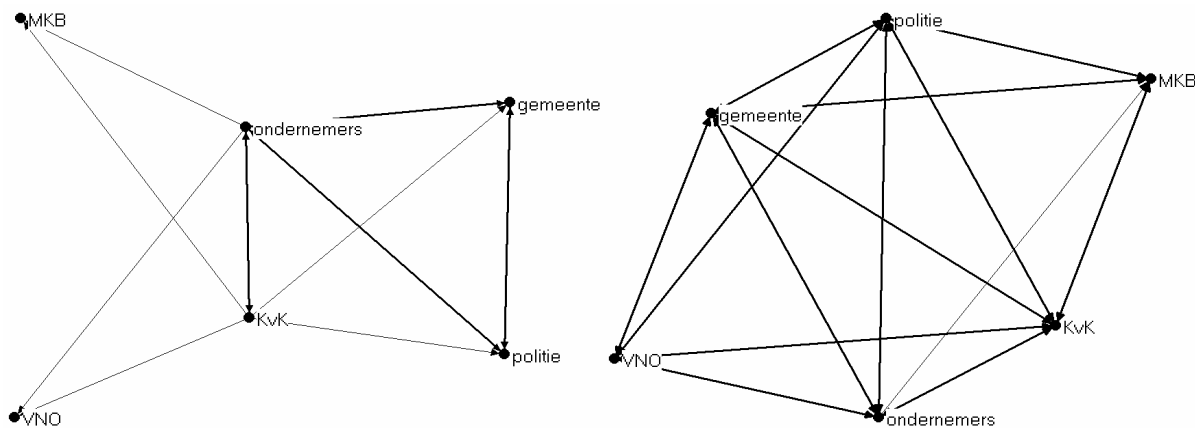
Figuur 18. Netwerk van deelnemers aan RPC 18 vóór en na deelname.

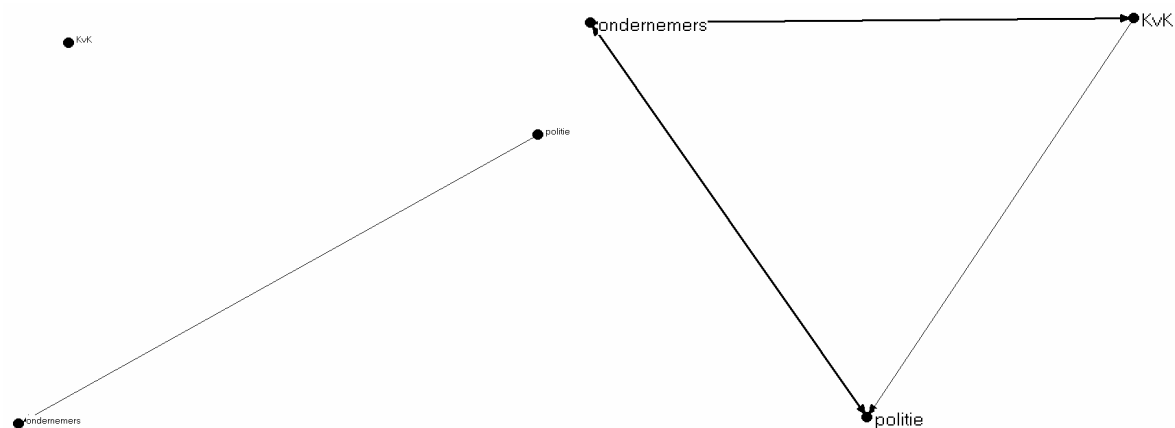
Figuur 19. Netwerk van deelnemers aan RPC 19 vóór en na deelname.

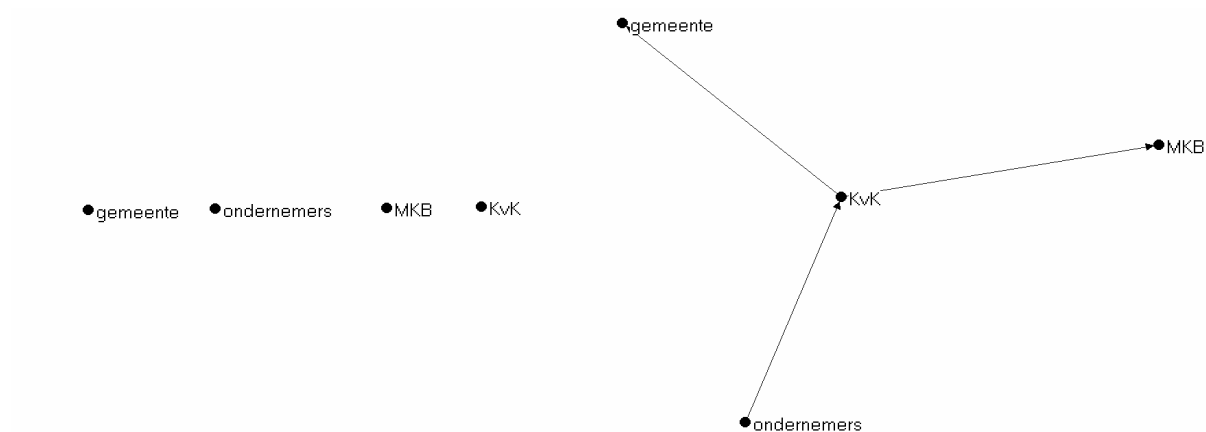
Figuur 20. Netwerk van deelnemers aan RPC 20 vóór en na deelname.

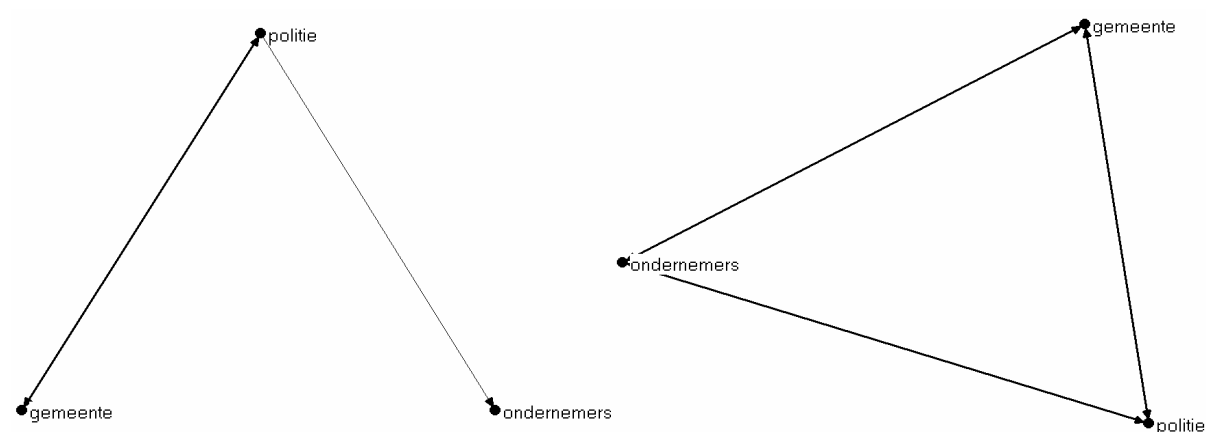
Figuur 21. Netwerk van deelnemers aan RPC 21 vóór en na deelname.

Figuur 22. Netwerk van deelnemers aan RPC 22 vóór en na deelname.

Figuur 23. Netwerk van deelnemers aan RPC 23 vóór en na deelname.

Bijlage 3. Personen met wie is gesproken in het kader van het onderzoek

Op alfabetische volgorde.

- Berden, G. Voorzitter van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Limburg Noord
- Bertens, ing. A.F.P. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Limburg Noord
- Bouma, H. Projectleider Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Friesland
- Bouma, M. Secretaris Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Friesland
- Brandenburg, ing. P. MKB-Nederland, lid van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Rotterdam en betrokken bij het RPC Drechtsteden
- Bruijn, R.P.D. de, Beleidsmedewerker Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Midden- en West Brabant
- Buwalda, drs. W.S. Secretaris van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing
- Calsteren, R.H.B. van, Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Haaglanden
- Ende, MPA, P.J.H.G. van de, Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Oost Brabant
- Florie, J. Programmamedewerker bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
- Gijsberts, A. Voorzitter Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Flevoland
- Groen, R. Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Drenthe
- Haan, R. Coördinator veilig ondernemen/veilig leren en werken bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
- Haar, A.P.W. van de, Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland-Midden
- Hattum, mr. W.M.M. van, Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Oost Brabant
- Hoencamp, J. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland-Zuid
- Huijsse, G. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Hollands Midden (Stichting Veilig Hollands Midden)
- Johannink, drs. R. Onderzoeker bij Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie
- Kooiman, drs. G. Beleidsmedewerker Kamer van Koophandel en betrokken bij pogingen een RPC op te zetten in de regio Kennemerland/Haarlem.
- Korremans, N.L.C. Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Midden- en West Brabant
- Korte, ing. R. de, Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding Utrecht

Kouwenhoven, H. Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland Noord-Oost

Kuipers, J. Secretaris Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Flevoland

Lanting, drs. E. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Schiphol

Meijer, drs. H. Oud-voorzitter van het Platform Criminaliteitsbeheersing Rotterdam.

Memelink, R. Projectleider Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing IJsselland (Stichting Veiligheidszorg IJsselland)

Peer, ing. O. Veiligheidsmanager van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Amsterdam

Pouwer, drs. B. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Zeeland

Rensma, drs. M. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Rotterdam

Ridder, drs. N. de, Programmamedewerker bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Rindertsma, drs. C. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gooi- en Vechtstreek

Roordink, J. Projectleider Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Twente

Siepel, J. Projectleider van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Groningen

Sijnesael, F. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Noord Holland Noord

Tilburg, drs. M. van, Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Zuid-Limburg

Verweij, drs. R. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Zaanstreek

Vijver, prof. dr. C.D. van der, Professor Veiligheidsstudies Universiteit Twente

Vincent, drs. M.G.L.B. Secretaris van het Provinciaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland

Vor, G. de, Manager Bedrijfsvoering bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Walraven, P.C. Secretaris Stuurgroep Winkelcriminaliteit van het Platform Detailhandel

Westerman, mr. L. Portefeuillehouder veiligheid en criminaliteitsbeheersing van het Verbond van Verzekeraars

Wildeboer, M. Projectbegeleider Keurmerk Veilig Ondernemen van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel, regio Twente

Wiltenburg, drs. K.J. Secretaris van het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Hollands Midden (Stichting Veilig Hollands Midden)

Wolf, drs. P. de Beleidsmedewerker bij Koninklijk Horeca Nederland

Bijlage 4. Vragen van de enquête over de RPC's verstuurd aan alle RPC-leden.

De eerste vragen gaan over uw rol in het RPC

1. Aan welk RPC neemt u deel?

.....

2. Vanuit welke organisatie neemt u deel aan het RPC? (u kunt de antwoorden omcirkelen.)

1. Kamer van Koophandel	9. Beveiligingsbedrijf	16. Gezondheidszorg-instelling
2. Politie	10. Zorgverzekeraar	17. Ondernemersvereniging
3. Gemeente	11. Onderwijs	18. Bedrijfsterreinvereniging
4. Provincie	12. Haven	19. Onderneming, nl:
5. MKB	13. Media	20. Anders, nl:
6. Openbaar Ministerie	14. Brandweer	
7. VNO/NCW	15. Koninklijke Horeca	
8. Advocatuur	Nederland	

3. Wat is uw functie binnen deze organisatie?

.....

4. Van welk onderdeel van het RPC bent u deelnemer?

1. lid van het bestuur van het RPC	3. lid van het ongedeeld RPC
2. lid van een werk/projectgroep van het RPC	4. anders, nl:

5. Wat is uw functie binnen (dit deel van) het RPC?

1. secretaris	4. voorzitter
2. projectleider	5. gewoon lid
3. penningmeester	6. anders, nl:

6. Sinds wanneer zit u in het RPC? (jaartal)

7. Hoeveel uur besteedt u ongeveer aan het RPC? uur per maand (of uur per jaar)

8. Hoe vaak heeft dit RPC (of het onderdeel waar u aan deelneemt) vergaderd in 2005? x in 2005

9. Hoeveel van deze vergaderingen heeft u zelf bijgewoond? vergaderingen

10. Bent u op dit moment betrokken bij de uitvoering van projecten van het RPC?

ja nee —————> wilt u verder gaan met vraag 11?

Welk(e) project(en) is/zijn dat?

.....
.....

11. Heeft u zelf wel eens het initiatief genomen om een project in RPC-verband te starten?
- ja nee
12. Ondervindt u voldoende medewerking binnen uw eigen organisatie voor uw RPC activiteiten?
1. ruim voldoende 3. onvoldoende
2. voldoende
13. Is het zo dat u door uw deelname aan het RPC in uw dagelijkse werk vaker rekening houdt met de veiligheidsaspecten van uw beslissingen?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
14. Wijst u uw medewerkers of ondergeschikten vaker op de veiligheidsaspecten van hun werk sinds uw deelname aan het RPC?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
15. Heeft u door uw deelname aan het RPC meer inzicht gekregen in het werk van de andere partijen die deelnemen? (met betrekking tot veiligheid en criminaliteit)
- ja nee \longrightarrow wilt u verder gaan met vraag 16?

↓

Om welke partij(en) gaat het?

1. Kamer van Koophandel	9. Beveiligingsbedrijf	16. Gezondheidszorg-instelling
2. Politie	10. Zorgverzekeraar	17. Ondernemersvereniging
3. Gemeente	11. Onderwijs	18. Bedrijfsterreinvereniging
4. Provincie	12. Haven	19. Onderneming, nl:
5. MKB	13. Media	20. Anders, nl:
6. Openbaar Ministerie	14. Brandweer	
7. VNO/NCW	15. Koninklijke Horeca	
8. Advocatuur	Nederland	

16. Is er een partij die naar uw mening meer zou kunnen bijdragen (in menskracht of geld) aan het RPC?

ja nee \longrightarrow wilt u verder gaan met vraag 17?

↓

Over welke partij(en) gaat het?

1. Kamer van Koophandel	10. Beveiligingsbedrijf	17. Gezondheidszorg-instelling
2. Politie	11. Zorgverzekeraar	18. Ondernemersvereniging
3. Gemeente	12. Onderwijs	19. Bedrijfsterreinvereniging
4. Provincie	13. Haven	20. Onderneming, nl:
5. MKB	14. Media	21. Anders, nl:
6. Openbaar Ministerie	15. Brandweer	
7. VNO/NCW	16. Koninklijke Horeca	
8. Advocatuur	Nederland	

17. Vindt u uw deelname aan het RPC van belang voor uw organisatie?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet

18. Welke partijen hebben naar uw mening het meeste baat bij deelname aan het RPC?

1. Kamer van Koophandel	9. Beveiligingsbedrijf	16. Gezondheidszorg-instelling
2. Politie	10. Zorgverzekeraar	17. Ondernemersvereniging
3. Gemeente	11. Onderwijs	18. Bedrijfsterreinvereniging
4. Provincie	12. Haven	19. Onderneming, nl:
5. MKB	13. Media	20. Anders, nl:
6. Openbaar Ministerie	14. Brandweer	
7. VNO/NCW	15. Koninklijke Horeca	
8. Advocatuur	Nederland	

19. Is er een partij die nu niet deelneemt, maar waarvan u denkt dat het beter zou zijn als deze ook deel zou nemen aan het RPC?

- nee
 ja, nl:

20. Denkt u dat over het algemeen de criminaliteit tegen het bedrijfsleven in de regio is gedaald door de inspanningen van dit RPC?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet

21. Denkt u dat de aangiftebereidheid van ondernemers is toegenomen door activiteiten van dit RPC?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet

22. Denkt u dat ondernemers beter weten wat er met hun aangiften gebeurt door activiteiten van dit RPC?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet

23. Vindt u dat het RPC voldoende doet om ondernemers te informeren over criminaliteitspreventie?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niets

24. Vindt u dat ondernemers voldoende bekend zijn met de mogelijkheden die het RPC biedt?

1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet

25. Zijn er contacten tussen het RPC en de regionale driehoek (hoofdofficier van justitie, korpschef, korpsbeheerder)?

1. ja, het RPC overlegt regelmatig met de driehoek
2. ja, het RPC overlegt incidenteel met de driehoek
3. ja, de driehoek is vertegenwoordigd in het RPC
4. met de driehoek als zodanig is er geen contact, wel met de drie afzonderlijke partijen
5. er is geen contact tussen de regionale driehoek en het RPC
6. anders, nl:

26. Hebben de publieke partijen naar uw mening meer begrip gekregen voor ondernemers door activiteiten van het RPC?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
27. Denkt u dat ondernemers meer begrip hebben gekregen voor de publieke partijen (gemeente, politie, provincie, OM) door activiteiten van het RPC?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
28. Vindt u dat dit RPC voldoende lokale samenwerkingsverbanden (zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen) heeft helpen opzetten het afgelopen jaar?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
29. Vindt u dat dit RPC voldoende andere projecten heeft gestart het afgelopen jaar?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
30. Vindt u dat de projecten die het RPC opzet en ondersteunt voldoende vervolg krijgen bij lokale partijen?
1. ja 2. enigszins 3. nee 4. weet ik niet
31. RPC's zijn opgezet vanuit verschillende doelstellingen die allemaal te maken hebben met het terugdringen van op ondernemers gerichte criminaliteit. Kunt u aangeven welke van de volgende doelstellingen u de hoogste prioriteit toekent voor de werkzaamheden van dit RPC? Wilt u achter deze doelstelling die u het belangrijkste vindt een 1 zetten en achter de doelstellingen die u daarna het belangrijkste vindt een 2 en een 3.
- Criminaliteit in de regio analyseren _____
- Zoveel mogelijk veiligheidsprojecten leiden/uitvoeren _____
- Zoveel mogelijk veiligheidsprojecten ondersteunen/ coördineren _____
- Publiek-private samenwerking realiseren _____
- Het bieden van praktische (preventie) tips aan ondernemers _____
- Informatievoorziening over veiligheidszaken aan verschillende partijen _____
- Afstemmen van veiligheidsbeleid _____
32. Is dit RPC meer gericht op operationele werkzaamheden (projecten uitvoeren, voorlichting geven) of meer op strategische werkzaamheden (overleg, beleidsmatige afstemming)?
1. op operationele werkzaamheden
2. op strategische werkzaamheden
3. op beide
4. op geen van beide
5. weet ik niet

33. De samenwerking binnen het RPC

Een van de ideeën achter publiek-private samenwerking is dat mensen uit verschillende organisaties elkaar vaker tegenkomen en dat zo het contact verbetert en zaken gemakkelijker geregeld worden. Om na te gaan in hoeverre dit inderdaad het geval is, staat hieronder een schema met alle mogelijke deelnemers aan uw RPC. We willen hiermee een beeld schetsen van het netwerk dat is ontstaan rondom de RPC's.

Kunt u in onderstaand schema aangeven:

- hoe vaak u per jaar ongeveer contact had **over veiligheid en criminaliteit** met de onderstaande partijen vóórdat u deelnam aan het RPC
- hoe vaak u tegenwoordig ongeveer per jaar contact heeft **over veiligheid en criminaliteit** met onderstaande partijen
- of het contact met deze partijen gemakkelijker verloopt door uw deelname aan het RPC.

(Uw eigen organisatie kunt u vanzelfsprekend overslaan.)

	deze partij is geen deelnemer aan dit RPC	aantal keren contact over veiligheid en criminaliteit <u>vóór uw deelname</u> aan het RPC (ongeveer)	aantal keren contact over veiligheid en criminaliteit <u>tegenwoordig</u> (ongeveer)	verloopt het contact tegenwoordig gemakkelijker?
Kamer van Koophandel	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Politie	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Gemeenten	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Provincie	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
MKB	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
VNO-NCW	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Ondernemers	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Openbaar Ministerie	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Vrije beroepen	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Beveiligings-bedrijven	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Zorgverzekeraars	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Onderwijsinstelling	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Haven	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Media	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Brandweer	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Koninklijke Horeca Nederland	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Gezondheidszorg-instelling	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee
Anders	☐x per jaarx per jaar	☐ ja ☐ nee

Tot slot van deze vragenlijst zouden we u nog enkele algemene vragen willen stellen met betrekking tot dit RPC.

34. Wat voor rapportcijfer zou u dit RPC geven voor het algemeen functioneren?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

35. Welk rapportcijfer zou u dit RPC geven op het gebied van samenwerking tussen publieke en private partijen?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

36. Wat voor rapportcijfer zou u dit RPC geven voor de hoeveelheid activiteiten die het heeft ontplooid in 2005?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

37. Welk rapportcijfer zou u dit RPC geven voor het effect op de preventie van criminaliteit?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

38. Wat zijn volgens u de grootste knelpunten voor dit RPC?

.....
.....
.....
.....

39. Welke verbeteringen zouden dit RPC vooral ten goede komen?

.....
.....
.....
.....

40. U bent aan het eind gekomen van deze vragenlijst. Heeft u verder nog opmerkingen?

.....
.....
.....
.....

Hartelijk dank voor uw medewerking! U kunt de ingevulde vragenlijst zonder postzegel opsturen in de antwoordenvelop naar:

Bureau Driessen
Antwoordnummer 9034
3500 ZA Utrecht

Literatuurlijst

- Algemene Rekenkamer (2005) *Aanpak lokaal veiligheidsbeleid* Den Haag: SDU Uitgevers 2005.
- Baron JN, Pfeffer J (1994) *The social psychology of organizations and inequality*. Social Psychology Quarterly 57: 190-209.
- Beliën H, Van Hoogstraten M (2005) *De Nederlandse geschiedenis in een notendop* Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker.
- BFK Management Consultants B.V (2003) *Plan van Aanpak t.b.v. de opstart van een regionaal platform criminaliteitsbeheersing zuid-limburg* Heerlen: BFK.
- Blau PM (1955) *Dynamics of Bureaucracy*. Chicago: Chicago University Press.
- Borgatti SP, Everett MG, Freeman LC (1999) *UCINET V*. Natick: Analytic Technologies.
- Boutelier H (2002) *De Veiligheidsutopie, Hedendaags onbehagen en verlangen rond misdaad en straf* Den Haag: Boom Juridisch Uitgevers.
- Boutelier H (2005) *Meer dan veilig; over bestuur, bescherming en burgerschap, Oratie vrije Universiteit Amsterdam* Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.
- Bulder B, Flap H, Leeuw F (1995) *De empirisch benadering van netwerken. Sociometrisch onderzoek in overheidsorganisaties* Bestuurskunde, 3: 103-114.
- Burt RS (1992) *Structural Holes. The Social Structure of Competition*. Cambridge: Harvard University Press.
- Burt RS (1987) *Social contagion and innovation: cohesion versus structure equivalence*. American Journal of Sociology 92: 1287-1335.
- Burt RS, Ronchi D (1990) *Contested control in a large manufacturing plant*. P. 121-157 in Weesie J, Flap H (ed.) (1990) *Social Networks through Time*. Utrecht: ISOR.
- Buunk BP 1990 Affiliation and helping interactions within organizations: a critical analysis of the role of social support with regard to organizational stress. *European Review of Social Psychology* 1: 293-322.
- Coleman JS (1990) *Foundations of Social Theory*. Cambridge: Bellknap Pres.
- Dalton, M (1959) *Men Who Manage*. New York: John Wiley.
- Burgermeester Deetman (2006), *Nieuwjaarstoespraak* Gemeente Den Haag. 04-01-2006.
- Doreian P (1990) Mapping networks through time. Pp. 245-264 in Jeroen Weesie & Henk Flap (eds.) 1990. *Social Networks through Time*. ISOR, Utrecht.
- Eggen ATHJ, Van der Heide W (red.) (2004) *Criminaliteit en rechtshandhaving 2004* Den Haag: WODC.
- Flap H (2001) *Unintended consequences in organizations*. In Smelser NJ, Baltes PB (ed.), *International Encyclopedia of the Social Sciences*. Pergamon.
- Flap H, Bulder B, Völker B (1998) *Intra-organizational networks and performance. A review* Computational and Mathematical Organization Theory 4: 1-39.

- Garland D (1996) *The limits of the sovereign state in Strategies of Crime Control in Contemporary Society* The British Journal of Criminology 36:445-471.
- Goldthorpe JH (2000) *Social class and the differentiation of the employment contracts* P. 206-229 in *On Sociology*. Oxford: Oxford University Press.
- Gordon D (1996) *Fat and Mean*. New York: Kessler.
- Haan R (2005) *Samenwerking als sleutel, het Keurmerk Veilig Ondernemen onderweg* in: *Secundant* nr. 6, december 2005.
- Hodson R, Wesh S, Rieble S, Sorenson Jamison C, Creighton S (1993) *Is worker solidarity undermined by autonomy and participation? Patterns from ethnographic literature* American Sociological Review 58: 398-416.
- Homans GG (1954) *The cash posters: a study of a group of working girls* American Sociological Review 6: 724-733.
- Hoofdbedrijfschap Detailhandel (2005) *Voorbeeld Convenant Keurmerk Veilig Ondernemen* Website Stop Winkelcriminaliteit van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel.
- Kalleberg A, Knoke D, Marsden P, Spaeth J (1996) *Organizations in America*. Beverly Hills: Sage.
- Kamer van Koophandel Amsterdam (2004) *Criminaliteit in de regio Amsterdam* Amsterdam: Kamer van koophandel.
- Mikkers AJ, Bussman K (2005) *Global Economic Crime Survey 2005, Resultaten Nederland* Den Haag: PricewaterhouseCoopers
- Nabu (Nederlandse Aannemers met Belangen in het Buitenland) en Norton Rose (2004) *21 Critical Success Factors for Infrastructural PPP – Projects in Netherlands and Abroad*.
- Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (2004). *Actieplan Veilig Ondernemen*
- Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (2005). *Actieplan Veilig Ondernemen 2*
- Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (2001) *Handreiking Oprichting Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing. Overheid en bedrijfsleven: samen sterk!* Den Haag: NPC.
- Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (2005), Platform Detailhandel Nederland. *Convenant Aanpak Winkelcriminaliteit, deel 2* Ondertekend op 8-11-2005.
- Nikkels L, De Graaff D, Schildmeijer R (2005) *Naar een veiliger gemeente* Den Haag: TNS/NIPO.
- Netter T *Tripartism in the 21st century: Building on bedrock* World of Work, No. 46, March 2003.
- Oomen P, Frederikse R, Schildmeijer R en Zengerink E (2004) *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2004, feiten en trends inzake aard en omvang van criminaliteit in het bedrijfsleven* Den Haag: WODC, Ministerie van Justitie, NIPO.
- Platform Criminaliteitsbeheersing Amsterdam (PCA) (2003) *Plan van aanpak 2003*.
- Ponjee A (2003) *Interne criminaliteit, we lossen het samen wel op... of niet? Publiek private samenwerking bij de aanpak van interne criminaliteit* Doctoraal scriptie Universiteit Twente.

- Pröpper I, Litjes B, Westesteijn E (2004) *Lokale regie uit macht of uit onmacht? Onderzoek naar de optimalisering van de gemeentelijke regiefunctie* Vught: Partners+Pröpper.
- Projectbureau Politieonitor *Politieonitor Bevolking 2004* (2004) Landelijke rapportage. Den Haag/Hilversum: Intomart.
- Regering.nl *Rapportage: Criminaliteit in Nederland daalt, 20-09-2005*.
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland-Zuid (2004) *Jaarverslag 2004*.
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland Midden (2005) *Kadernotitie*.
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Groningen (2004) *Jaarverslag 2004*.
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Haaglanden (2004) *Werkplan RPC-projectbureau 2005*
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Midden- en West Brabant (2004) *Gedeelde verantwoordelijkheid voor een veilige werkomgeving*.
- Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Noord en Oost Gelderland (2004) *Kadernotitie Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing*.
- Robert G, Eccles D, Crane B (1988) *Doing Deals: Investment Banks at Work*. Boston: Harvard Business School Press.
- Rovers B, Bleijendal R (2003) *Kleine stappen vooruit, Evaluatie van de invoering van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)* 's-Hertogenbosch: Bureau voor Toegepast Veiligheidsonderzoek.
- Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie *Veiligheid als bestuurlijke opdracht* Concept.
- Stichting Veiligheidszorg IJsselland (2005) *Samen werken aan integrale veiligheid, jaarverslag 2004*.
- Stichting Veiligheidszorg IJsselland (2004) *Uw veiligheid is onze zorg, jaarverslag 2003*.
- Terpstra J, Kouwenhoven R (2004) *Samenwerking en netwerken in de lokale veiligheidszorg* Enschede: IPIT Instituut voor Maatschappelijke Veiligheidsvraagstukken Universiteit Twente.
- TNS NIPO *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2005* (2005) Amsterdam/Den Haag: TNS NIPO/WODC.
- Tweede Kamer *Naar een veiliger samenleving* (2002) kamerstuk 28684, nr.1
- Tweede Kamer *Zesde voortgangsrapportage Naar een Veiliger Samenleving* (2005).
- Van Bohemen SL (2005) *Samenwerken voor veiligheid, Een studie naar samenwerkingsverbanden tussen sectoren ter verbetering van de veiligheid in winkelgebieden* Doctoraal scriptie, Rotterdam: Business and Society Managment, Erasmus Universiteit.
- Van Dijk F & De Waard J (2001) *Publieke en private veiligheidszorg, Nationale en internationale trends* Den Haag: Ministerie van Justitie.
- Van der Meij JP, Ter Beek HM, Postema A, Van der Putten M (2000) *Inventarisatie faal- en succesfactoren van lokale PPS-projecten* Utrecht: Ernst & Young Consulting.

Van Roon JW, Hoencamp J (2004) *Van criminaliteitspreventie naar criminaliteitsbeheersing* Tiel: Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Gelderland-Zuid.

Vollaard B (2003) *Performance contracts for police forces* Den Haag: Centraal Planbureau.

